Kolmapäev, 16. november 2011

4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Ühtne Euroopa raudteepiirkond ***I

P7_TA(2011)0503

Euroopa Parlamendi 16. novembri 2011. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (uuesti sõnastatud) (KOM(2010)0475 – C7-0268/2010 – 2010/0253(COD))

(2013/C 153 E/41)

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2010)0475),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ning artiklit 91, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0268/2010),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 14 ning protokolli nr 26 üldhuviteenuste kohta,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

— võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni esimese raudteepaketi rakendamise kohta ([1]),

— võttes arvesse Luksemburgi Saadikutekoja poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokolli nr 2 raames esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt õigusakti ettepanek ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. märtsi 2011. aasta arvamust ([2]),

— võttes arvesse Regioonide Komitee 28. jaanuari 2011. aasta arvamust ([3]),

— võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ([4]),

— võttes arvesse õiguskomisjoni 26. mai 2011. aasta kirja transpordi- ja turismikomisjonile vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 3,

— võttes arvesse kodukorra artikleid 87 ja 55,

— võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A7-0367/2011),

([1]) ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 125.
([2]) ELT C 132, 3.5.2011, lk 99.
([3]) ELT C 104, 2.4.2011, lk 53.
([4]) ELT C 77, 28.3.2002, lk 1.

A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2010)0253

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 16. novembril 2011. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/…/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust [1],

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust [2],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 29. juuli 1991. aasta direktiivi 91/440/EMÜ ühenduse raudteede arendamise kohta [3], nõukogu 19. juuni 1995. aasta direktiivi 95/18/EÜ raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta [4] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2001. aasta direktiivi 2001/14/EÜ raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõimsuse jaotamise, raudteeinfrastruktuuri kasutustasude kehtestamise kohta [5] on 2004. ja 2007. aastal oluliselt muudetud. Arvestades vajadust teha kõnealustesse õigusaktidesse veel täiendavaid muudatusi ja nende omavahelist seost, tuleks need direktiivid selguse huvides uuesti sõnastada ja koondada üheks õigusaktiks.

---

[1] ELT C 132, 3.5.2011, lk 99.
[2] ELT C 104, 2.4.2011, lk 53.
[3] EÜT L 237, 24.8.1991, lk 25.
[4] EÜT L 143, 27.6.1995, lk 70.
[5] EÜT L 75, 15.3.2001, lk 29.

Kolmapäev, 16. november 2011

(2) Euroopa Liidu transpordisektori tihedam integreerimine on siseturu väljakujundamisel oluline osa ja raudteed on omakorda Euroopa Liidu transpordisektori tähtsaimaid osi säästva liikuvuse saavutamisel.

***(2a) Raudteesektori osa transpordis ei ole viimase kümne aastaga suurenenud, mis on vastuolus 2001. aasta raudteepaketi (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2001. aasta direktiiv 2001/12/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/440/EMÜ ühenduse raudteede arendamise kohta [1], Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2001. aasta direktiiv 2001/13/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 95/18/EÜ raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta [2] ja direktiiv 2001/14/EÜ) eesmärkidega ja näitab vajadust jätkata kehtivate õigusaktide täiustamist, et toetada selle sektori arengut. See näitab käesolevate ümberkorralduste tähtsust.* [ME 1]**

***(2b) Liikmesriikide vastu algatatud arvukad rikkumismenetlused näitavad, et kehtivad õigusaktid võimaldavad mitmeti tõlgendamist ning et esimest raudteepaketti tuleb täpsustada ja parandada, et tagada Euroopa raudteeturu tegelik avamine.* [ME 2]**

***(2c) Raudtee infrastruktuuri arendamisse ja hooldamisse tehtavad investeeringud ei ole sektori arengu ja konkurentsivõime tagamiseks endiselt piisavad.* [ME 3]**

***(2d) Direktiividega, mis moodustavad esimese raudteepaketi, ei ole suudetud vältida märkimisväärseid erinevusi raudteeinfrastruktuuri kasutustasude struktuuris ja tasemes ning läbilaskevõime jaotamise protsesside vormis ja kestuses.* [ME 4]**

***(2e) Turutingimuste kehv läbipaistvus takistab ilmselgelt konkurentsivõimeliste raudteeteenuste pakkumist.* [ME 5]**

(3) Tuleks suurendada raudteesüsteemi tõhusust ja raudteesüsteem konkurentsituruga integreerida, võttes arvesse raudteede eripära.

***(3a) Liikmesriikide raudteesektoris valitsev erinevate sotsiaalprogrammide kooseksisteerimine kujutab endast ebaõiglase konkurentsi riski uute ja vanade raudtee-ettevõtjate vahel ning nõuab ühtlustamist, mille puhul arvestataks sektori ning liikmesriikide eripäradega.* [ME 6]**

***(3b) Raudteeveo-ettevõtjate diskrimineeriva kohtlemise vältimiseks, jätkusuutlike tasude poliitika kohaldamiseks ja eraldi raamatupidamisarvestuse pidamise nõude järgimiseks tuleb tagada see, et reguleerivad asutused täidavad järelevalvekohustusi.* [ME 7]**

***(3c) Euroopa raudteepiirkonna elluviimiseks on vajalik raudteesüsteemi täielik koostalitlus Euroopa tasemel. Euroopa Raudteeagentuurile tuleks anda volitused ja vahendid, mis võimaldaks seda eesmärki kiiremini saavutada, muu hulgas ühiste sertifitseerimisstandardite kujundamiseks veeremitele ning ohutus- ja signaalsüsteemidele.* [ME 8]**

(4) Linna- ja linnalähiliinide ning piirkondlike liinide teenindamine ning süstikrongiteenusena osutatavad veoteenused läbi La Manche'i väina tunneli tuleks direktiivi reguleerimisalast välja jätta; ***pärand- ja muuseumraudteed, mis liiguvad oma rööbastel, tuleks antud direktiivi reguleerimisalast samuti välja jätta.* [ME 9]**

---

[1] EÜT L 75, 15.3.2001, lk 1.
[2] EÜT L 75, 15.3.2001, lk 26.

(5) Raudteevedude tõhusaks ja teiste veoliikidega konkurentsivõimeliseks muutmiseks peaksid liikmesriigid tagama, et raudteeveo-ettevõtjatel on iseseisva ettevõtja staatus, mis võimaldab neil äritegevust turuvajadustega kohandada.

(6) Raudteesüsteemi edasise arendamise ja tõhusa majandamise tagamiseks tuleks raudteeveoteenuste osutamine ja raudteeinfrastruktuuri majandamine teineteisest eraldada. Sellises olukorras on oluline, et kumbagi eespool nimetatud tegevust majandatakse eraldi ja et neil on eraldi raamatupidamisarvestus***, millega tagatakse läbipaistvus, et vältida riiklike vahendite suunamist muusse äritegevusse***. **[ME 10]**

(6a) Range raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja raudteeveo-ettevõtja raamatupidamisarvestuse eraldamine peab olema tagatud. Ühele tegevusalale eraldatud riiklikke vahendeid ei tohi teisele üle kanda. Antud keeld peab olema selgelt esitatud iga tegevusala raamatupidamiseeskirjades. Liikmesriik ja siseriiklik reguleeriv asutus peavad tagama käesoleva sätte tõhusa rakendamise. **[ME 11]**

(6b) Olenemata raudtee-ettevõtjate ärimudelist, peavad nad järgima sotsiaalse kaitse ning tervishoiualaseid õigusakte, et vältida sotsiaalse dumpingu ja ebaausa konkurentsi tavasid. **[ME 12]**

(6c) Selleks et raudteetransport võiks maanteevedudega konkureerida, tuleks ühtlustada erinevaid riiklikke eeskirju, näiteks neid, millega reguleeritakse raudteetranspordi ohutust, saatedokumentide kasutamist, rongide sorteerimist ja selle dokumenteerimist, rongijuhtimise signaale ja tähistust, ohtlike kaupade veole rakendatavaid meetmeid ja kontrolle ning jäätmeveo ühtset registreerimist ja kontrolle. **[ME 13]**

(7) Raudteesektoris tuleks kohaldada teenuste osutamise vabaduse põhimõtet kõnealuse sektori eriomadusi arvesse võttes;

(8) Selleks et suurendada konkurentsi raudteeteenuste majandamisel ning pakkuda kasutajatele rohkem mugavust ja paremaid teenuseid, peaks liikmesriikidele jääma üldine vastutus asjakohase raudteeinfrastruktuuri arendamise eest.

(9) Infrastruktuurikulutuste jagamise ühised eeskirjad puuduvad ja seepärast peaksid liikmesriigid pärast raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaga konsulteerimist nägema ette eeskirjad, milles sätestatakse, et raudteeveo-ettevõtjad tasuvad raudteeinfrastruktuuri kasutamise eest. Eeskirjad ei tohiks võimaldada raudteeveo-ettevõtjate vahelist diskrimineerimist.

(10) Liikmesriigid peaksid tagama raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja olemasolevate riigile või riigi kontrolli alla kuuluvate raudteeveo-ettevõtjate usaldusväärse finantsstruktuuri, võttes nõuetekohaselt arvesse ELi riigiabieeskirju.

(10a) Euroopa Liit peaks leidma Euroopa raudteeprojektide rahastamiseks alternatiivseid võimalusi uuenduslike rahastamisvahendite abil, näiteks ELi projektivõlakirjad, et soodustada erainvesteeringuid ning parandada juurdepääsu riskikapitalile. Samal põhjusel tuleks raudteeturg teha selge ja läbipaistva õigusraamistiku abil alternatiivsete erainvestorite jaoks huvipakkuvaks. **[ME 14]**

Kolmapäev, 16. november 2011

(10b) Liikmesriigid ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad peaksid tegema investeeringuid infrastruktuuri mitte ainult otsese riikliku rahastamise kaudu, vaid ka näiteks erasektori rahastamise kaudu. **[ME 15]**

(11) Tõhus ***reisijate- ja*** kaubaveosektor, eelkõige piiriülene veondus, ***ning eriti juhtudel, kus erinevad rööpmelaiused seavad endiselt konkurentsile füüsilisi piiranguid,*** vajab ***koheseid*** meetmeid ***turgude*** avamiseks ***üksikutes liikmesriikides ja konkurentsi tekitamiseks***. **[ME 16]**

(12) Tagamaks raudteeinfrastruktuurile juurdepääsu õiguste ühtse ja mittediskrimineeriva kohaldamise Euroopa Liidu kõigis osades, on asjakohane kasutusele võtta raudteeveo-ettevõtjate tegevusluba.

(13) Vahepeatustega reiside puhul tuleks kogu marsruudi vältel lubada uutel turule sisenejatel reisijaid rongile peale võtta ja lasta neil maha minna, et tagada sellise tegevuse majanduslik elujõulisus ning vältida võimalike konkurentide ebasoodsamat olukorda võrreldes olemasolevate ettevõtjatega.

(14) ~~Uut~~***Uute*** vahepeatustega avatud rahvusvaheliste reisijateveoteenuste ~~kasutuselevõtmist ei tohiks kasutada siseriikliku reisijateveo teenuste turu avamiseks, vaid see peaks puudutama üksnes~~***kasutuselevõtmisel tuleks keskenduda*** rahvusvahelisel marsruudil ~~olevaid peatusi~~***olevatele peatustele***. Kõnealuste ~~uute~~ teenuste põhieesmärgiks peaks olema reisijatevedu rahvusvahelisel reisil. Selleks et kindlaks määrata, kas see on veoteenuse põhieesmärk, tuleks arvesse võtta selliseid kriteeriume nagu siseriikliku või rahvusvahelise reisijateveo käibe osatähtsus ja maht ning veoteenuse pikkus. Veoteenuse põhieesmärgi peaks huvitatud isiku taotlusel kindlaks määrama vastav siseriiklik reguleeriv asutus. **[ME 17]**

(15) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel [1], lubab liikmesriikidel ja kohalikel omavalitsustel sõlmida avaliku teenindamise lepingud, mis võivad sisaldada teatavate teenuste osutamise ainuõigusi. Seepärast on vaja tagada, et nimetatud määruse sätted oleksid kooskõlas rahvusvaheliste reisijateveo teenuste konkurentsile avamise põhimõttega.

(15a) Määrus (EÜ) nr 1370/2007 võimaldab liikmesriikidel tagada töötajate tööalaste õiguste säilitamise transporditeenuste osutamise infrastruktuuri juhtimisest eraldamise raames, mis võib kaasa tuua ettevõtte ülemineku. **[ME 18]**

(16) Rahvusvaheliste reisijateveo teenuste konkurentsile avamine, võib mõjutada avaliku teenindamise lepingu alusel osutatavate raudtee-reisijateveoteenuste korraldust ja rahastamist. Liikmesriikidel peaks olema võimalus piirata turulepääsu õigust, kui nimetatud õigus ohustaks nende avaliku teenindamise lepingute majanduslikku tasakaalu ning kui selle on heaks kiitnud käesoleva direktiivi artiklis 55 nimetatud reguleeriv asutus ***ning asjakohastel juhtudel artiklis 57 määratletud reguleerivate asutuste võrgustik*** objektiivse majandusanalüüsi alusel ja avaliku teenindamise lepingu sõlminud pädeva asutuse taotlusel. **[ME 19]**

[1] ELT L 315, 3.12.2007, lk 1.

(17) Hinnangu andmisel, kas avaliku teenindamise lepingu majanduslik tasakaal võiks olla ohustatud, tuleks võtta arvesse eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume, nagu mõju avaliku teenindamise lepinguga hõlmatud teenuste tasuvusele, sealhulgas mõju omahinnale lepingu sõlminud pädeva avalik-õigusliku asutuse jaoks, reisijatepoolne nõudlus, piletihindade kindlaksmääramine, piletimüügikorraldus, peatuste asukoht ja arv mõlemal pool piiri ning kavandatud uue teenuse ajakava ja sagedus. Vastavalt sellisele hinnangule ja reguleeriva asutuse otsusele võivad liikmesriigid anda taotletava rahvusvahelise reisijateveoteenuse kasutusõiguse või selle andmisest keelduda või seda muuta, sealhulgas võtta uue rahvusvahelise reisijateveoteenuse osutajalt kasutustasu vastavalt majandusanalüüsile ning kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktide ja võrdsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtetega.

(18) Selleks et toetada reisijateveoteenuste osutamist liinidel, mis täidavad avaliku teenindamise kohustust, peaks liikmesriikidel olema võimalik volitada nende teenuste eest vastutavaid ametiasutusi võtma nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate reisijateveoteenuste eest tasu. See maks peaks aitama rahastada avaliku teenindamise kohustusi, mis on sätestatud avaliku teenindamise lepingutes.

(18a) Turusuundumused on näidanud, et on oluline tugevdada reguleerivate asutuste rolli. Kui neile antakse keskne roll, et tagada õiglane keskkond võrdsete juurdepääsutingimustega, peavad antud ülesannete täitmiseks olema tagatud ka rahalised vahendid ning samuti ka vajaliku personali ning logistiliste vahendite olemasolu. **[ME 20]**

(18b) Riiklik reguleeriv astus peab olema sõltumatu reguleeriv organ, kellel on algatus- ja uurimisõigus ning kellel on ühtlasi õigus koostada arvamusi ja teha täitmisele pööratavaid otsuseid, et tagada tõketeta ning vaba ja õiglase konkurentsiga avatud turg. **[ME 21]**

(19) Riiklik reguleeriv asutus peab toimima viisil, millega välditakse igasugust huvide konflikti ja võimalikku sekkumist asjaomase avaliku teenindamise lepingu sõlmimisel***, ilma et see piiraks võimalust, et asutust võib rahastada riigieelarvest või raudteesektoris kogutud maksude abil, ning et kõnealune teave on avalik***. Reguleeriva asutuse pädevust tuleks laiendada, et võimaldada tal hinnata rahvusvahelise teenuse eesmärki ja, kui see on asjakohane, võimalikku majanduslikku mõju olemasolevatele avaliku teenindamise lepingutele. **[ME 22]**

(19a) Siseriiklik reguleeriv asutus on organisatsiooniliselt, rahastamisotsuste osas, õigusliku struktuuri poolest ning otsustustes sõltumatu mis tahes raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast, tasusid määravast asutusest, läbilaskevõimet jaotavast asutusest või taotlejast. Siseriiklikul reguleerival asutusel peab olema vajalik haldusvõimekus personali ja ressursside osas, et tagada avatud ja läbipaistev raudteeturg. Vajalik personali hulk peaks olema otseselt seotud turu vajadustega ja muutuma vastavalt. Siseriiklik reguleeriv asutus peab otsuse tegema kõigi kaebuste kohta, tegutsema omal initsiatiivil, uurima vaidlusaluseid juhtumeid ja teostama järelevalvet turu arengu üle. Siseriiklikku reguleerivat asutust peaks tema töös toetama Euroopa Komisjoni reguleeriv osakond. Lisaks peab siseriiklik reguleeriv asutus pidama andmebaasi ning tagama Euroopa Komisjonile juurdepääsu oma otsuseprojektidele. **[ME 23]**

(20) Selleks et investeerida eriotstarbelisi infrastruktuure, näiteks kiirraudteeliine kasutavatesse teenustesse, vajavad taotluse esitajad mahukate pikaajaliste investeeringute tegemiseks õiguskindlust.

Kolmapäev, 16. november 2011

(21) Siseriiklikud reguleerivad asutused peaksid ~~vahetama~~***komisjoni egiidi all looma võrgustiku, et tugevdada oma koostööd, töötades välja ühiseid põhimõtteid ning vahetades häid tavasid ja*** teavet***.*** ~~ja~~***Nad peaksid ka***, kui see on üksikjuhtudel asjakohane, kooskõlastama põhimõtted ja praktika, mille alusel hinnatakse, kas avaliku teenindamise lepingu majanduslik tasakaal on ohustatud. Liikmesriigid peaksid ***Euroopa Liidu tasandil*** järk-järgult välja töötama oma kogemustel põhinevad ***ühised*** suunised. ***Reguleerivate asutuste võrgustiku kogemuste põhjal peaks komisjon esitama seadusandliku algatuse Euroopa Liidu reguleeriva asutuse loomiseks.*** **[ME-d 24 ja 25]**

(22) Selleks et tagada aus konkurents raudteeveo-ettevõtjate vahel, tuleks ~~eristada~~raudteeveoteenuste osutamist ja teenindusrajatiste käitamist~~. Sellist olukorda arvestades peavad kõnealust kaht tegevusliiki sõltumatult majandama eraldiseisvad juriidilised isikud. Selline sõltumatus ei pruugi tähendada seda, et iga teenindusrajatise jaoks luuakse eraldi asutus või äriühing~~ ***juhtida läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil reguleeriva asutuse poolt vastavalt käesolevas direktiivis määratletud tingimustele***. **[ME 26]**

(22a) Parem juurdepääs reisiteabele ja piletimüügiteenustele jaamades peaks täiendama muid regulatiivseid algatusi, mille eesmärk on hõlbustada telemaatiliste rakenduste loomist ja arendamist reisijate jaoks. **[ME 138]**

(23) Usaldusväärsete ja adekvaatsete teenuste tagamiseks on vaja tagada, et raudteeveo-ettevõtjad vastaksid kogu aeg teatavatele hea maine, finantsnõuetele vastavuse***, sotsiaalsetele standarditele vastavuse*** ja ametialase pädevuse nõuetele. **[ME 27]**

(24) Klientide ja asjaomaste kolmandate isikute kaitseks on tähtis tagada, et raudteeveo-ettevõtjatel on küllaldane vastutuskindlustus. ***Lubatud peaks olema ka õnnetusjuhtumi korral oma vastutuse kindlustamine pankade või teiste ettevõtjate tagatistega, eeldusel, et kindlustuskaitset pakutakse turutingimustel, see ei kujuta endast riigiabi ning see ei ole teiste raudteeveo-ettevõtjate suhtes diskrimineeriv.*** **[ME 28]**

(25) ~~Raudteeveo-ettevõtja peaks täitma ka~~***Kõik raudteeveo-ettevõtjad peaksid täitma nii*** raudteeveoteenuste siseriiklikke ~~ja~~***kui ka*** Euroopa Liidu eeskirju, mida kohaldatakse kedagi diskrimineerimata ning mis on ette nähtud selle tagamiseks, et raudteeveo-ettevõtja tegevus ~~konkreetsetel~~***kõikidel*** liinilõikudel oleks täiesti turvaline, ning et ~~nõuetekohaselt~~***täielikult*** võetaks arvesse ***olemasolevaid kohustusi*** töötajate ja tarbijate ~~tervist, sotsiaaltingimusi ja õigusi~~***õiguste, sotsiaaltingimuste ja tervise valdkonnas***. **[ME-d 29 ja 30]**

(26) Raudteeveo-ettevõtjatele tegevuslubade andmise ning nende lubade säilitamise ja muutmise kord peaks olema läbipaistev ja vastama mittediskrimineerimise nõuetele.

(26a) Ikka veel juhtub liiga sageli, et raudtee-ettevõtjate veeremite litsentsimine viibib põhjendamatult, mis moonutab turulepääsu tingimusi. Seega oleks vajalik selle küsimuse kindel suunamine Euroopa Raudteeagentuurile. Seetõttu kutsutakse komisjoni üles uurima Euroopa parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 881/2004 Euroopa Raudteeagentuuri asutamise kohta ([1]) läbivaatamise osana seda, kas Euroopa Raudteeagentuuri pädevusala saaks vastavalt laiendada. **[ME 31]**

([1]) ELT L 164, 30.4.2004, lk 1.

(27) Selleks et tagada läbipaistvus ja kõikide raudteeveo-ettevõtjate diskrimineerimata juurdepääs raudteeinfrastruktuurile ja raudteega seotud teenustele, tuleb juurdepääsuõiguse teostamiseks vajalik kogu teave avaldada võrguaruandes***, sealhulgas puuetega ja piiratud liikumisvõimega isikutele juurdepääsetavas vormis***. **[ME 32]**

(28) Tänu nõuetekohastele raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise skeemidele ja konkureerivatele ettevõtjatele on võimalik veoliike paremini tasakaalustada.

(29) Raudteeinfrastruktuuri optimaalse kasutamise soodustamine toob ühiskonna jaoks kaasa veokulu vähenemise.

(30) Nõuetekohased raudteeinfrastruktuuri kasutustasude määramise skeemid koos muu transpordiinfrastruktuuri kasutustasude asjakohaste skeemidega ning konkureerivate ettevõtjatega peaksid looma eri veoliikide optimaalse tasakaalu.

(31) Kasutustasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemid peaksid võimaldama kõikidele ettevõtjatele ühetaolise ja diskrimineerimata juurdepääsu ning ausalt ja diskrimineerimata püüdma vastata kõikide kasutajate ning veoliikide vajadustele niipalju kui võimalik. Kasutustasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemid peaksid võimaldama vaba konkurentsi raudteeteenuste pakkumise valdkonnas.

(33) Liikmesriikide määratud raamistikus peaksid tasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemid hõlbustama raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatel oma infrastruktuuride kasutust optimeerida.

(34) Läbilaskevõime jaotamise skeemid peaksid andma raudteeveo-ettevõtjatele selgeid ja järjepidevaid näitajaid, mille alusel teha ratsionaalseid otsuseid.

(35) Iga tasude määramise skeem saadab kasutajatele majanduslikke signaale. On oluline, et sellised raudteeveo-ettevõtjatele saadetavad signaalid oleksid järjepidevad ***ja selged*** ning suunaksid neid ratsionaalsetele ***ja säästvatele*** otsustele. **[ME 33]**

(36) Selleks et võtta arvesse raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime kasutajate või potentsiaalsete kasutajate vajadust kavandada oma majandustegevust ning klientide ja rahastajate vajadusi, on oluline, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tagaks infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise viisil, mis kajastab teenuse usaldusväärsuse säilitamise ja suurendamise vajadust.

(37) On soovitav, et raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja jaoks nähakse ette stiimulid häirete minimeerimiseks ja võrgu tõhususe suurendamiseks.

(38) Liikmesriikidel peaks olema võimalik lubada raudteeteenuste ostjatel vahetult osaleda läbilaskevõime jaotamises.

(39) Oluline on arvesse võtta nii taotlejate kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ärialaseid vajadusi.

(40) Oluline on maksimeerida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele läbilaskevõime jaotamisel võimaldatavat paindlikkust, ent see peaks olema tasakaalus taotleja mõistlike nõudmiste rahuldamisega.

(40a) Peab julgustama taotlejaid, kes pakuvad kogumisrongiteenust, et suurendada võimalikku turgu uute raudteeklientide jaoks. Seetõttu on oluline, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja arvestab läbilaskevõime jaotamisel nende taotlejatega, et neil oleks võimalik käesolevast õigusraamistikust kasu saada ning suurendada raudtee turuosa uute sektorite jaoks. **[ME 34]**

(41) Läbilaskevõime jaotamisel tuleks vältida mittevajalike piirangute kehtestamist teiste selliste ettevõtjate soovidele, kes omavad või kavatsevad omandada õigusi kasutada infrastruktuuri oma äri edendamiseks.

(42) Läbilaskevõime jaotamise ja tasude määramise skeemide puhul võib olla tarvis arvesse võtta asjaolu, et raudteeinfrastruktuuri võrk võib olla kavandatud erinevaid põhikasutajaid silmas pidades.

(43) Kuna eri kasutajad ja eri kasutajaliigid mõjutavad sageli infrastruktuuri läbilaskevõimet erinevalt, peab nõudlus eri teenuste järele olema nõuetekohaselt tasakaalustatud.

(44) Nende teenuste osas, mida osutatakse lepingu alusel ametiasutustele, võib tarvis olla erireegleid, et tagada nende atraktiivsus kasutajate jaoks.

(45) Tasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemide puhul tuleb arvesse võtta infrastruktuuri läbilaskevõime üha suurenevat kasutust ning lõpuks läbilaskevõime ammendumist.

(46) Eri tüüpi liikluse planeerimise ajakava on erinev, mistõttu tuleks tagada võimalus rahuldada infrastruktuuri läbilaskevõime taotlused, mis esitatakse pärast aastaste liiklusgraafikute koostamist.

(47) Raudteeveo-ettevõtjate jaoks optimaalse tulemuse tagamiseks on soovitatav nõuda raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime kasutamise uurimist, kui kasutajate vajaduste rahuldamiseks on tarvis läbilaskevõime taotlusi kooskõlastada.

(48) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate monopoolset seisundit silmas pidades tuleks nõuda infrastruktuuri vaba läbilaskevõime ning selle suurendamise viiside uurimist, kui läbilaskevõime jaotamisega ei suudeta kasutajate vajadusi rahuldada.

(49) Teabe puudumine teiste raudteeveo-ettevõtjate taotluste ja süsteemi kitsaskohtade kohta võib raskendada raudteeveo-ettevõtjate püüdlusi optimeerida infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi.

(50) Oluline on tagada jaotusskeemide parem kooskõlastamine, et suurendada raudtee atraktiivsust liikluse jaoks, mis läbib enam kui ühe raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võrku, eelkõige rahvusvahelises liikluses. ***Selles kontekstis on soovitatav lõpuks ometi luua Euroopa Liidu reguleeriv asutus.*** **[ME 35]**

(51) Oluline on minimeerida konkurentsimoonutusi, mis võivad tasude määramise põhimõtete oluliste erinevuste tõttu tekkida raudteeinfrastruktuuride või veoliikide vahel.

(52) Soovitatav on määratleda infrastruktuuriteenuse need osad, mis on tingimata vajalikud, et võimaldada ettevõtjal teenust osutada, ning mida tuleks osutada minimaalse juurdepääsutasu eest.

(53) ~~Investeerimine~~***Suuremad investeeringud*** raudteeinfrastruktuuri***, eriti olemasolevasse infrastruktuuri,*** on ~~vajalik~~***vajalikud*** ning infrastruktuuri kasutustasude määramise skeemid peaksid stimuleerima raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid tegema majanduslikult otstarbekaid ***ja keskkonnasäästlikke*** investeeringuid. **[ME 36]**

(54) Selleks et oleks võimalik kehtestada infrastruktuuri kasutustasude asjakohased ning õiglased määrad, peavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad oma vara üle arvet pidama ja selle väärtuse kindlaks määrama ning jõudma täielikule selgusele infrastruktuuri käigushoidmise kulutegurite osas.

(55) Soovitatav on tagada, et veootsuste tegemisel võetakse arvesse väliskulusid ning et raudtee-infrastruktuuri kasutustasude määramisega aidatakse kaasa väliskulude ühtsele ja tasakaalustatud arvessevõtmisele kõikide veoliikide puhul.

(56) On oluline tagada, et riigisisese ja rahvusvahelise liikluse tasud võimaldavad raudteel täita turu vajadusi; sellest tulenevalt peaksid infrastruktuuri kasutustasud olema võrdsed rongiliikluse korraldamisega seotud otseste kuludega.

(57) Infrastruktuuri kasutustasude arvelt kulude katmise üldine määr mõjutab vajaliku riikliku toetuse suurust; liikmesriigid võivad nõuda kulude üldist katmist nõuda erineval määral. Infrastruktuuri kasutustasude määramise mis tahes skeem peaks siiski võimaldama sellist liiklust, mis suudab vähemalt selle poolt raudteevõrgu kasutamisega kaasnevad lisakulud tasa teenida.

(58) Raudteeinfrastruktuur on loomulik monopol. Seepärast on vaja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid ergutada kulusid kärpima ja oma infrastruktuuri tõhusalt majandama.

(58a) Seoses eesmärgiga suurendada raudteel liikuvate kaupade ja reisijate osakaalu võrreldes muude transpordiliikidega on soovitatav, et liikmesriigid kindlustaksid väliskulude arvessevõtmise käigus, et diferentseeritud tasudel ei oleks negatiivset mõju infrastruktuuri-ettevõtja finantstasakaalule. Kui infrastruktuuri-ettevõtja saab siiski sellise diferentseerituse tõttu kahju, siis on soovitatav, et liikmesriik hüvitaks selle, arvestades seejuures riigiabi sätteid. **[ME 37]**

(59) ~~Raudteevedude arendamiseks tuleks muu hulgas kasutada olemasolevaid Euroopa Liidu vahendeid, ilma et see mõjutaks juba kehtivaid prioriteete.~~**[ME 38]**

(60) Raudteeveo-ettevõtjatelt võetava tasu vähendamine peab olema seotud tegeliku halduskulude, eelkõige tehingukulude kokkuhoiuga. Tasu võib vähendada ka raudteeinfrastruktuuri tõhusa kasutamise edendamiseks.

(61) ~~On soovitatav, et raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja jaoks nähakse ette stiimulid raudteevõrgu häirete minimeerimiseks.~~ **[ME 39]**

Kolmapäev, 16. november 2011

(62) ~~Läbilaskevõime jaotamine on seotud raudteeinfrastruktuuri ettevõtja kuludega, mille tasumist tuleks nõuda.~~ **[ME 40]**

(63) Raudteeinfrastruktuuri tõhusaks majandamiseks ning ausaks ja diskrimineerimata kasutamiseks on vaja luua ~~reguleeriv asutus~~***siseriiklikud reguleerivad asutused***, kes ~~jälgib~~***jälgivad*** käesoleva direktiivi eeskirjade rakendamist ning ~~tegutseb~~***tegutsevad*** apellatsiooniorganina, ilma et see mõjutaks võimalust pöörduda kohtusse. **[ME 41]**

(64) Tuleb rakendada konkreetseid meetmeid, et võtta arvesse teatavate liikmesriikide konkreetset geopoliitilist ja geograafilist olukorda ja eri liikmesriikide raudteesektori konkreetset korraldust ning et tagada siseturu terviklikkus.

(65) ~~Komisjonile tuleks anda volitus kohandada käesoleva direktiivi lisasid. Kuna tegemist on üldmeetmetega, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi osi, tuleb need vastu võtta delegeeritud õigusaktidena ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt.~~***Selleks et tagada raudteeturu kohane jälgimine ja raudtee infrastrukuuri kasutustasude ja läbilaskevõime jaotuse õiglane reguleerimine, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte kriteeriumide ja menetluse kohta, mida tuleb järgida seoses turujärelevalve ulatusega, võrguaruande teatavate osadega, teatavate tasude määramise põhimõtetega, Euroopa rongijuhtimissüsteemi (ETCS) kasutavatele rongidele infrastruktuuri kasutustasu ajutise vähendamisega, tulemuslikkuse kava teatavate osadega, infrastruktuuri läbilaskevõime taotluste esitajatele seatavate nõuete kriteeriumidega, jaotamisgraafikuga, raamatupidamisarvestusega ning reguleerivate asutuste otsustuspõhimõtete ja tavadega. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, selhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*** **[ME 42]**

(66) ~~Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivi 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendamisvolituste kasutamise menetlused (1).~~***Selleks et tagada ühtsed tingimused käesoleva direktiivi rakendamiseks, tuleks rakendusvolitused anda komisjonile. Neid volitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (2).*** **[ME 43]**

(67) Liikmesriigid ei suuda Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 ettenähtud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt täielikult saavutada käesoleva direktiivi eesmärke, s.o soodustada Euroopa Liidus raudteede arengut, kehtestada raudteeveo-ettevõtjatele tegevuslubade andmise üldpõhimõtted ning kooskõlastada liikmesriikides raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise kord ja selle infrastruktuuri kasutustasud, kuna tegevuslubade väljaandmine ja raudteevõrkude märkimisväärsete osade käitamine on selgelt rahvusvahelise ulatusega ning kuna on vaja tagada õiglased ja mittediskrimineerivad infrastruktuurile juurdepääsu tingimused, mistõttu on need eesmärgid paremini saavutatavad Euroopa Liidu tasandil. Käesolev direktiiv kehtib üksnes ulatuses, mis on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks.

~~(1) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.~~
(2) ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

(68) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes varasemate direktiividega muutunud. Kohustus sisuliselt muutmata sätete ülevõtmiseks tuleneb varasematest direktiividest.

(69) Liikmesriik, kellel ei ole raudteesüsteemi ega peatset väljavaadet selle saamiseks, kannataks ebaproportsionaalse ja tarbetu kohustuse pärast käesolev direktiiv üle võtta ja seda rakendada. Seetõttu tuleks sellised liikmesriigid kõnealusest kohustusest vabastada.

(70) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe [1] punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja Euroopa Liidu huvides vastavustabelid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks.

(71) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata selliste XI lisa B osas esitatud tähtaegade järgimist, mille jooksul liikmesriigid peavad üle võtma eespool nimetatud direktiivides sätestatud nõuded.

(71a) Seoses Euroopa Parlamendi 12. juuli 2007. aasta [2] ***ja 17. juuni 2010. aasta*** [3] ***resolutsioonidega esimese raudteepaketi direktiivide rakendamise kohta ning direktiivi 2001/12/EÜ rakendamisega peaks komisjon esitama 2012. aasta lõpuks seadusandliku algatuse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja raudteeveo-ettevõtjate eraldamise kohta. Kuna raudteesektor ei ole praeguseks täielikult avatud, peaks komisjon esitama eespool nimetatud ajavahemikuks ka seadusandliku algatuse turu avamise kohta,* [ME 44]**

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse:

a) raudteeinfrastruktuuri majandamise ja liikmesriigis asutatud või asutatavate raudteeveo-ettevõtjate raudteevedude suhtes kohaldatavad eeskirjad (II peatükk);

b) kriteeriumid, mida liikmesriigid kohaldavad Euroopa Liidus registreeritud või registreeritavale raudteeveo-ettevõtjatele tegevuslubade väljaandmise, pikendamise või muutmise suhtes (III peatükk);

c) raudteeinfrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja kogumise ning raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise põhimõtted ja menetlused (IV peatükk).

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse raudteeinfrastruktuuri kasutamisel riigisisesteks ja rahvusvahelisteks raudteevedudeks.

---

[1] ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.
[2] ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 551.
[3] ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 125.

Kolmapäev, 16. november 2011

Artikkel 2

Erandid reguleerimisalast

1. II peatükki ei kohaldata selliste raudteeveo-ettevõtjate suhtes, kes teenindavad üksnes linna- või linnalähiliine või piirkondlikke liine.

2. Liikmesriigid võivad III peatüki reguleerimisalast välja jätta:

a) raudteeveo-ettevõtjad, kes osutavad raudtee-reisijateveo teenuseid ainult kohalikes ja piirkondlikes autonoomsetes raudteeinfrastruktuurides;

b) raudteeveo-ettevõtjad, kes osutavad raudtee-reisijateveo teenuseid üksnes linna- ja linnalähiliinidel;

c) raudteeveo-ettevõtjad, kes osutavad üksnes piirkondlikke raudtee-kaubaveoteenuseid;

d) raudteeveo-ettevõtjad, kes osutavad kaubaveoteenuseid raudteeinfrastruktuurides, mis on eraomandis ning mida kasutatakse ainult infrastruktuuri omaniku vedudeks.

2a. Liikmesriigid võivad artiklite 6, 7, 8 ja 13 ning IV peatüki reguleerimisalast välja jätta:

— ***raudteeveo-ettevõtjad, kes osutavad üksnes raudtee-kaubaveoteenuseid raudteeinfrastruktuuris, mida asjaomased ettevõtted enne …*** (*) ***haldavad, mille rööpmelaius erineb liikmesriigi põhivõrgust ning mis on ühendatud kolmanda riigi territooriumil oleva raudteeinfrastruktuuriga – juhul kui hallatavat infrastruktuuri ei ole nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2010. aasta otsuses nr 661/2010/EL üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate liidu suuniste kohta*** (1)**. [ME-d 134 ja 135]**

3. Liikmesriigid võivad IV peatüki reguleerimisalast välja jätta:

a) autonoomsed kohalikud ja piirkondlikud võrgud, mis on ette nähtud reisijateveoteenuste osutamiseks raudteeinfrastruktuuris;

b) võrgud, mis on ette nähtud üksnes raudtee-reisijateveo teenuste osutamiseks linna- ja linnalähiliinidel reisijateveo teenuste osutamiseks;

c) piirkondlikud võrgud, mida kasutab piirkondlikeks kaubavedudeks üksnes raudteeveo-ettevõtja, kes ei kuulu lõike 1 reguleerimisalasse, kuni kõnealuse võrgu läbilaskevõimet soovib kasutada ka mõni teine taotleja;

d) eraomandis olev raudteeinfrastruktuur, mis on ette nähtud üksnes infrastruktuuri omaniku oma kaubavedudeks;

e) raudteeveoteenustena tehtavad veod, mis teostatakse Euroopa Liitu läbiva transiidina.

Liikmesriigid võivad määrata läbilaskevõime jaotamise ajakava perioodid ja tähtajad selliselt, et need erinevad artikli 43 lõikes 2, VIII lisa punkti 4 alapunktis b ja IX lisa punktides 3, 4 ja 5 osutatud perioodidest ja tähtaegadest, kui küsimus on rahvusvahelistes rongiliinides, mis luuakse koostöös selliste kolmandate riikide raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega, kus rööpmelaius on teistsugune kui ELi põhiraudteevõrgul. **[ME 45]**

(*) Palun sisestada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.
(1) ELT L 204, 5.8.2010, lk 1.

Kolmapäev, 16. november 2011

3a. Liikmesriigid võivad artikli 31 lõike 5 reguleerimisalast välja jätta veeremid, mille käitamine toimub või hakkab toimuma raudteevõrgus, mille rööpmelaius on erinev ELi põhiraudteevõrgu rööpmelaiusest. **[ME 46]**

4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata ettevõtjate suhtes, kelle rongiliiklus piirdub üksnes maanteesõidukitele süstikrongiteenuse osutamisega La Manche'i väina tunneli kaudu, ega nende vedude suhtes, mille puhul piirdutakse maanteesõidukite vedamisega süstikrongiteenusena La Manche'i väina tunneli kaudu, välja arvatud artikli 6 lõige 1, artiklid 10, 11 ja 12 ning artikkel 28.

5. Liikmesriigid võivad artiklite 10, 11 12 ja 28 reguleerimisalast välja jätta raudteeteenuse, mida osutatakse Euroopa Liitu läbiva transiidina ning mille lähte- ja sihtkoht asub väljaspool Euroopa Liidu territooriumi.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „raudteeveo-ettevõtja" – kõik vastavalt käesolevale direktiivile tegevusloa saanud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud ettevõtjad, kelle peamine tegevusala on osutada raudtee-kaubaveoteenuseid ja/või raudtee-reisijateveoteenuseid ja kes on kohustatud tagama veduriteenuse; see hõlmab ka ainult veduriteenust võimaldavaid ettevõtjaid;

2) „raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja" – asutus või ettevõtja, kes vastutab eelkõige raudteeinfrastruktuuri rajamise, majandamise ja hooldamise eest, sealhulgas liikluskorralduse ning juhtkäskude ja signaalimise eest***, järgides kehtivaid ohutuseeskirju***; need ***olulised*** raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ülesanded~~, mis on seotud võrguga või võrgu osaga, võib delegeerida teistele asutustele või ettevõtjatele~~ ***on: otsuste tegemine rongiliinide jaotamise kohta***, ***sealhulgas kasutatavuse kindlaksmääramine ja hindamine ning individuaalsete rongiliinide jaotamine ning infrastruktuuritasude üle otsustamine, kaasa arvatud tasude määramine ja kogumine ning investeerimine infrastruktuuri***; **[ME 47]**

(2a) „reguleeriv asutus" – asutus, mis teostab liikmesriigis järelevalvet asjaomaste määruste õige rakendamise üle ning ei osale mingil viisil poliitika kujundamises ning on täiesti eraldiseisev teistest ettevõtjatest, eelkõige punktides 1 ja 2 viidatud ettevõtjatest; **[ME 48]**

3) „raudteeinfrastruktuur" – ~~komisjoni 18. detsembri 1970. aasta määruse (EMÜ) nr 2598/70, millega määratakse kindlaks 4. juuni 1970 määruse (EMÜ) nr 1108/70 (†) I lisas esitatudraamatupidamisaruande vormide eri kululiikidesse märgitavad andmed,~~ kõik ~~IA lisas loetletud~~ elemendid, mis ~~selguse huvides~~ on esitatud käesoleva direktiivi I lisas; **[ME 49]**

4) „rahvusvaheline kaubaveoteenus" – veoteenused, mille puhul rong ületab vähemalt ühe liikmesriigi piiri; rong võib olla teisega haagitud või jagatud vaguniteks ja selle eri vagunitel võib olla erinev lähte- ja sihtkoht, tingimusel et kõik vagunid ületavad vähemalt ühe piiri;

5) „rahvusvaheline reisijateveo teenus" – reisijateveo teenus, mille puhul rong ületab vähemalt ühe liikmesriigi piiri ning mille peamine eesmärk on reisijate vedu erinevates liikmesriikides asuvate jaamade vahel; rong võib olla teisega haagitud ja/või osadeks jagatud ning selle eri osadel võib olla erinev lähte- ja sihtkoht, tingimusel et kõik vagunid ületavad vähemalt ühe piiri;

~~(†) EÜT L 278, 23.12.1970, lk 1.~~

Kolmapäev, 16. november 2011

6) „linna- ja linnalähiliinid" – veoteenused, mis vastavad linnakeskuse või linnastu ning kõnealuse keskuse või linnastu ja seda ümbritsevate piirkondade vahelise transpordi vajadustele;

7) „piirkondlikud liinid" – veoteenused, mis vastavad ***ühe*** piirkonna ***või piirialade*** transpordivajadustele; **[ME 50]**

8) „transiit" – Euroopa Liidu territooriumi läbimine ilma kauba peale- või mahalaadimiseta ja/või ilma reisijate rongile tuleku ja mahaminekuta Euroopa Liidu territooriumil;

9) „tegevusluba" – liikmesriigi poolt ettevõtjale antud luba, millega tunnistatakse ettevõtja suutlikkust osutada raudteeveoteenuseid, kõnealune suutlikkus võib piirduda konkreetset liiki teenuste osutamisega;

10) „tegevuslube väljaandev asutus" – asutus, kellele liikmesriik on teinud ülesandeks tegevuslubade väljaandmise;

11) „jaotamine" – raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamine raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt;

12) „taotleja" – raudteeveo-ettevõtja ning muu füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas määrusele (EÜ) nr 1370/2007 vastavad pädevad asutused ning vedajad, kaubasaatjad ja kombineeritud veoteenuseid osutavad ettevõtjad, kellel on avalike teenuste osutamisega seonduv või ärihuvi infrastruktuuri läbilaskevõime omandamiseks;

13) „ülekoormatud infrastruktuur" – infrastruktuuri osa, mille puhul nõudlust infrastruktuuri läbilaskevõime järele ei ole teatavatel ajavahemikel võimalik rahuldada ka pärast erinevate läbilaskevõimsuse taotluste kooskõlastamist;

14) „läbilaskevõime suurendamise kava" – meede või rida meetmeid koos rakendamise ajakavaga, et leevendada läbilaskevõime piiranguid, mis viisid infrastruktuuri osa „ülekoormatud infrastruktuuriks" tunnistamiseni;

15) „kooskõlastamine" – menetlus, mille käigus raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja taotlejad püüavad lahendada olukordi, kus infrastruktuuri läbilaskevõime taotluste osas on konkurents;

16) „raamkokkulepe" – õiguslikult siduv avalik-õiguslik või eraõiguslik üldkokkulepe, millega määratakse kindlaks taotleja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja õigused ja kohustused seoses jaotatava infrastruktuuri läbilaskevõimega ning tasudega pikemaks ajaks kui üks liiklusgraafikuperiood;

17) „infrastruktuuri läbilaskevõime" – taotletavate rongiliinide teatava ajavahemiku jooksul teatavale infrastruktuuri osale paigutamise potentsiaal;

18) „võrk" – kogu raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja majandatav raudteeinfrastruktuur;

19) „võrguaruanne" – aruanne, milles esitatakse tasude määramise ning läbilaskevõime jaotamise skeemidega seotud üksikasjalikud üldeeskirjad, tähtajad, menetlused ja kriteeriumid, sealhulgas ka teave, mis on raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime taotlemiseks vajalik;

20) „rongiliin" – infrastruktuuri läbilaskevõime, mis on vajalik rongi liikumiseks ühest punktist teise teatava ajavahemiku jooksul;

(21) „liiklusgraafik" – andmed kõikide kavandatud rongi- ja veeremiliikumiste kohta, mis liiklusgraafiku-perioodil asjassepuutuval infrastruktuuril toimuvad.

II PEATÜKK

EUROOPA LIIDU RAUDTEEDE ARENDAMINE

1. JAGU

Majandamise sõltumatus

Artikkel 4

Raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate sõltumatus

1. Liikmesriigid tagavad, et majandamise, haldamise ning haldus-, majandus- ja raamatupidamisküsimuste sisekontrolli osas oleksid liikmesriikidele otse või kaudselt kuuluvad või nende otsese või kaudse kontrolli all olevad raudteeveo-ettevõtjad sõltumatud, mis tähendab, et eelkõige nende varad, eelarve ja raamatupidamine on riigi omadest lahus.

2. Kuigi raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab järgima tasude määramise ja läbilaskevõimsuse jaotamise raamistikku ning konkreetseid eeskirju, mille liikmesriigid on kehtestanud, vastutab ta oma majanduse, halduse ja sisekontrolli eest.

2a. Infrastruktuuri-ettevõtja peab haldama oma IT-teenuseid, et tagada äriliselt tundliku teabe nõuetekohane kaitse. **[ME 51]**

2b. Liikmesriigid peavad lisaks tagama, et nii raudtee-ettevõtjad kui ka infrastruktuuri-ettevõtjad, kes ei ole üksteisest täiesti sõltumatud, vastutavad ise oma personalipoliitika eest. **[ME 52]**

Artikkel 5

Raudteeveo-ettevõtjate majandamine vastavalt äripõhimõtetele

1. Liikmesriigid võimaldavad raudteeveo-ettevõtjatel kohandada oma tegevust turunõuetega ja korraldada seda tegevust juhtorganite vastutusel, et pakkuda tõhusaid ja asjakohaseid teenuseid nõutavale teeninduskvaliteedile vastava madalaima võimaliku hinna eest.

Raudteeveo-ettevõtjaid majandatakse kooskõlas äriühingute suhtes kohaldatavate põhimõtetega, olenemata ettevõtjate omandivormist. See kehtib ka neile liikmesriikide poolt määratud avaliku teenindamise kohustuse ja nende avaliku teenindamise lepingute kohta, mille nad riigi pädevate asutustega sõlmivad.

2. Raudteeveo-ettevõtjad koostavad oma äriplaani, sealhulgas investeerimis- ja rahastamiskavad. Selliste kavade eesmärk on saavutada ettevõtja finantstasakaal ja muud tehnilise, ärilise ja rahalise juhtimise eesmärgid; samuti esitavad nad kõnealuste eesmärkide saavutamise viisi.

3. Raudteeveo-ettevõtjal peab seoses liikmesriigi väljaantud üldiste poliitiliste suunistega ja võttes arvesse siseriiklikke kavu ja lepinguid (mis võivad olla mitmeaastased), sealhulgas investeerimis- ja rahastamiskavu, olema eelkõige õigus:

a) kehtestada oma struktuur, ilma et see piiraks artiklite 7, 29 ja 39 kohaldamist;

b) kontrollida teenuste osutamist ja turustamist ning määrata kindlaks nende hinnad, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1370/2007 kohaldamist;

c) teha otsuseid töötajate, varade ja hangete kohta;

d) laiendada oma turuosa, töötada välja uusi tehnoloogialahendusi ja teenuseid ning võtta kasutusele uuenduslikke juhtimisviise;

e) alustada uut tegevust raudteega seotud valdkondades.

4. Kui raudteeveo-ettevõtja kuulub otseselt või kaudselt liikmesriigile või on liikmesriigi otsese või kaudse kontrolli all, ei ole tal majandamise suhtes rohkem kontrolliõigusi kui need majandamisega seotud õigused, mis siseriikliku äriühinguõiguse kohaselt on eraõigusliku aktsiaseltsi aktsionäridel. Lõikes 3 nimetatud poliitilised suunised, mille riik võib äriühingute jaoks kehtestada seoses aktsionäridepoolse kontrolli teostamisega, võivad olla üksnes üldised ega tohi takistada juhtkonna konkreetsete äriotsuste tegemist.

2. JAGU

Infrastruktuuri majandamise, vedude ja eri veoliikide lahusus

Artikkel 6

Raamatupidamisarvestuste ***läbipaistev*** lahusus

1. Liikmesriigid tagavad, et äritegevuse kohta, mis on seotud raudteeveo-ettevõtjate osutatavate veoteenustega, ja äritegevuse kohta, mis on seotud raudteeinfrastruktuuri majandamisega, koostatakse ja avaldatakse eraldi kasumiaruanded ja bilansid. Ühele nimetatud tegevusaladest makstud riiklikke vahendeid ei või teisele üle kanda.

2. Samuti võivad liikmesriigid ette näha, et lahushoidmine nõuab, et ühes äriühingus luuakse selgepiirilised osakonnad või et infrastruktuuri ja veoteenuseid majandavad eraldiseisvad üksused***, et tagada konkurentsi areng, püsivad investeeringud ja teenuste osutamise kulutasuvus raudteesektoris***.

3. Liikmesriigid tagavad, et koostatakse ja avaldatakse kasumiaruanded ning bilanss nii raudtee-kaubaveoteenuste kui ka reisijateveoteenuste osutamisega seotud äritegevuse kohta. Veoteenuste kui avalike teenuste osutamiseks eraldatavad riiklikud vahendid tuleb näidata eraldi avaliku teenindamise iga lepingu asjaomases raamatupidamisarvestuses ja neid ei või üle kanda tegevusele, mis on seotud muude veoteenuste osutamisega või muu äritegevusega.

4. ***Infrastruktuuri tasude täieliku läbipaistvuse tagamiseks peab*** lõigetes 1 ja 3 nimetatud eri tegevusalade raamatupidamisarvestus ~~peab~~võimaldama kontrollida~~, et~~ ***vastavust osutatud lõigetele ja infrastruktuuri tasudest saadava tulu***, ***muust äritegevusest tekkiva ülejäägi ja*** ühele ~~tegevusalale~~***raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale*** makstud riiklike ~~vahendite ülekandmine teisele tegevusalale oleks keelatud~~***ja eravahendite kasutust***. ***Raudteeveo-ettevõtjat kontrolliv raudtee-ettevõtja, organ või äriühing ei tohi mitte mingil juhul kasutada raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tulusid, sest see võiks tugevdada nimetatud raudtee-ettevõtte turupositsiooni või võimaldada omandada majanduslikke eeliseid teiste raudtee-ettevõtjate ees. Käesolev lõige ei takista raudtee-ettevõtja valitseva organi või äriühingu poolt raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale kasutuseks antud kapitali, sealhulgas turupõhiste intressimäärade tagasimaksmist artiklis 55 osutatud reguleeriva asutuse järelevalve all.*** **[ME 53]**

Artikkel 7

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja põhiülesannete sõltumatus

1. Liikmesriigid tagavad, et ~~II lisas loetletud~~ ***artikli 3 lõikes 3 sätestatud*** ülesanded, millega määratakse kindlaks infrastruktuuri võrdne ja mittediskrimineeriv kasutamine, antakse asutustele või ettevõtjatele, kes ise raudteeveoteenuseid ei osuta. Sõltumata organisatsioonilisest struktuurist tuleb tõendada, et see eesmärk on saavutatud. ***Siiski on raudteevõrgu liikluse haldamiseks vajalik raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate vaheline tõhus koostöö.***

~~II lisa vaadatakse saadud kogemustest lähtuvalt vajaduse korral läbi kooskõlas artiklis 60 nimetatud menetlusega.~~

Liikmesriigid võivad määrata raudteeveo-ettevõtjatele või mõnele muule asutusele vastutuse raudteeinfrastruktuuri arendamisele kaasa aitamise eest näiteks investeeringute, hoolduse ja rahastamise kaudu.

2. Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ei ole õigusliku vormi poolest, organisatsiooniliselt ja otsustusfunktsioonide osas kõikidest raudteeveo-ettevõtjatest sõltumatu, teostavad IV peatüki 3 ja 4 jaos kirjeldatud funktsioone tasusid määrav asutus ja läbilaskevõimet eraldav asutus, kes on oma õigusliku vormi poolest, organisatsiooniliselt ja otsustusfunktsioonide osas kõikidest raudteeveo-ettevõtjatest sõltumatud.

3. Kui IV peatüki 2. ja 3. jao sätetes viidatakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja põhiülesannetele, tähendab see seda, et kõnealuseid ülesandeid kohaldatakse ka tasusid määrava asutuse või läbilaskevõimet jaotava asutuse vastava pädevusvaldkonna suhtes.

3a. Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2012 ettepaneku võtta vastu direktiiv, mis sisaldab infrastruktuuri majandamise ja veoteenuste lahususe alaseid sätteid ja ettepanekut siseriikliku reisijateveo turu avamise kohta, mis ei vähenda raudteeveoteenuste kvaliteeti ja mille puhul peetakse kinni avaliku teenindamise kohustusest. **[ME-d 54 ja 137]**

3. JAGU

Finantsolukorra parandamine

Artikkel 8

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja usaldusväärne rahastamine

1. Liikmesriigid arendavad oma siseriiklikku raudteeinfrastruktuuri, võttes vajaduse korral arvesse Euroopa Liidu üldisi vajadusi. Selleks avaldavad nad hiljemalt … (*) ***ja konsulteerimist kõigi huvitatud isikute ja sidusrühmadega, sealhulgas asjaomaste kohalike ja piirkondlike asutustega, ametiühingute, majandussektori ühingute ja kasutajate esindajatega*** raudteeinfrastruktuuri arendamise strateegia, et täita raudteesüsteemi usaldusväärsel ja jätkusuutlikul rahastamisel põhinevaid tulevasi liikuvusvajadusi. Strateegia hõlmab vähemalt ~~viit~~***seitset*** aastat ja seda uuendatakse.

2. ***Kui tulubaasist ei piisa, et katta raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahalisi vajadusi, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi artiklite 31 ja 32 tasude määramise raamistiku kohaldamist ja*** võttes nõuetekohaselt arvesse ELi toimimise lepingu artikleid 93, 107 ja 108, ~~võivad~~***rahastavad*** liikmesriigid ka ~~rahastada~~raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjat vastavalt tema ülesannetele, raudteeinfrastruktuuri suurusele ja finantsnõuetele eelkõige selleks, et katta uusi investeeringuid.

(*) Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Kolmapäev, 16. november 2011

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võtab vastu riigi määratud üldise poliitika raames ning lõike 1 kohast raudteeinfrastruktuuri arendamise strateegiat arvesse võttes äriplaani, mis sisaldab investeerimis- ja rahastamiskavu. Äriplaani eesmärk on tagada infrastruktuuri optimaalne ja tõhus kasutamine, sellega seotud teenuste osutamine ja selle arendamine ning kindlustada kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajalik rahaline tasakaal ja vahendid. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tagab, et enne äriplaani kinnitamist konsulteeritakse ***mittediskrimineerival viisil*** läbilaskevõime taotlejatega ***infrastruktuuri juurdepääsu- ja kasutamistingimuste ning infrastruktuuri laadi, kasutamise võimaldamise ja arendamise küsimustes***. Artiklis 55 nimetatud reguleeriv asutus esitab mittesiduva arvamuse selle kohta, kas äriplaan on ~~asjakohane kõnealuste eesmärkide saavutamiseks~~***teiste taotlejate suhtes diskrimineeriv***.

4. Liikmesriigid tagavad, et tavapärastes äritingimustes ning hiljemalt ~~kolme~~***kahe*** aasta jooksul oleks raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja bilansis tasakaalus ühelt poolt tulud infrastruktuuri kasutustasudest, ülejääk muust majandustegevusest***, tagastamatu toetus eraallikatest*** ja riiklik toetus***, mis hõlmab vajaduse korral ka riigilt saadud ettemakseid,*** ning teiselt poolt infrastruktuurikulud. Vajaduse korral ~~kuuluvad sinna~~ ***kuulub viimaste*** hulka ~~riigilt saadud ettemaksed~~***ka pikaajalise varade uuendamise rahastamine***. **[ME 55]**

Ilma et see mõjutaks võimalikku pikaajalist eesmärki katta kõikide transpordiliikide infrastruktuurikulud kasutajate arvelt, lähtudes eri transpordiliikide diskrimineerimata konkurentsist tingimustes, kus raudteeveod suudavad teiste veoliikidega konkureerida, võib liikmesriik artiklite 31 ja 32 kohase tasude määramise raamistiku piires nõuda, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tasakaalustaks oma bilansi riikliku toetuseta.

Artikkel 9

Läbipaistev võla vähendamine

1. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu riigiabieeskirjade kohaldamist ning kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 93, 107 ja 108 loovad liikmesriigid asjakohase mehhanismi, et aidata vähendada riigile või riigi kontrolli alla kuuluvate raudteeveo-ettevõtjate võlgu tasemeni, mis ei takista usaldusväärset finantsjuhtimist, ja parandada nende finantsolukorda.

2. Esimeses lõikes nimetatud eesmärgil nõuavad liikmesriigid selliste ettevõtjate raamatupidamisosakondade raames eraldiseisva võlakustutusüksuse loomist.

Üksuse bilansi passivasse võib kuni võlgade kustutamiseni kanda kõik võlad, mis ettevõtja on võtnud nii finantsinvesteeringuteks kui ka raudteevedudest või raudteeinfrastruktuuri majandamisest tulenevate ülemääraste tegevuskulude katmiseks. Tütarettevõtjate tegevusest tulenevaid võlgu ei võeta arvesse.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldada selliste võlgade ega võlaintresside suhtes, mis on ettevõtjale tekkinud pärast … (*) ~~15. märtsi 2001 või pärast Euroopa Liiduga ühinemise kuupäeva nende liikmesriikide puhul, mis liitusid ELiga pärast 15. märtsi 2001~~. **[ME 56]**

4. JAGU

Juurdepääs raudteeinfrastruktuurile ja -teenustele

Artikkel 10

Raudteeinfrastruktuurile juurdepääsu tingimused

1. Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvatele raudteeveo-ettevõtjatele tagatakse võrdsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel juurdepääs infrastruktuurile kõigis liikmesriikides iga liiki raudtee-kaubaveoteenuste osutamiseks. See hõlmab ka raudteejuurdepääsu sadamatele.

(*) Palun sisestada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

2. Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvatele raudteeveo-ettevõtjatele tuleb anda kõikide liikmesriikide infrastruktuurile juurdepääsu õigus rahvusvahelise reisijateveo teenuse osutamiseks. Raudteeveo-ettevõtjatel on rahvusvahelise reisijateveo teenuse vältel õigus reisijaid peale võtta igast rahvusvahelisel marsruudil paiknevast jaamast ja lasta neil maha minna teises jaamas, sealhulgas samas liikmesriigis paiknevates jaamades.

31. detsembriks 2011 tuleb anda nende liikmesriikide infrastruktuurile juurdepääsu õigus, kelle rahvusvahelise raudtee-reisijateveo turuosa on rohkem kui pool selle liikmesriigi raudteeveo-ettevõtjate reisijateveo käibest.

Pärast asjaomaselt pädevalt asutuselt j või asjast huvitatud raudteeveo-ettevõtjatelt taotluse saamist, määrab (määravad) artiklis 55 nimetatud reguleeriv asutus või reguleerivad asutused kindlaks selle, kas teenuse peamiseks eesmärgiks on reisijatevedu kahe erinevas liikmesriigis asuva jaama vahel.

Mitte mingil juhul ei tohi ligipääsutingimused raudteeinfrastruktuurile takistada reisijatel teabe saamist või ühest kohast teise reisimiseks pileti ostmist, hoolimata sellest, kui palju raudteetranspordi ettevõtjaid pakub osalist või täielikku reisijateveo teenust nende kahe koha vahel. **[ME 57]**

Komisjon ~~võib~~ ***võtab reguleerivate asutuste saadud kogemustele toetudes hiljemalt …*** (*) vastu ~~võtta~~rakendusmeetmed, milles sätestatakse käesoleva lõike rakendamise üksikasjalik kord ja kriteeriumid. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on tagada käesoleva direktiivi ühetaoline rakendamine, võetakse vastu rakendusaktidena kooskõlas artikli 64 ***lõikes*** 3 ***osutatud kontrollimenetlusega***. **[ME 58]**

Artikkel 11

Juurdepääsuõiguse ning reisijate pealevõtu- ja mahapanekuõiguse piiramine

1. Liikmesriigid võivad piirata artiklis 10 sätestatud juurdepääsuõigust lähte- ja sihtkoha vahelistele teenustele, mis on hõlmatud ühe või mitme avaliku teenindamise lepinguga kooskõlas Euroopa Liidu kehtivate õigusega. Sellisel piiramisel ei ole kitsendavat mõju õigusele võtta reisijaid peale igast rahvusvahelise veoteenuse marsruudil paiknevast jaamast ning lasta neil maha minna teises, sealhulgas samas liikmesriigis paiknevas jaamas, välja arvatud siis, kui selle õiguse kasutamine ohustaks avaliku teenindamise lepingu majanduslikku tasakaalu.

2. Selle, kas avaliku teenindamise lepingu majanduslik tasakaal on ohustatud, peab kindlaks määrama artiklis 55 nimetatud reguleeriv asutus (või asutused) objektiivse majandusanalüüsi alusel ja eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriumide põhjal järgmiste isikute taotlusel:

a) avaliku teenindamise lepingu sõlminud pädev asutus või pädevad asutused;

b) muu asjaomane pädev asutus, kellel on õigus käesoleva artikli alusel juurdepääsu piirata;

c) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja;

d) avaliku teenindamise lepingu alusel tegutsev raudteeveo-ettevõtja.

(*) 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Kolmapäev, 16. november 2011

Pädevad asutused ja avalikku teenust osutavad raudteeveo-ettevõtjad peavad andma asjakohasele reguleerivale asutusele või asutustele põhjendatult nõutud teavet otsuse vastuvõtmiseks. Reguleeriv asutus vaatab ~~või reguleerivad asutused vaatavad~~ esitatud teabe läbi, arutades seda vajaduse korral kõigi asjaomaste isikutega ning teavitades viimaseid oma põhjendatud otsusest ~~eelnevalt kindlaksmääratud mõistlikuks tähtajaks ning igal juhul kahe~~***ühe*** kuu jooksul pärast ~~asjaomase teabe~~***lõikes 2 osutatud taotluse*** saamist. **[ME 59]**

3. Reguleeriv asutus põhjendab oma otsust ja täpsustab tähtaega ja tingimusi, mille alusel võib mõni järgmistest isikutest taotleda otsuse läbivaatamist:

a) asjaomane pädev asutus või pädevad asutused;

b) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja;

c) avaliku teenindamise lepingu alusel tegutsev raudteeveo-ettevõtja;

d) juurdepääsu taotlev raudteeveo-ettevõtja.

4. Komisjon ~~võib~~***võtab reguleerivate asutuste saadud kogemustele toetudes …*** (*) vastu ~~võtta~~rakendusmeetmed, milles sätestatakse käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 rakendamise üksikasjalik kord ja kriteeriumid. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on tagada käesoleva direktiivi ühetaoline rakendamine, võetakse vastu rakendusaktidena kooskõlas artikli 64 ***lõikes*** 3 ***osutatud kontrollimenetlusega***. **[ME 60]**

5. Liikmesriigid võivad piirata ka õigust võtta reisijaid peale ja lasta neil maha minna samas liikmesriigis rahvusvahelise reisijateveoteenuse marsruudil paiknevates jaamades, juhul kui reisijateveo ainuõigus nende jaamade vahel on antud kontsessiooni alusel, mis sõlmiti enne 4. detsembrit 2007 õiglase pakkumismenetluse alusel ja kooskõlas Euroopa Liidu õiguse asjakohaste põhimõtetega. Nimetatud piirang võib kesta kuni algse lepinguperioodi lõpuni või 15 aastat, sõltuvalt sellest, kumb tähtaeg on lühem.

6. Liikmesriigid tagavad lõigetes 1, 2, 3 ja 5 nimetatud otsuste kohtuliku läbivaatamise.

Artikkel 12

Reisijateveoteenuseid osutavatelt raudteeveo-ettevõtjatelt võetav tasu

1. Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid käesolevas artiklis sätestatud tingimustel lubada raudtee-reisijateveo eest vastutaval asutusel kehtestada reisijateveoteenuseid osutavatele raudteeveo-ettevõtjatele tasu selle asutuse jurisdiktsiooni alla kuuluvate raudteede kasutamise eest kahe antud liikmesriigis asuva jaama vahel.

Sel juhul tuleb siseriiklikke või rahvusvahelisi raudtee-reisijateveoteenuseid osutavatel raudteeveo-ettevõtjatel selle asutuse jurisdiktsiooni alla kuuluvatel raudteedel liiklemise eest maksta samasugust tasu.

2. Nimetatud tasu on mõeldud kõnealusele asutusele kooskõlas Euroopa Liidu õigusega sõlmitud avaliku teenindamise lepingutes sätestatud avaliku teenindamise kohustuste täitmise hüvitamiseks. Sellisest tasust saadud ja hüvitamisena makstud tulu ei või ületada asjakohaste avaliku teenindamise kohustuste täitmisel tehtud kulude täielikuks või osaliseks katmiseks vajalikku määra, võttes arvesse asjakohast tulu ning mõistlikku kasumit nende kohustuste täitmise eest.

(*) 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

3. Tasu kehtestatakse kooskõlas Euroopa Liidu õigusega ning see on eelkõige kooskõlas õigluse, läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtetega, eriti teenuse keskmise hinna reisija kohta ja tasu suuruse vahel. Vastavalt käesolevale lõikele ei ohusta tasude kogusumma selle raudtee-reisijateveoteenuse majanduslikku elujõudu, millele need on kehtestatud.

4. Asjaomased asutused hoiavad alles teavet, mis on vajalik, et tagada tasude päritolu ja nende kasutusviisi tuvastamise võimalikkus. Liikmesriigid edastavad selle teabe komisjonile.

Komisjon koostab võrdleva analüüsi tasude suuruste määramismeetodite kohta liikmesriikides, et kehtestada tasudele ühtsed arvestusmeetodid. **[ME 61]**

Artikkel 13

Teenustele juurdepääsu tingimused

1. ~~Raudteeveo ettevõtjatel on~~ ***Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad pakuvad kedagi*** diskrimineerimata ~~õiguskõikidele raudteeveo-ettevõtjatele~~ III lisa punktis 1 sätestatud minimaalset juurdepääsupaketti~~kasutada~~.

2. ~~Kõik~~Teenindusrajatiste käitajad ~~osutavad~~***annavad kõikidele raudteeveo-ettevõtjatele juurdepääsu, mis hõlmab ka raudteele juurdepääsu,*** III lisa punktis 2 nimetatud ~~teenuseid~~***käitistele ja nendes käitistes osutatavatele teenustele*** diskrimineerimata ***ning artiklis 56 osutatud regulatiivse asutuse järelevalve all***.

Kui ***III lisa punktis 2 osutatud*** teenindusrajatise käitaja kuulub asutusse või ettevõtjasse, kes samuti on aktiivne ja kes domineerib vähemalt ühel sellisel raudteeveoteenuste turul, kus kõnealust rajatist kasutatakse, korraldatakse kõnealuse käitaja töö niimoodi, et ta on ~~õiguslikult,~~ organisatsiooniliselt ja otsuste tegemisel sellest asutusest või ettevõtjast sõltumatu. ***Teenindusrajatise käitajal ja sellel asutusel või ettevõtjal on eraldi raamatupidamisarvestus, muu hulgas eraldi bilanss ning kasumiaruanded.***

Raudteeveo-ettevõtjate ~~esitatavad~~***esitatavatele*** teenindusrajatisele juurdepääsu ~~taotlused~~***taotlustele vastatakse riikliku reguleeriva asutuse poolt kindlaksmääratud tähtaja jooksul ja need*** võib tagasi lükata üksnes juhul, kui on olemas muud otstarbekad võimalused, kuidas asjaomaseid kauba- ja reisijateveoteenuseid samal marsruudil majanduslikult vastuvõetavates tingimustes osutada. ~~Muude otstarbekate võimaluste olemasolu.~~ ***Teenindusrajatisele ligipääsu andmisest keeldumise korral*** peab ~~tõendama~~teenindusrajatise käitaja ***pakkuma välja muu majanduslikult ja tehniliselt otstarbeka võimaluse ning esitama keeldumise kohta kirjaliku põhjenduse. See keeldumine ei kohusta teenindusrajatise käitajat investeerima vahenditesse või rajatistesse, et kõiki raudteeveo-ettevõtjate taotlusi rahuldada***.

Kui teenindusrajatise käitaja leiab, et eri taotlused ei ole omavahel kooskõlas, püüab ta leida võimalikult hea lahenduse kõikide taotluste jaoks. Kui otstarbekat lahenduste ei leita ja kui tõendatud vajaduste alusel ei ole võimalik rahuldada kõiki seoses asjaomase rajatisega esitatud läbilaskevõime taotlusi, võtab artiklis 55 nimetatud reguleeriv asutus omal algatusel või ***taotleja*** kaebuse alusel ***ning kõigi asjaomaste sidusrühmade vajadusi silmas pidades*** sobivaid meetmeid selle tagamiseks, et asjakohane läbilaskevõime osa jaotatakse mõnele teisele raudteeveo-ettevõtjale kui need, kes kuuluvad teenindusrajatise käitajaga ühte ja samasse asutusse või ettevõtjasse. Uue ~~konkreetse veeremi~~***kiirveeremi*** jaoks äsja ehitatud hooldus- ja muud tehnilised rajatised***, millele on osutatud komisjoni 21. veebruari 2008. aasta otsuses 2008/232/EÜ (mis käsitleb üleeuroopalise kiirraudteesüsteemi veeremi allsüsteemi koostalituse tehnilist kirjeldust)*** [1], võib jätta üksnes ühe raudteeveo-ettevõtja käsutusse ~~viieks~~***kümneks*** aastaks alates nende käitamise algusest.

[1] ELT L 84, 26.3.2008, lk 132.

Kolmapäev, 16. november 2011

Kui teenindusrajatist ei ole vähemalt ~~kaks aastat järjest~~ ***üks aasta*** kasutatud ***ja raudteeveo-ettevõtjad on väljendanud kõnealuse rajatise käitajale tõendatud vajaduste alusel huvi juurdepääsu vastu kõnealusele rajatisele***, avaldab selle omanik teate, et kõnealuse rajatise käitamine ***raudteeteenuste rajatisena*** liisitakse või antakse rendile ***raudteesektoritega seotud tegevuste jaoks, välja arvatud juhul, kui teenindusrajatise käitaja tõestab, et kestev ümberkorraldusprotsess takistab selle kasutamist ükskõik millise raudteeveo-ettevõtja poolt***.

3. Kui ~~raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja~~ ***teenindusrajatise käitaja*** pakub mõnd III lisa punktis 3 nimetatud teenust lisateenusena, osutab ta seda taotluse korral raudteeveo-ettevõtjatele mittediskrimineerivalt.

4. Raudteeveo-ettevõtjad võivad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt või teistelt ~~teenindajatelt~~***teenindusrajatise käitajatelt*** taotleda III lisa punktis 4 loetletud täiendavaid lisateenuseid. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ei ole kohustatud neid teenuseid osutama.

~~5. III lisa võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas artiklis 60 nimetatud menetlusega.~~ **[ME-d 62 ja 162]**

5. JAGU

Piiriülesed kokkulepped

Artikkel 14

Piiriüleste kokkulepe üldpõhimõtted

1. ~~Kõrvaldatakse liikmesriikide vahelistes piiriülestes kokkulepetes sisalduvad sätted, mis diskrimineerivad raudteeveo-ettevõtjaid või piiravad nende~~***Liikmesriigid tagavad, et*** nende ***poolt sõlmitavate piiriüleste kokkulepetega ei diskrimineerita teatavaid raudtee-ettevõtjaid ning ei piirata nende*** vabadust osutada piiriüleseid teenuseid. **[ME 63]**

Komisjoni teavitatakse kõnealustest kokkulepetest. Komisjon uurib selliste kokkulepete vastavust käesolevale direktiivile ja otsustab kooskõlas artikli 64 lõikes 2 nimetatud nõuandemenetlusega, kas seonduvate kokkulepete kohaldamist võib jätkata. Komisjon edastab oma otsuse Euroopa Parlamendile, nõukogule ja liikmesriikidele.

2. Ilma et see piiraks pädevuse jagamist Euroopa Liidu ja liikmesriikide vahel, kohaldatakse vastavalt Euroopa Liidu õigusele liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste piiriüleseid kokkuleppeid käsitlevate läbirääkimiste suhtes ning kõnealuste kokkulepete rakendamisel liikmesriikide ja komisjoni vahelist koostöömenetlust.

Komisjon võib vastu võtta rakendusmeetmed, milles ~~sätestatakse käesoleva lõike kohaldamise üksikasjalik kord~~***täpsustatakse esimeses lõigus nimetatud koostöömenetluse korda***. Kõnealused ~~meetmed~~***rakendusmeetmed***, mille eesmärk on tagada käesoleva direktiivi ühetaoline rakendamine, võetakse vastu rakendusaktidena kooskõlas artikli ~~63 lõikega 3~~***64 lõikes 2 nimetatud nõuandemenetlusega***. **[ME 64]**

6. JAGU

Komisjoni järelevalvekohustus

Artikkel 15

Turujärelevalve ulatus

1. Komisjon teeb vajalikud korraldused järelevalveks Euroopa raudteevedude tehniliste***, sotsiaalsete*** ja majandustingimuste ning turu arengutendentside***, sealhulgas tööhõive arengu*** üle***, samuti järelevalveks Euroopa raudteevedude alasele liidu õigusele vastavuse üle***.

2. Sellega seoses kaasab komisjon liikmesriikide***, sealhulgas artiklis 55 osutatud reguleerivate asutuste esindajad*** ja asjaomaste sektorite esindajad, sealhulgas ***asjaomased kohalikud ja piirkondlikud asutused ning raudteesektori sotsiaalpartnerid ja*** kasutajad, et neil oleks võimalik paremini jälgida raudteesektori ja turu arengut, hinnata võetud meetmete mõju ja analüüsida komisjoni kavandatud meetmete mõju. ***Asjakohastel juhtudel kaasab komisjon ka Euroopa Raudteeagentuuri.***

3. Komisjon jälgib võrkude kasutust ja eelkõige ~~järgmiste~~***selliste*** raudteesektori raamtingimuste arengut ~~:~~***nagu*** infrastruktuuride kasutustasud, läbilaskevõime jaotamine, investeeringud raudteeinfrastruktuuri, raudteeveoteenuste hindade ja kvaliteediga seotud suundumused, avaliku teenindamise lepingutega hõlmatud raudveoteenused, ~~tegevuslubade väljaandmine ning~~ ***turu avatuse tase, tööhõive ja sotsiaaltingimused ja*** harmoneerimise tase***, eelkõige seoses sotsiaalsete õigustega,*** liikmesriikide vahel ***ja liikmesriikides***.~~Komisjon tagab asjaomaste reguleerivate asutuste ja liikmesriikide aktiivse koostöö.~~

4. Komisjon annab ***iga kahe aasta järel*** Euroopa Parlamendile ja nõukogule ~~korrapäraselt~~aru järgmistes küsimustes:

a) raudteeteenuste ***ja raudteega seotud teenuste*** siseturu areng***, sh turu avatuse tase***;

b) raamtingimused, sealhulgas avalike raudtee-reisijateveo teenuste osutamine;

ba) tööhõive-, töö- ja sotsiaaltingimuste muutumine raudteesektoris;

c) Euroopa raudteevõrgu olukord;

d) juurdepääsuõiguste kasutamine;

e) takistused tõhusamate raudteeteenuste osutamiseks;

f) infrastruktuuri piirangud;

g) vajadus õigusaktide järele.

5. Selleks et komisjon saaks teostada turujärelevalvet, esitavad liikmesriigid igal aastal ***alljärgneva,*** IV lisas märgitud teabe ja muud komisjonile vajalikud andmed***:***

a) raudteeveo tulemuslikkuse näitajate areng ja avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest makstav hüvitis;

b) turu avatuse ja ausa konkurentsi tase igas liikmesriigis ning raudteeveo-ettevõtjate turuosa raudteeveo kogunäitajate alusel;

c) reguleerivate asutuste vahendid ja tegevus seoses nende toimimisega apellatsiooniorganitena;

d) eelmise aasta asjaomased arengusuunad seoses turgu valitseva raudteeveo-ettevõtja ümberstruktureerimisega ning siseriiklike transpordistrateegiate vastuvõtmise / rakendamisega;

e) liikmesriigis eelmisel aastal raudteetranspordi vallas tehtud tähtsad algatused ja võetud meetmed;

f) raudteeveo-ettevõtjate, raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja muude raudteesektoris tegutsevate ettevõtjate tööhõive- ja sotsiaaltingimused eelmise aasta lõpus;

g) eelmisel aastal tehtud investeeringud kiirraudteevõrku;

h) raudteevõrgu pikkus eelmise aasta lõpus;

i) raudteele juurdepääsu tasud eelmisel aastal;

j) käesoleva direktiivi artikli 35 kohaselt loodud tulemuslikkuse kava olemasolu;

k) liikmesriigi pädeva asutuse väljaantud kehtivate raudtee-tegevuslubade arv;

l) Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) kasutuselevõtu olukord;

m) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/49/EÜ (ühenduse raudteede ohutuse kohta) [1] ***määratletud vahejuhtumite, õnnetusjuhtumite ja tõsiste õnnetusjuhtumite arv raudteevõrgus eelmisel aastal;***

n) muud olulised arengusuunad;

o) hooldusteenuste turgude areng ja nimetatud turgude avatuse tase.

IV lisa võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas ~~artiklis 60~~ ***artiklis 60a*** nimetatud menetlusega***, et ajakohastada raudteeturu järelevalveks vajalikku teavet.*** **[ME 65]**

III PEATÜKK

RAUDTEEVEO-ETTEVÕTJALE TEGEVUSLOA ANDMINE

1. JAGU

Tegevuslubade väljaandmise eest vastutav asutus

Artikkel 16

Raudteeveo-ettevõtja tegevuslubade väljaandmise eest vastutav asutus

Iga liikmesriik määrab asutuse, kes vastutab tegevuslubade väljaandmise eest ning käesoleva peatükiga pandud kohustuste täitmise eest.

Määratud asutus ise ei osuta raudteeveoteenuseid ega sõltu kõnealuseid teenuseid osutavatest äriühingutest või üksustest.

[1] ELT L 164, 30.4.2004, lk 44.

2. JAGU

Tegevusloa saamise tingimused

Artikkel 17

Üldnõuded

1. Raudteeveo-ettevõtjal on õigus taotleda tegevusluba liikmesriigis, kus ettevõtja on registrisse kantud, tingimusel et liikmesriikidele või liikmesriikide kodanikele kuulub kokku rohkem kui 50 % raudteeveo-ettevõtjast ja nad omavad selle üle tõhusat otsest või kaudset kontrolli kas ühe või mitme vaheettevõtja kaudu, välja arvatud juhul, kui kolmanda riigiga sõlmitud lepingus, mille osaline liit on, sätestatakse teisiti.

2. Liikmesriigid ei anna välja tegevuslube ega pikenda nende kehtivusaega juhul, kui käesoleva peatüki nõuded on täitmata.

3. Raudteeveo-ettevõtjal, kes täidab käesoleva peatükiga ettenähtud nõuded, on õigus saada tegevusluba.

4. Ühelgi raudteeveo-ettevõtjal ei ole lubatud osutada käesoleva peatükiga hõlmatud raudteeveoteenuseid, kui ettevõtjale ei ole antud asjakohaste teenuste osutamise luba.

Selline luba iseenesest ei anna valdajale raudteeinfrastruktuurile juurdepääsu õigust.

5. Komisjon ~~võib~~***võtab*** vastu ~~võtta~~rakendusmeetmed, ~~milles sätestatakse käesoleva artikli kohaldamise üksikasjalik kord, sealhulgas~~***millega täpsustatakse tegevuslubade väljastamisel järgitavaid menetlusnõudeid ja kehtestatakse*** tegevusloa ~~ühtse vormi kasutamine~~***ühtne vorm vastavalt 2. jaos esitatud nõuetele***. Kõnealused ~~meetmed~~***rakendusmeetmed***, mille eesmärk on tagada käesoleva direktiivi ühetaoline rakendamine, võetakse vastu rakendusaktidena kooskõlas ~~artikli 63 lõikega 3~~***artikli 64 lõikes 2 nimetatud nõuandemenetlusega***. **[ME 66]**

Artikkel 18

Tegevusloa saamise tingimused

Raudteeveo-ettevõtja peab enne tegevuse alustamist suutma asjaomases liikmesriigis tegevuslube välja andvatele asutustele tõendada, et on igal ajal võimeline täitma hea maine, finantsnõuetele vastavuse ja ametialase pädevuse tingimusi ning tagama oma tsiviilvastutuse artiklite 19–22 tähenduses.

Selleks esitab iga taotleja kogu vajaliku teabe.

Artikkel 19

Hea mainega seotud nõuded

Liikmesriigid määravad kindlaks hea maine nõude täitmiseks vajalikud tingimused tagamaks, et taotleja raudteeveo-ettevõtja või tema majandamise eest vastutavaid isikuid:

a) ei ole süüdi mõistetud rasketes kuritegudes, kaasa arvatud majanduskuriteod;

b) ei ole kuulutatud pankrotis olevaks;

Kolmapäev, 16. november 2011

c) ei ole süüdi mõistetud teatavate transpordialaste õigusaktide raskes rikkumises;

d) ei ole süüdi mõistetud ***üheski*** selliste kohustuste ~~tõsises või korduvas~~ täitmata jätmises, mis tulenevad sotsiaal- või tööõigusealastest, sealhulgas ***ohutust,*** töötervishoidu ja tööohutust käsitlevatest õigusaktidest, või tollialastest õigusaktidest äriühingu puhul, kes soovib tegelda kaupade piiriülese transpordiga, mille suhtes kohaldatakse tolliprotseduure. **[ME 67]**

Artikkel 20

Finantsnõuetele vastavusega seotud nõuded

1. Finantsnõuetele vastavuse nõue on täidetud, kui taotlev raudteeveo-ettevõtja tõendab, et suudab kaheteistkümne kuu jooksul täita oma tegelikke ja võimalikke kohustusi, mis on kehtestatud realistlike eelduste alusel. ***Tegevuslube väljastav asutus kontrollib finantsnõuetele vastavust raudteeveo-ettevõtja raamatupidamise aastaaruande põhjal või bilansi põhjal, kui taotleval ettevõtjal ei ole võimalik aastaaruannet esitada.*** **[ME 68]**

2. Selleks esitab iga taotleja ~~vähemalt V lisas loetletud~~ üksikasjad ***järgmiste küsimuste kohta:***

a) kasutusel olevad vahendid, kaasa arvatud pangakonto saldo, tagatisena lubatud arvelduskrediidid ja laenud;

b) tagatisena kasutatavad vahendid ja varad;

c) käibekapital;

d) asjakohased kulud, kaasa arvatud sõidukite, maa, hoonete, seadeldiste ja veeremi soetamiskulud;

e) maksud ettevõtja varalt;

f) muud maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed. **[ME 69]**

3. Tegevuslube väljastav asutus ei loe taotlejat finantsnõuetele vastavaks eelkõige juhul, kui tal on märkimisväärsed maksu- või sotsiaalkindlustusmaksete võlad, mis tulenevad ettevõtja tegevusest. **[ME 70]**

4. Tegevuslube väljastav asutus võib eelkõige nõuda audiitori järeldusotsuse esitamist ning asjakohaseid dokumente pangalt, riiklikult hoiupangalt, raamatupidajalt või audiitorilt. Kõnealused dokumendid peavad sisaldama andmeid käesoleva artikli lõike 2 punktides a–f nimetatud küsimuste kohta. **[ME 71]**

~~V lisa võib saadud kogemustest lähtuvalt läbi vaadata kooskõlas artiklis 60 nimetatud menetlusega.~~**[ME 72]**

Artikkel 21

Ametialase pädevusega seotud nõuded

Ametialase pädevuse nõue on täidetud, kui taotlev raudteeveo-ettevõtja suudab tõendada, et tal on või saab olema juhtkond, kellel on tegevusloaga kindlaksmääratud tegevuse turvalisuse ja usaldusväärsuse kontrollimiseks ning järelevalveks vajalikud teadmised või kogemused. ***Lisaks peab ettevõtja taotlemise ajal näitama, et tal on direktiivi 2004/49/EÜ artiklis 10 nimetatud ohutussertifikaat.*** **[ME 73]**

Artikkel 22

Tsiviilvastutusega seotud nõuded

Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu ***23. oktoobri 2007. aasta*** määruse (EÜ) nr 1371/2007 ***rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta*** [1] III peatüki kohaldamist, peab raudteeveo-ettevõtjal olema küllaldane vastutuskindlustus ***või peavad olema turutingimustepõhised piisavad garantiid***, mille alusel ta täidab siseriikliku ja rahvusvahelise õiguse kohaselt oma kohustused õnnetusjuhtumite korral, esmajoones seoses lasti, postisaadetiste ja kolmandate isikutega. ***Piisav kindlustuskate võib olla erinev, et võtta arvesse teenuste eripära, eriti avalikus raudteevõrgus toimuvate raudteevedude puhul, millel on kultuuri või pärandiga seotud eesmärgid.*** **[ME 140]**

3. JAGU

Tegevusloa kehtivus

Artikkel 23

Geograafiline ja ajaline kehtivus

1. Tegevusluba kehtib kogu Euroopa Liidu territooriumil.

2. Tegevusluba kehtib seni, kuni raudteeveo-ettevõtja täidab käesoleva peatükiga ettenähtud kohustusi. Tegevuslube väljaandev asutus võib siiski ette näha tegevuslubade korrapärase läbivaatamise. Sel juhul vaadatakse need läbi vähemalt iga viie aasta järel.

3. Tegevusloa peatamist või tühistamist reguleerivad erisätted võivad olla sinna lisatud.

Artikkel 24

Ajutine tegevusluba, tegevusloa peatamine ja kinnitamine

1. Kui tegevuslube väljaandval asutusel on tõsine kahtlus, et temalt tegevusloa saanud raudteeveo-ettevõtja ei täida käesoleva peatüki 2. ja 3. jao ning eriti artikli 18 nõudeid, võib tegevuslube väljaandev asutus igal ajal kontrollida, kas kõnealune raudteeveo-ettevõtja tegelikult täidab asjaomaseid nõudeid või mitte.

Kui tegevuslube väljaandev asutus on veendunud, et raudteeveo-ettevõtja ei suuda enam täita nõudeid, peatab või tühistab ta asjaomase tegevusloa.

2. Kui liikmesriigis tegevuslube väljaandev asutus veendub, et on põhjust tõsiselt kahelda, kas teises liikmesriigis tegevuslube väljaandvalt asutuselt tegevusloa saanud raudteeveo-ettevõtja täidab käesoleva peatükiga ettenähtud nõudeid, teatab tegevuslube väljaandev asutus sellest viivitamata kõnealusele teises liikmesriigis tegevuslube väljaandvale asutusele.

3. Kui tegevusloa peatamine või tühistamine tuleneb finantsnõuetele vastavuse tingimuse täitmata jätmisest, võib tegevuslube väljaandev asutus, olenemata lõikest 1, anda ajutise tegevusloa kuni raudteeveo-ettevõtja ümberkorraldamiseni, kui turvalisus ei ole ohustatud. Ajutise tegevusloa kehtivusaeg ei ole siiski pikem kui kuus kuud alates selle väljaandmise kuupäevast.

4. Kui raudteeveo-ettevõtja ei ole tegutsenud kuus kuud või ei ole tegevust alustanud kuue kuu jooksul alates tegevusloa saamisest, võib tegevuslube väljaandev asutus otsustada, et tegevusluba tuleb kinnitamiseks uuesti esitada või et see tuleb peatada.

[1] ELT L 315, 3.12.2007, lk 14.

Tegevuse alustamiseks võib raudteeveo-ettevõtja taotleda pikemat ajavahemikku, võttes arvesse osutatavate teenuste eripära.

5. Kui toimub ettevõtja õiguslikku olukorda mõjutav muutus, eelkõige ühinemine või ülevõtmine, võib tegevuslube väljaandev asutus otsustada, et tegevusluba tuleb kinnitamiseks uuesti esitada. Asjaomane raudteeveo-ettevõtja võib tegevust jätkata, kui tegevuslube väljaandev asutus otsustab, et turvalisus ei ole ohustatud. Sel juhul otsust põhjendatakse.

6. Kui raudteeveo-ettevõtja otsustab tegevust olulisel määral muuta või laiendada, tuleb tegevusluba esitada uuesti läbivaatamiseks tegevuslube väljaandvale asutusele.

7. Tegevuslube väljaandev asutus ei luba raudteeveo-ettevõtjal, kelle vastu on algatatud pankrotimenetlus või muu samalaadne menetlus, säilitada oma tegevusluba, kui kõnealune asutus on veendunud, et puudub realistlik väljavaade ettevõtja rahuldavaks finantsiliseks ümberkujundamiseks mõistliku aja jooksul.

8. Kui tegevuslube väljaandev asutus annab välja, peatab või tühistab tegevusloa või teeb selles muudatusi, teatab asjaomane liikmesriik sellest viivitamata komisjonile. Komisjon teatab sellest kohe teistele liikmesriikidele.

Artikkel 25

Tegevuslubade andmise kord

1. Asjaomane tegevuslube väljaandev asutus avalikustab tegevuslubade andmise korra ja teavitab sellest Euroopa Raudteeagentuuri.

2. Tegevuslube väljaandev asutus teeb taotluse kohta otsuse võimalikult kiiresti, kuid kõige rohkem kolm kuud pärast kogu asjakohase teabe, eelkõige V lisas nimetatud üksikasjade esitamist. Tegevuslube väljaandev asutus võtab arvesse kogu olemasolevat teavet. Otsusest teatatakse taotlevale raudteeveo-ettevõtjale viivitamata. Keeldumisotsust põhjendatakse.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et tegevuslube väljaandva asutuse otsused on võimalik kohtus läbi vaadata.

IV PEATÜKK

RAUDTEEINFRASTRUKTUURI KASUTUSTASUDE MÄÄRAMINE JA RAUDTEEINFRASTRUKTUURI LÄBILASKEVÕIME JAOTAMINE

1. JAGU

Üldpõhimõtted

Artikkel 26

Infrastruktuuri läbilaskevõime tõhus kasutamine

Liikmesriigid tagavad, et raudteeinfrastruktuuri kasutustasude määramise ja läbilaskevõime jaotamise skeemid oleksid vastavuses käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtetega ning võimaldaksid seega raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal olemasolevat infrastruktuuri läbilaskevõimet turustada ning optimaalse tõhususega kasutada.

Artikkel 27

Võrguaruanne

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja töötab pärast huvitatud isikutega, sealhulgas artiklis 55 nimetatud reguleeriva asutustega, konsulteerimist välja ning avaldab võrguaruande, mis on kättesaadav tasu eest, mis ei tohi ületada aruande avaldamisega seotud kulusid. Võrguaruanne avaldatakse vähemalt kahes Euroopa Liidu ametlikus keeles***, millest üks peab olema inglise keel***. Võrguaruande sisu tehakse elektroonilises vormingus tasuta kättesaadavaks Euroopa Raudteeagentuuri veebiportaalis. **[ME 75]**

2. Võrguaruandes sätestatakse raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri omadused. See sisaldab ***järgmist*** teavet kõnealusele raudteeinfrastruktuurile ja teenindusrajatistele juurdepääsu tingimuste kohta~~. Võrguaruande sisu on esitatud VI lisas.~~***:***

a) jagu, milles kirjeldatakse raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri omadusi ning sellele juurdepääsu tingimusi;

b) jagu tasu määramise põhimõtete ja tariifide kohta;

c) jagu läbilaskevõime jaotamise põhimõtete ja kriteeriumide kohta. Käitajad, kelle teenindusrajatisi raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad ei kontrolli, esitavad teabe rajatisele juurdepääsu ja teenuste osutamise eest makstava tasu kohta ning võrguaruandesse lisatavate juurdepääsu tehniliste tingimuste kohta;

d) jagu, mis sisaldab teavet artiklis 25 nimetatud tegevusloa taotluse kohta ja direktiivi 2004/49/EÜ kohaselt väljastatud ohutustunnistuste kohta;

e) jagu, mis sisaldab teavet vaidluste lahendamise menetluse ja apellatsioonide kohta seoses juurdepääsuga raudteeinfrastruktuurile ja teenustele ning artikli 35 kohasele tulemuslikkuse kavale;

f) jagu, mis sisaldab teavet III lisas nimetatud teenindusrajatistele juurdepääsu ja sellekohase tasu määramise kohta;

g) artikli 42 kohaselt sõlmitava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ning taotleja vahelise raamkokkuleppe näidis.

Võrguaruandes esitatavat teavet ajakohastatakse igal aastal ja see peab olema Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/57/EÜ (ühenduse raudteesüsteemi koostalitlusvõime kohta) [1] ***artikli 35 kohaselt avaldatavate raudteeinfra-struktuuri registritega kooskõlas või neile viitama. Kasutajatele teatatakse õigeaegselt infrastruktuuridest, mida ei hooldata nõuetekohaselt ja mille kvaliteet halveneb.***

Komisjon võib, kooskõlas VI lisaga ja artiklis 60a nimetatud menetlusest saadud kogemuste põhjal, punktides a–g nimetatud teavet muuta ja täpsustada. **[ME 76]**

VI lisa võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas artiklis 60a nimetatud menetlusega.

[1] ***ELT L 191, 18.7.2008, lk 1.***

3. Võrguaruannet ajakohastatakse ja muudetakse vastavalt vajadusele.

4. Võrguaruanne avaldatakse hiljemalt neli kuud enne infrastruktuuri läbilaskevõime taotluste esitamise tähtpäeva.

Artikkel 28

Raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate vahelised kokkulepped

Iga raudteeveoteenuseid osutav raudteeveo-ettevõtja sõlmib vajalikud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud lepingud kasutatavat raudteeinfrastruktuuri haldavate raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega. Kõnealuseid lepinguid reguleerivad tingimused on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad ning kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega.

2. JAGU

Infrastruktuuri ja teenuste kasutustasud

Artikkel 29

Tasude kehtestamine, kindlaksmääramine ja kogumine

1. Liikmesriigid kehtestavad tasude määramise raamistiku, rikkumata seejuures raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja majandamise sõltumatust, mis on ette nähtud artikliga 4.

Majandamise sõltumatuse nõuet silmas pidades kehtestavad liikmesriigid ka konkreetsed tasude määramise eeskirjad või delegeerivad vastavad volitused raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale.

Liikmesriigid tagavad, et tasude määramise raamistik ja sellekohased eeskirjad avaldatakse võrguaruandes.

Ilma et see piiraks artiklis 4 sätestatud majandamise sõltumatuse nõuet, võib riigi parlamendil olla õigus kontrollida ja vajaduse korral muuta raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja määratud tasusid, tingimusel, et selle õiguse on andnud otseselt konstitutsiooniõigus vähemalt kaks aastat enne käesoleva direktiivi jõustumist. Tasude muutmisel tagatakse, et tasud on kooskõlas käesoleva direktiivi, tasude määramise raamistiku ja eeskirjadega. **[ME 141/rev]**

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja määrab kindlaks ja kogub infrastruktuuri kasutustasu.

2. Liikmesriigid tagavad, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad teevad koostööd selleks, et enam kui üht infrastruktuurivõrku läbiva rongiliikluse suhtes oleks võimalik kohaldada tõhusaid tasude määramise skeeme. Eelkõige püüavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagada rahvusvaheliste raudteeveoteenuste optimaalse konkurentsivõime ning raudteevõrkude tõhusa kasutamise.

Liikmesriigid tagavad, et selliste raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate esindajad, kelle otsused tasude määramise kohta mõjutavad teisi infrastruktuure, on kaasatud tasude määramise ***ühisesse*** koordineerimisse või asjaomase infrastruktuuri kasutustasu määramisse rahvusvahelisel tasandil. **[ME 77]**

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, välja arvatud artikli 32 lõike 2 kohase erikorra puhul, et kasutatav tasude määramise skeem rajaneb kogu nende võrgus samadel põhimõtetel.

4. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, et tasude määramise skeemi kohaldamine tooks kaasa võrdsed ja mittediskrimineerivad tasud eri raudteeveo-ettevõtjatele, kes osutavad samalaadses turuosas samaväärseid teenuseid, ning et tegelikult kohaldatavad tasud oleksid kooskõlas võrguaruandes sätestatud eeskirjadega.

5. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja hoiab talle taotlejate poolt antud andmete ärisaladust.

Artikkel 30

Infrastruktuurikulud ja raamatupidamisarvestus

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid stimuleeritakse vähendama infrastruktuuri käigushoidmise kulusid ja juurdepääsutasusid, pidades nõuetekohaselt silmas ohutust ning infrastruktuuriteenuse kvaliteedi säilitamist ja parandamist.

2. Liikmesriigid tagavad lõike 1 täitmise pädeva asutuse ning raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vahelise vähemalt ~~viieaastase~~***seitsmeaastase*** kehtivusajaga lepinguga, millega nähakse ette riiklik rahastamine.

3. Lepingutingimustes ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahastamiseks kokkulepitud maksete struktuuris lepitakse eelnevalt kokku ning need kehtivad kogu lepingutähtaja.

Selliste kokkulepete aluspõhimõtted ja põhiparameetrid on esitatud VII lisas~~, mida võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas artiklis 60 nimetatud menetlusega~~.

Liikmesriigid konsulteerivad huvitatud isikutega vähemalt üks kuu enne kokkuleppe allkirjastamist ja avaldavad kokkuleppe ühe kuu jooksul alates selle sõlmimisest.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tagab, et tema äriplaan on kooskõlas lepinguga.

~~Artiklis 55 nimetatud reguleeriv asutus hindab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja keskpika kuni pika perioodi kavandtaud tulu sobivust kokkulepitud tulemuseesmärkide saavutamiseks ning esitab asjakohased soovitused vähemalt üks kuu enne kokkuleppe allkirjastamist.~~

~~Pädev asutus esitab reguleerivale asutusele põhjendused, kui ta kavatseb sellistest soovitustest kõrvale kaldu-da.~~**[ME 78]**

4. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad koostavad hallatavate varade loetelu, mis sisaldab varade jooksvat väärtust ning ka infrastruktuuri uuendamise ja ümberehitamise maksumuse üksikasju, ning säilitavad seda loetelu.

5. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja teenindusrajatiste käitaja kehtestavad meetodi, mille alusel määratakse III lisa kohaselt osutatavate eri teenuste ja raudteeveeremitüüpide kulud, võttes aluseks teadaolevad kulude tekkepõhjused ja tasude määramise põhimõtted, mis on nimetatud artiklis 31. Liikmesriigid võivad nõuda eelnevat heakskiitu. Kõnealust meetodit ajakohastatakse aeg-ajalt, et see vastaks headele rahvusvahelistele tavadele.

Kolmapäev, 16. november 2011

Artikkel 31

Tasude määramise põhimõtted

1. Raudtee-infrastruktuuri ja teenindusrajatiste kasutustasu makstakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale ja teenindusrajatise käitajale, kes rahastavad selle arvelt oma majandustegevust.

2. Liikmesriigid nõuavad, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja teenindusrajatise käitaja esitavad reguleerivale asutusele kehtestatud tasude kohta kõik vajalikud andmed. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja teenindusrajatise käitaja peavad seoses sellega suutma igale raudteeveo-ettevõtjale tõendada, et raudteeveo-ettevõtjalt vastavalt artiklitele 30–37 tegelikult nõutud infrastruktuuri ja teenuse kasutustasud vastavad võrguaruandes sätestatud meetoditele ja eeskirjadele ning graafikutele, kui need on ette nähtud.

3. Olenemata lõigetest käesoleva artikli lõigetest 4 või 5 või artiklist 32 kehtestatakse tasu minimaalsele teenustepaketile juurdepääsu eest lähtuvalt kuludest, mis kõnealuse rongiliikluse korraldamisega otseselt kaasnevad vastavalt VIII lisa punktile 1.

VIII lisa punkti 1 võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas ~~artiklis 60~~***artiklis 60a*** nimetatud menetlusega.

4. Infrastruktuuri kasutustasud võivad sisaldada tasu, mis kajastab ülekoormusperioodidel tekkivat läbilaskevõime nappust infrastruktuuri kindlaksmääratavas osas.

5. ~~Kui Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt on maantee-kaubaveo puhul lubatud lisada müraga seotud kulusid tasude hulka, muudetakse infrastruktuuri kasutustasusid~~ ***Infrastruktuuri kasutustasusid muudetakse***, et võtta arvesse rongi liikumisel tekkiva müra maksumust kooskõlas VIII lisa punktiga 2. ***Selline infrastruktuuri kasutustasude muutmine aitab kompenseerida investeeringuid raudteeveeremi varustamiseks majanduslikult kõige tasuvamate madala müratasemega pidurisüsteemidega. Liikmesriikidel tuleb tagada, et niisugused diferentseeritud kasutustasud ei kahjustaks raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja finantstasakaalu. Euroopa kaasrahastamise eeskirju tuleks muuta nii, et kaasrahastamine oleks lubatud veeremi parendamiseks müraemissiooni vähendamise eesmärgil, nagu see on juba võimalik Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) puhul.***

VIII lisa punkti 2 võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas ~~artiklis 60~~ ***artiklis 60a*** nimetatud menetlusega eelkõige selleks, et määrata kindlaks infrastruktuuri eristatud kasutustasude elemendid***, tingimusel, et see ei põhjusta konkurentsimoonutust raudteetranspordisektoris ega moonuta konkurentsi maanteetranspordiga raudteetranspordi kahjuks***.

Infrastruktuuri kasutustasusid võib muuta, võtmaks arvesse rongi liikumisest tulenevate muude kui VIII lisa punktis 2 nimetatud keskkonnamõjudega seotud kulusid. Iga selline muudatus, mis võib kaasa tuua rongiliikluse korraldamisel õhku paisatavate saasteainetega seotud väliskulude arvessevõtmine, on kaasneva mõju suurusest lähtuvalt astmestatud.

Muude keskkonnakulude lisamine kasutustasude hulka, mis toob kaasa raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kogutulu kasvu, on siiski lubatud üksnes juhul, kui ~~selline kulude lisamine~~ ***sellist kulude lisamist*** kasutustasude hulka on ELi ~~õigusaktidega lubatud~~ ***õiguse kohaselt*** maantee-kaubaveo puhul ***kohaldatakse***. Kui selliste keskkonnakulude kasutustasude hulka lisamine ei ole ELi õiguses lubatud maantee-kaubavedude puhul, ei tohi kõnealune muudatus kaasa tuua raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kogutulu kasvu.

Kui keskkonnakulude kasutustasude hulka lisamine annab lisatulu, otsustab kõnealuse tulu kasutamise ***transpordisüsteemide jaoks*** liikmesriik.Asjaomased asutused hoiavad alles vajaliku teabe selle tagamiseks, et keskkonnakulude kasutustasude hulka lisamise alus ja selle kasutamine oleksid jälgitavad. Liikmesriigid edastavad selle teabe korrapäraselt komisjonile. **[ME 79]**

6. Selleks et vältida ebasoovitavaid ja ebaproportsionaalseid kõikumisi, võib lõigetes 3, 4 ja 5 nimetatud tasusid rongiliiklusele ja ajavahemikele mõistlikult jaotada. Infrastruktuuri kasutustasu suhteline määr peab siiski olema seotud teenuste osutamisega seotud kuludega.

7. III lisa punktis 2 nimetatud teenuste osutamine ei kuulu käesoleva artikli reguleerimisalasse. Igal juhul ei ületa selliste teenuste eest võetav tasu teenuse osutamise tasu koos mõistliku kasumiga.

8. Kui III lisa punktides 3 ja 4 täiendavate ja lisateenustena loetletud teenuseid osutab üksnes üks teenuseosutaja, ei ületa asjaomase teenuse eest kehtestatav tasu selle osutamise kulusid koos mõistliku kasumiga..

9. Tasu võib võtta läbilaskevõime eest ning seda kasutatakse infrastruktuuri hoolduseks. Kõnealune tasu ei või ületada raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal hoolduse tõttu saamata jäänud puhastulu.

10. III lisa punktides 2, 3 ja 4 nimetatud teenuste osutamiseks kasutatava rajatise käitaja esitab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale teabe selliste tasude kohta, mida võetakse võrguaruandes artikli 27 kohaselt arvesse.

Artikkel 32

Erandid tasude määramise põhimõttest

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kulude täieliku tagasisaamise kindlustamiseks võib liikmesriik, kui turg seda talub, ~~nõuda~~***volitada infrastruktuuri-ettevõtjat nõudma*** tõhusate, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate põhimõtete alusel lisatasusid, tagades samas ~~eelkõige rahvusvahelise raudteekaubaveo~~ ***raudteesektori*** optimaalse konkurentsivõime. Tasude määramise süsteemi osas võetakse arvesse raudteeveo-ettevõtjate tootlikkuse kasvu.

Tasude suurus ei või siiski takistada infrastruktuuri kasutamist selliste turusegmentide poolt, kes suudaksid tasuda vähemalt raudteeveoteenuse osutamisega otseselt kaasnevad kulud ning kelle tulumäär oleks turu jaoks vastuvõetav.

Enne niisuguste lisatasude heakskiitmist tagab liikmesriik, et infrastruktuuri-ettevõtja hindaks nende asjakohasust kindlate turusegmentide jaoks. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate poolt määratletud turusegmentide nimekiri peab sisaldama vähemalt järgnevaid kolme: kaubaveoteenused, reisijateveoteenused avaliku teenindamise lepingu raames ning muud reisijateveoteenused. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad võivad eristada täiendavaid turusegmente.

Samuti määratletakse turusegmendid, kus raudteeveo-ettevõtjad hetkel ei tegutse, kuid kus nad võivad tasude määramise süsteemi kehtimise ajal teenuseid osutada. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ei tohi nende turusegmentide tasude määramise süsteemis lisatasusid arvesse võtta.

Kolmapäev, 16. november 2011

Turusegmentide nimekiri avaldatakse võrguaruandes ning selle läbivaatamine toimub vähemalt iga viie aasta järel.

~~Sellised~~***Täiendavad*** turusegmendid määratakse kindlaks kooskõlas VIII lisa punktiga 3~~kriteeriumidega reguleeriva asutuse eelneval heakskiidul. Liikluseta turusegmentide puhul ei võeta lisatasusid tasude määramise süsteemis arvesse~~.

~~VIII lisa punkti 3 võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas artiklis 60 nimetatud menetlusega.~~

1a. Kaubaveol kolmandatesse riikidesse ja kolmandatest riikidest võrgustikul, mille rööpmelaius erineb liidusisese raudtee põhivõrgustiku omast, võivad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad kehtestada kõrgemad tasud, et tekkinud kulud täielikult hüvitada.

2. Seoses eriinvesteerimisprojektidega, mida tulevikus kavandatakse või mis on lõpule viidud pärast 1988. aastat, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kehtestada või kehtima jätta kõnealuste projektide pikaajalistest kuludest lähtuvad kõrgemad tasud, kui need projektid suurendavad tõhusust või tasuvust või mõlemat ning kui neid ei oleks olnud võimalik muul viisil teostada. Niisugune tasude määramise kord võib hõlmata ka uute investeeringute riski jaotamise kokkuleppeid.

3. Siseriiklikke kontrolli ja signaalimise süsteeme kasutavatel liinidel sõitvate ETCS kasutavate rongide puhul vähendatakse infrastruktuuri kasutustasu ajutiselt kooskõlas VIII lisa punktiga 5. ***Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal peab olema võimalik tagada, et see ei vähenda tema tulusid. Kasutustasu vähendamine kompenseeritakse tasude tõstmisega nendele samal raudteeliinil sõitvatele rongidele, mis ei kasuta ETCSi.***

Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) täiendavaks edendamiseks võib VIII lisa punkti 5 võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas ~~artiklis 60~~ ***artiklis 60a*** nimetatud menetlusega.

4. Diskrimineerimise vältimiseks tagatakse, et iga konkreetse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja keskmised, maksimum- ja miinimumtasud tema infrastruktuuri teatava kasutusviisi eest on võrreldavad ning sama turusegmendi võrreldavate teenuste suhtes kohaldatakse ühetaolisi tasusid. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja näitab võrguaruandes, et tasude määramise süsteem vastab nimetatud tingimustele, kuivõrd seda on võimalik teha konfidentsiaalset ärialast teavet avaldamata.

5. Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kavatseb lõikes 1 nimetatud tasude määramise süsteemi olulisi osi muuta, teeb ta muudatused teatavaks vähemalt kolm kuud enne võrguaruande avaldamise tähtpäeva kooskõlas artikli 27 lõikega 4.

Liikmesriigid võivad otsustada avaldada tasude määramise raamistiku ja eeskirjad, mida kohaldatakse rahvusvaheliste kaubavedude puhul kolmandatesse riikidesse ja kolmandatest riikidest võrgustikul, mille rööpmelaius erineb liidusisese raudtee põhivõrgustiku omast, artikli 29 lõikes 1 sätestatust erinevate vahendite ja tähtaegadega, kui see on õiglase konkurentsi tagamiseks vajalik. **[ME 80]**

Artikkel 33

Tasude vähendamine

1. Olenemata ELi toimimise lepingu artiklitest 101, 102, 106 ja 107 ning artikli 31 lõikes 3 sätestatud otseste kulude põhimõttest, peab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt raudteeveo-ettevõtjalt mis tahes teenuste eest nõutavate tasude vähendamine vastama käesolevas artiklis sätestatud kriteeriumidele.

2. Välja arvatud lõikes 3 sätestatud juhtudel, võib tasu vähendada üksnes tegeliku kokkuhoiu ulatuses, mida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on halduskulude osas saavutanud. Vähendamise määra kindlaksmääramisel ei tohi arvesse võtta kulude vähenemist, mida on kehtivas tasus juba arvestatud.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad võivad konkreetsete liiklusvoogude puhul kehtestada skeeme, mida võimaldatakse kõikidele infrastruktuuri kasutajatele ning millega vähendatakse tasusid piiratud aja jooksul, et soodustada uute raudteeveoteenuste arengut, või vähendada tasusid, et soodustada märkimisväärselt alakoormatud liinide kasutamist.

4. Vähendada võib üksnes tasusid, mida võetakse konkreetses infrastruktuuri osas.

5. Samalaadsete teenuste suhtes kohaldatakse samalaadseid tasu vähendamise skeeme. Tasude vähendamise skeeme kohaldatakse diskrimineerimata kõigi raudteeveo-ettevõtjate suhtes.

Artikkel 34

Ainuomaste keskkonna-, õnnetus- ja infrastruktuurikulude hüvitamise skeemid

1. Liikmesriigid võivad raudteeinfrastruktuuri kasutamise osas kehtestada piiratud kehtivusajaga hüvitusskeeme seoses keskkonna-, õnnetus- ja infrastruktuurikuludega, mille mittetasumine teiste veoliikide puhul on tõendatav, kui need kulud ületavad vastavaid raudteekulusid.

2. Kui hüvitist saab ainuõigust omav raudteeveo-ettevõtja, peab hüvitis kajastuma ka vastavates soodustustes kasutajatele.

3. Kasutatav metoodika ja tehtud arvutused peavad olema avalikud. Eelkõige peab olema võimalik näidata, milliseid konkureeriva transpordiinfrastruktuuri puhul välditavaid kulusid kaetakse, ning tagada, et skeem on ettevõtjatele diskrimineerimata juurdepääsetav.

4. Liikmesriigid tagavad sellise skeemi vastavuse ELi toimimise lepingu artiklitele 93, 107 ja 108.

Artikkel 35

Tulemuslikkuse kava

1. Infrastruktuuri kasutustasude määramise skeemide puhul stimuleeritakse raudteeveo-ettevõtjaid ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjat minimeerima häireid ning parandama raudteevõrgu toimivust tulemuslikkuse kava abil. Skeem võib hõlmata sanktsioone võrgu toimivust häirivate tegude eest, hüvitisi ettevõtjatele, kes häiretest kahju saavad, ning preemiaid kavandatust suurema tulemuslikkuse eest.

2. Tulemuslikkuse kava aluspõhimõtted~~, mis on loetletud VIII lisa punktis 4,~~ ***sisaldavad järgmisi elemente, mida*** kohaldatakse kogu võrgu ulatuses***:***

a) selleks et saavutada teenuse kvaliteedi kokkulepitud tase ja mitte seada ohtu teenuse elujõulisust, lepib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja taotlejatega pärast reguleeriva asutuse heakskiitu kokku tulemuslikkuse kava põhiparameetrites, eelkõige viivituste maksumuses, tulemuslikkuse kava kohaste tasuda tulevate maksete künnistes, mida kohaldatakse raudteeveo-ettevõtja nii üksikute kui ka kõigi rongiliinide suhtes teatava aja jooksul;

Kolmapäev, 16. november 2011

b) infrastruktuuri-ettevõtja teavitab raudteeveo-ettevõtjaid viivituste arvutamise aluseks olevast liiklusgraafikust vähemalt viis päeva enne rongi liikumist;

c) ilma et see mõjutaks kehtivate kaebemenetluste ning artikli 50 sätete kohaldamist, tehakse tulemuslikkuse kavaga seotud vaidluste korral kättesaadavaks vaidluste lahendamise süsteem, et kõnealused vaidlused kiiresti lahendada. Kõnealuse süsteemi kohaldamisel tehakse otsus hiljemalt kümne tööpäeva jooksul;

d) kord aastas avaldavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad raudteeveo-ettevõtjatele osutatava teenuse keskmise aastase kvaliteedi taseme, võttes aluseks tulemuslikkuse kavas kokku lepitud põhiparameetrid. **[ME 81]**

VIII lisa punkti 4***, mis sisaldab täiendavaid tulemuslikkuse kava elemente,*** võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas ~~artiklis 60~~***artiklis 60a*** nimetatud menetlusega. **[ME 82]**

Artikkel 36

Reserveerimistasud

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad võivad võtta nõuetekohast tasu jaotatud läbilaskevõime eest, mida ära ei kasutata. Selle tasu eesmärk on edendada läbilaskevõime tõhusat kasutamist. Kui iga-aastase liiklusgraafiku koostamise raames taotleb ~~jaotatavat rongiliini rohkem kui üks taotleja,~~***jaotatavaid kattuvaid rongiliine kaks või enam taotlejat,*** määratakse reserveerimistasu ***taotlejale, kellele on jaotatud terve rongiliin või selle osa, kuid kes ei ole seda kasutanud***. **[ME 83]**

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab alati suutma anda igale huvitatud isikule teavet infrastruktuuri sellise läbilaskevõime kohta, mis on seda kasutavatele raudteeveo-ettevõtjatele juba jaotatud.

Artikkel 37

Koostöö seoses rohkem kui ühe võrgu suhtes kohaldatavate tasude määramise süsteemidega

Liikmesriigid tagavad, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad teevad koostööd eesmärgiga võimaldada artikli 32 kohaste lisatasude ja artikli 35 kohaste tulemuslikkuse kavade tõhusat kohaldamist rohkem kui ühte võrku hõlmava liikluse suhtes. Rahvusvaheliste raudteeveoteenuste konkurentsivõime optimeerimiseks kehtestavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad selleks vajaliku menetluse, mille puhul järgitakse käesoleva direktiiviga ettenähtud eeskirju.

3. JAGU

Infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamine

Artikkel 38

Läbilaskevõimega seotud õigused

1. Infrastruktuuri läbilaskevõimet jaotab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja. Pärast selle määramist taotlejale ei tohi saaja seda teisele ettevõtjale ega üksusele üle anda.

Mis tahes kauplemine infrastruktuuri läbilaskevõimega on keelatud ning toob kaasa edaspidisest läbilaskevõime jaotamisest kõrvalejätmise.

Raudteeveo-ettevõtja poolt läbilaskevõime kasutamist sellise taotleja äritegevuse korraldamiseks, kes ei ole raudteeveo-ettevõtja, ei käsitata üleandmisena.

2. Õiguse kasutada konkreetset infrastruktuuri läbilaskevõimet rongiliinina võib taotlejatele anda üheks liiklusgraafikuperioodiks.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ning taotleja võivad sõlmida artiklis 42 sätestatud raamkokkuleppe raudteeinfrastruktuuri asjaomase läbilaskevõime kasutamiseks pikema aja jooksul kui üks liiklusgraafikuperiood.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja taotlejate õigused ja kohustused, mis on seotud läbilaskevõime jaotamisega, nähakse ette lepingutega või liikmesriikide õigusaktidega.

4. Kui taotluse esitaja kavatseb paluda raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõimet eesmärgiga osutada artiklis 2 kindlaks määratud rahvusvahelist reisijateveoteenust, teavitab ta sellest asjaomaseid infrastruktuuri-ettevõtjaid ja reguleerivaid asutusi. Selleks et nad saaksid hinnata, kas rahvusvahelise veoteenuse eesmärk on vedada reisijaid kahe erinevas liikmesriigis asuva jaama vahel ning milline on võimalik majanduslik mõju olemasolevatele avaliku teenindamise lepingutele, peavad reguleerivad asutused tagama, et teavitatakse kõiki pädevaid asutusi, kes on sõlminud avaliku teenindamise lepingus määratletud marsruudil raudtee-reisijateveoteenuse lepingu, kõiki teisi asjaomaseid pädevaid asutusi, kellel on artikli 9 lõike 3 alusel õigus piirata kasutusõigust, ja avaliku teenindamise lepingu alusel kõnealusel rahvusvahelisel reisijateveoteenuse marsruudil tegutsevaid raudteeveo-ettevõtjaid.

Artikkel 39

Läbilaskevõime jaotamine

1. Liikmesriigid võivad sätestada infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise raamistiku, tingimusel et järgitakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja sõltumatuse põhimõtet, mis on ette nähtud artikliga 4. Sätestatakse konkreetsed läbilaskevõime jaotamise eeskirjad. Läbilaskevõimet jaotab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja. Eelkõige tagab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja, et infrastruktuuri läbilaskevõimet jaotatakse ausalt ja diskrimineerimata ning vastavalt Euroopa Liidu õigusele.

2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad hoiavad neile esitatud teabe ärisaladust.

Artikkel 40

Koostöö enam kui üht võrku hõlmava infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisel

1. Liikmesriigid tagavad et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad teevad koostööd, et võimaldada enam kui üht võrku hõlmava infrastruktuuri läbilaskevõime tõhus loomine ja jaotamine, sealhulgas artiklis 42 nimetatud raamlepingute alusel. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad kehtestavad selleks vajaliku menetluse ja korraldavad tegevuse rahvusvahelistel rongiliinidel vastavalt.

Liikmesriigid tagavad, et kaasatakse kõikide nende raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate esindajad, kelle jaotamisotsused mõjutavad teisi raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid, et kooskõlastada infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamine või jaotada kogu asjakohane läbilaskevõime rahvusvahelisel tasandil, ilma et see piiraks raudtee-kaubaveovõrke käsitlevates Euroopa Liidu õigusaktides sisalduvate konkreetsete eeskirjade kohaldamist. ***Osalejad tagavad, et andmed koostööst osavõtu, tegutsemisviiside ning kõigi asjassepuutuvate kriteeriumide kohta, mida kasutatakse infrastruktuuri läbilaskevõime hindamiseks ja jaotamiseks, tehtaks üldsusele kättesaadavaks.*** Kõnealusesse menetlusse võib kaasata kolmandate riikide raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate asjakohaseid esindajaid. **[ME 85]**

2. Komisjoni ja artikli 57 kohaselt koostööd tegevate reguleerivate asutuste esindajaid teavitatakse ~~kõigist kohtumistest, kus töötatakse välja~~ infrastruktuuri jaotamise ~~ühised põhimõtted ja tavad, ning nad kutsutakse vaatlejana osalema~~***ühistest põhimõtetest ja tavadest***. Reguleerivad asutused saavad IT-põhiste jaotussüsteemide abil piisavalt teavet, mis võimaldab neil teostada artikli 56 kohast regulatiivset järelevalvet. **[ME 86]**

3. Mis tahes kohtumisel või muus tegevuses, mille eesmärk on võimaldada infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamist võrkudevaheliseks rongiliikluseks, võtavad otsuseid vastu üksnes raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate esindajad.

4. Lõikes 1 nimetatud koostöös osalejad tagavad, et andmed koostööst osavõtu, tegutsemisviiside ning asjassepuutuvate kriteeriumide kohta, mida kasutatakse infrastruktuuri läbilaskevõime hindamiseks ja jaotamiseks, oleksid üldsusele kättesaadavad.

5. Lõikes 1 nimetatud koostööd tehes hindavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad vajadust rahvusvaheliste rongiliinide järele ning vajaduse korral panevad ette ja korraldavad kaubarongide liikluse soodustamiseks rahvusvahelisi rongiliine, mille kohta esitatakse vastavalt artiklile 48 ühekordne taotlus.

Kõnealused ettevalmistatud rahvusvahelised rongiliinid on taotlejatele kättesaadavad kõigi osalevate raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate kaudu.

Artikkel 41

Taotlejad

1. Infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi võivad esitada ~~käesoleva direktiivi määratlusele vastavad~~taotlejad. ***Infrastruktuuri läbilaskevõime kasutamiseks nimetavad taotlejad raudtee-ettevõtja, kes sõlmib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaga lepingu vastavalt artiklile 28.*** **[ME 84]**

2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib taotlejatele kehtestada nõudeid, et tagada oma õiguspäraste ootuste täitumine oodatavate tulude ning infrastruktuuri rakendamise osas. Need nõuded võivad hõlmata üksnes finantstagatise andmist, mis ei tohi ületada asjakohast taotleja teadaoleva tegevusaktiivsusega seotud taset, ning kinnitust, et taotleja suudab koostada nõuetekohaseid infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi.

3. ~~Komisjon võib vastu võtta rakendusmeetmed, milles sätestatakse~~ Lõike 2 rakendamise ~~kriteeriumid. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on tagada käesoleva direktiivi ühetaoline rakendamine, võetakse vastu rakendusaktidena~~ ***kriteeriume võib muuta kogemuste alusel*** kooskõlas ~~artikli 63 lõikega 3~~***artiklis 60a toodud menetlusega***. **[ME 87]**

Artikkel 42

Raamkokkulepped

1. Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artiklite 101, 102 ja 106 kohaldamist, võidakse sõlmida taotleja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vaheline raamkokkulepe. Kõnealuse raamkokkuleppega nähakse ette taotleja poolt soovitava ning talle pakutava infrastruktuuri läbilaskevõime põhinäitajad ajavahemikul, mis on pikem kui üks liiklusgraafikuperiood. Raamkokkuleppes ei sätestata rongiliinide üksikasju, kuid selles tuleks järgida taotleja õigustatud ärialaseid vajadusi. Liikmesriik võib nõuda raamkokkuleppe eelnevat heakskiitmist käesoleva direktiivi artiklis 55 nimetatud reguleeriva asutuse poolt.

2. Raamkokkulepped ei tohi välistada asjaomase infrastruktuuri kasutamist teiste taotlejate poolt või muudeks teenusteks.

3. Raamkokkuleppe tingimusi peab olema võimalik muuta või piirata, võimaldamaks raudteeinfrastruktuuri paremini kasutada.

4. Raamkokkulepe võib sisaldada sanktsioone kokkuleppe muutmise või lõpetamise puhuks.

5. Raamkokkulepped sõlmitakse põhimõtteliselt viieaastaseks perioodiks, mida saab uuendada algse kestvusega võrdse pikkusega perioodide kaupa. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib erijuhtudel nõustuda lühemate või pikemate perioodidega. Pikem kui viieaastane tähtaeg peab olema põhjendatud ärilepingute, eriotstarbeliste investeeringute või riskidega.

6. Veoteenusteks, mis kasutavad artiklis 49 nimetatud eriotstarbelist infrastruktuuri ja nõuavad taotluse esitaja poolt nõuetekohaselt põhjendatud olulisi ja pikaajalisi investeeringuid, võib raamkokkuleppeid sõlmida 15 aastaks. Pikem kui 15-aastane periood on lubatud üksnes erandjuhtudel, eelkõige suurte pikaajaliste investeeringute korral ning eelkõige juhul, kui kõnealusele investeeringule laienevad mitmeaastast amortisatsiooniplaani sisaldavad lepingulised kohutused.

Sellisel erandjuhul võib raamkokkuleppes kindlaks määrata üksikasjalikult läbilaskevõime põhinäitajad, mis kokkuleppe raames taotluse esitaja kasutusse antakse. Need põhinäitajad võivad olla rongiliinide kasutussagedus, maht ja kvaliteet. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib reserveeritud läbilaskevõimet vähendada, kui selle kasutus vähemalt ühe kuu jooksul on olnud väiksem artiklis 52 sätestatud künnisest.

Alates 1. jaanuarist 2010 võib viieks aastaks sõlmida ühe korra uuendatava esialgse raamkokkuleppe, võttes aluseks teenust enne 1. jaanuari 2010 osutavate taotlejate kasutatud läbilaskevõime põhinäitajad, et võtta arvesse eriotstarbelisi investeeringuid või olemasolevaid ärilepinguid. Artiklis 55 nimetatud reguleeriv asutus vastutab sellise kokkuleppe jõustumiseks loa andmise eest.

7. Iga raamkokkuleppe üldine sisu tehakse kättesaadavaks kõikidele huvitatud isikutele, hoides samas ärisaladust.

Artikkel 43

Jaotamisgraafik

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab kinni IX lisa kohasest läbilaskevõime jaotamise graafikust.

IX lisa võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas ***artiklis 60a*** nimetatud menetlusega.

2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad lepivad enne liiklusgraafiku kavandi osas konsultatsioonide alustamist teiste asjassepuutuvate raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega kokku, millised rahvusvahelised rongiliinid liiklusgraafikusse lülitatakse. Muudatusi tehakse vaid äärmise vajaduse korral ***ja need peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud***. **[ME 88]**

Artikkel 44

Taotlus

1. Taotlejad võivad avaliku õiguse või eraõiguse alusel taotleda raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt lepingu sõlmimist, mis annab õiguse kasutada IV peatüki 2. jaos sätestatud tasu eest raudteeinfrastruktuuri.

2. Tavapärase liiklusgraafikuga seonduvad taotlused esitatakse IX lisas sätestatud tähtpäevadeks.

3. Raamkokkuleppe sõlminud taotleja võib taotluse esitada vastavalt kõnealusele kokkuleppele.

4. Taotlejad esitavad ühele raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale taotluse enam kui ühte võrku hõlmava infrastruktuuri läbilaskevõime saamiseks. Asjaomasel raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal on seejärel õigus taotleja nimel taotleda läbilaskevõimet teistelt asjassepuutuvatelt raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatelt.

5. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, et rohkem kui üht võrku hõlmava infrastruktuuri läbilaskevõime, näiteks raudteekoridoride universaalteenistuse puhul, saaksid taotlejad esitada taotluse otse ühisasutusele, kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad selle loovad.

Artikkel 45

Liiklusgraafikute koostamine

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahuldab võimaluste piires kõik infrastruktuuri läbilaskevõime taotlused, sealhulgas enam kui ühte võrku läbivaid rongiliine hõlmavad taotlused, ning võtab võimaluste piires arvesse kõiki taotlejatele kehtestatavaid piiranguid, sealhulgas mõju nende äritegevusele.

2. Liiklusgraafikute koostamisel ja kooskõlastamisel eelistab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja eriotstarbelisi teenuseid, kuid üksnes artiklites 47 ja 49 sätestatud viisil.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja konsulteerib liiklusgraafiku kavandi osas huvitatud isikutega ning annab neile oma seisukohtade esitamiseks aega vähemalt üks kuu. Huvitatud isikud on kõik infrastruktuuri läbilaskevõimet taotlenud isikud ja muud isikud, kes soovivad, et neil lubataks avaldada arvamust seoses liiklusgraafiku mõjuga nende võimalustele liiklusgraafikuperioodil raudteeveoteenuseid osta.

4. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teeb taotluse alusel ning mõistliku aja jooksul ja artiklis 46 nimetatud kooskõlastusmenetluse ajaks taotlejatele läbivaatamiseks tasuta kättesaadavaks järgmise kirjaliku teabe:

a) rongiliinid, mida kõik teised taotlejad on samadel marsruutidel taotlenud;

b) samadel marsruutidel kõigile teistele taotlejatele jaotatud rongiliinid ja rongiliinide kohta esitatud taotlused, mida ei ole veel rahuldatud;

c) kõigile teistele taotlejatele samadel marsruutidel nagu eelmisel liiklusgraafikuperioodil jaotatud rongiliinid;

d) asjaomaste marsruutide järelejäänud läbilaskevõime;

e) läbilaskevõime jaotamise kriteeriumide kõik üksikasjad.

5. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võtab vajalikud meetmed võimalike esilekerkinud probleemide lahendamiseks.

Artikkel 46

Kooskõlastusmenetlus

1. Artiklis 45 sätestatud liiklusgraafikute koostamise käigus püüab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja juhul, kui eri taotluste vahel tekib konflikt, taotluste kooskõlastamise kaudu tagada kõikide nõudmiste parima ühildamise.

2. Kooskõlastamist nõudva olukorra tekkimisel on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjal õigus mõistlikes piires pakkuda taotletud läbilaskevõimest erinevat infrastruktuuri läbilaskevõimet.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja püüab asjassepuutuvate taotlejatega konsulteerides kõik võimalikud konfliktid lahendada.

4. Kooskõlastusmenetlust reguleerivad põhimõtted esitatakse võrguaruandes. Eelkõige seonduvad need raskustega rahvusvaheliste rongiliinide korraldamisel ning mõjuga, mida muutmine võib avaldada teistele raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele.

5. Kui infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi ei ole võimalik kooskõlastamata rahuldada, püüab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahuldada kõik taotlused kooskõlastamise kaudu.

6. Ilma et see mõjutaks kehtiva kaebemenetluse ning artikli 56 kohaldamist, tehakse infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisega seotud vaidluste korral selliste vaidluste kiireks lahendamiseks kättesaadavaks vaidluste lahendamise süsteem. See süsteem esitatakse võrguaruandes. Kõnealuse süsteemi kohaldamisel tehakse otsus hiljemalt kümne tööpäeva jooksul.

Artikkel 47

Ülekoormatud infrastruktuur

1. Kui pärast taotletavate rongiliinide kooskõlastamist ja taotlejatega konsulteerimist ei ole võimalik infrastruktuuri läbilaskevõime taotlusi nõuetekohaselt rahuldada, peab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja viivitamata teatama, et infrastruktuuri osa, kus kõnealune olukord tekkis, on ülekoormatud. Seda tehakse ka infrastruktuuri osas, mille puhul prognoositakse lähitulevikus läbilaskevõime ammendumist.

2. Kui infrastruktuur on kuulutatud ülekoormatuks, viib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja läbi artiklis 50 nimetatud läbilaskevõime analüüsi, välja arvatud juhul, kui juba rakendatakse artiklis 51 nimetatud läbilaskevõime suurendamise kava.

3. Kui artikli 31 lõikes 4 nimetatud tasusid ei ole võetud või need ei ole andnud rahuldavat tulemust ning infrastruktuur on kuulutatud ülekoormatuks, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisel rakendada lisaks ka prioriteetsuskriteeriume.

4. Prioriteetsuskriteeriumide aluseks on teenuse olulisus ühiskonna jaoks võrreldes mis tahes muu teenusega, mis sellest tulenevalt kõrvale jäetakse.

Et tagada asjakohaste veoteenuste areng selles raamistikus, rahuldamaks eelkõige avalike teenustega seotud vajadusi või edendamaks raudtee-kaubavedu, ***eelkõige rahvusvahelist kaubavedu,*** võtavad liikmesriigid mittediskrimineerivatel tingimustel mis tahes vajalikud meetmed, et tagada nimetatud teenuste eelistamine infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisel. **[ME 89]**

Kolmapäev, 16. november 2011

Liikmesriigid võivad vajaduse korral maksta raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale hüvitist, mis katab võimaliku saamata jäänud tulu seoses teise lõigu alusel teatava läbilaskevõime teatavatele teenustele eraldamisega.

Kõnealuste meetmete ja hüvitise puhul võetakse arvesse nimetatud kõrvalejätmise mõju teistes liikmesriikides.

5. ~~Prioriteetsuskriteeriumide kindlaksmääramisel peetakse nõuetekohaselt silmas kaubaveoteenuste~~ ***Prioriteetsuskriteeriumid hõlmavad kaubaveoteenuseid*** ning eelkõige ~~rahvusvaheliste kaubaveoteenuste olulisust~~***rahvusvahelisi kaubaveoteenuseid***. **[ME 90]**

6. Ülekoormatud infrastruktuuri puhul kasutatav menetlus ning kriteeriumid avaldatakse võrguaruandes.

Artikkel 48

Ühekordsed taotlused

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vastab üksikuid rongiliine hõlmavatele ühekordsetele taotlustele niipea kui võimalik ning igal juhul viie tööpäeva jooksul. Olemasoleva vaba läbilaskevõime kohta esitatud andmed tehakse kättesaadavaks kõikidele taotlejatele, kes võivad soovida kõnealust läbilaskevõimet kasutada.

2. Vajaduse korral hindavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad vajadust lõplikku liiklusgraafikusse jäetava reservläbilaskevõime järele, mis võimaldab ühekordsetele taotlustele kiiresti reageerida. See kehtib ka ülekoormatud infrastruktuuri suhtes.

Artikkel 49

Eriotstarbeline infrastruktuur

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, on infrastruktuuri läbilaskevõime kasutatav kõikide selliste teenuseliikide puhul, mis vastavad rongiliini käigushoidmiseks vajalikele põhinäitajatele.

2. Kui on olemas sobilikud alternatiivsed marsruudid, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja pärast huvitatud isikutega konsulteerimist määrata teatava infrastruktuuri kasutamiseks teatavat liiki liiklusele. Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artiklite 101, 102 ja 106 kohaldamist, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja pärast niisugust määramist infrastruktuuri läbilaskevõime jagamisel eelistada kõnealust liiki liiklust.

Selline määramine ei takista kõnealuse infrastruktuuri kasutamist muud liiki liikluseks, kui läbilaskevõime on olemas.

3. Kui infrastruktuuri kasutamine on määratud vastavalt lõikele 2, antakse sellest teada võrguaruandes.

Artikkel 50

Läbilaskevõime analüüs

1. Objektiivse läbilaskevõime analüüsi eesmärk on kindlaks teha infrastruktuuri läbilaskevõime kitsendused, mis takistavad läbilaskevõime taotlusi nõuetekohaselt rahuldamast, ning teha ettepanekud enamate taotluste rahuldamise võimaluste kohta. Selle analüüsiga tehakse kindlaks ülekoormuse põhjused ning meetmed, mida ülekoormuse leevendamiseks võiks lühikeses ja keskmises perspektiivis võtta.

2. Analüüsis võetakse arvesse infrastruktuuri, töökorda, osutatavate teenuseliikide iseloomu ning kõikide nende tegurite mõju infrastruktuuri läbilaskevõimele. Kaalutavate meetmete seas on eelkõige teenuste ümbersuunamine, ümberajastamine, kiirusemuudatused ning infrastruktuuri parendused.

3. Läbilaskevõime analüüs viiakse lõpule kuue kuu jooksul alates infrastruktuuri tunnistamisest ülekoormatuks.

Artikkel 51

Läbilaskevõime suurendamise kava

1. Kuue kuu jooksul pärast läbilaskevõime analüüsi lõpuleviimist valmistab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ette läbilaskevõime suurendamise kava.

2. Läbilaskevõime suurendamise kava töötatakse välja pärast asjassepuutuva ülekoormatud infrastruktuuri kasutajatega konsulteerimist.

Selles esitatakse:

a) ülekoormuse põhjused;

b) liikluse eeldatavad arengusuunad;

c) infrastruktuuri edasiarendamise piirangud;

d) läbilaskevõime suurendamise võimalused ja kulud, sealhulgas eeldatavad muudatused juurdepääsutasudes.

Võimalike määratletud meetmete tasuvusanalüüsist lähtudes määratakse sellega ka kindlaks meetmed, mida võetakse infrastruktuuri läbilaskevõime suurendamiseks, kaasa arvatud nende meetmete rakendamise ajakava.

Kõnealuse kava osas võib nõuda liikmesriigi eelnevat heakskiitu. Artiklis 55 nimetatud reguleeriv asutus ~~võib esitada arvamuse kavas esitatud meetmete sobivuse kohta~~***jälgib konsultatsiooniprotsessi, tagamaks, et selle käigus kedagi ei diskrimineerita.*** **[ME 91]**

Üleeuroopalise transpordivõrgu või ühte või mitut üleeuroopalist transpordivõrku oluliselt mõjutava rongiliini ülekoormuse korral võib artiklis 57 määratletud reguleerivate asutuste võrgustik avaldada seisukoha kava meetmete sobivuse kohta. **[ME 92]**

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja lõpetab asjassepuutuva infrastruktuuri puhul artikli 31 lõike 4 kohaselt tasude võtmise, kui:

a) ta ei esita läbilaskevõime suurendamise kava; või

b) ta ei astu samme läbilaskevõime suurendamise kavas sätestatud meetmete järgimiseks.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib siiski artiklis 55 nimetatud reguleeriva asutuse nõusolekul nende tasude võtmist jätkata, kui:

a) läbilaskevõime suurendamise kava ei ole võimalik ellu viia temast sõltumatutel põhjustel; või

b) olemasolevad võimalused ei ole majanduslikult ega rahaliselt tasuvad.

Artikkel 52

Rongiliinide kasutamine

1. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja sätestab võrguaruandes tingimused, mille kohaselt ta võtab jaotamismenetluse eelistuste kindlaksmääramisel arvesse rongiliinide varasemat kasutusmäära.

2. Eelkõige ülekoormatud infrastruktuuri osas nõuab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja iga sellise rongiliini loovutamist, mille kasutus on vähemalt ühe kuu jooksul jäänud alla võrguaruandega ettenähtud künnise, kui see ei ole olnud tingitud ettevõtjast sõltumatutest mittemajanduslikest põhjustest.

Artikkel 53

Infrastruktuuri läbilaskevõime hooldustöödeks

1. Liiklusgraafiku koostamise käigus esitatakse hooldustööde teostamiseks vajaliku infrastruktuuri läbilaskevõime taotlused.

2. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võtab nõuetekohaselt arvesse rööbastee korralisteks hooldustöödeks reserveeritud infrastruktuuri läbilaskevõime mõju taotlejatele.

3. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teatab huvitatud isikutele ~~õigel ajal~~ mittekorrapärastest hooldustöödest ***vähemalt ühe nädala ette***. **[ME 93]**

Artikkel 54

Häirete puhul võetavad erimeetmed

1. Tehnilisest rikkest või õnnetusest tingitud rongiliikluse häirete puhul peab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võtma kõik vajalikud meetmed tavapärase olukorra taastamiseks. Selleks koostab ta situatsiooniplaani, milles loetletakse erinevad asutused, keda tuleb tõsiste vahejuhtumite või rongiliikluse tõsiste häirete puhul teavitada.

1a. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatel peavad olema tegevuskavad õnnetuse või tehnilise rikke puhuks. **[ME 94]**

2. Eriolukorras ning infrastruktuuri ajutise kasutamiskõlbmatuseni viivast rikkest tuleneval äärmisel vajadusel võib jaotatud rongiliine eelneva hoiatuseta ära võtta seni, kuni see on süsteemi parandamiseks vajalik.

Kui ta seda vajalikuks peab, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja nõuda, et raudteeveo-ettevõtjad teeksid talle kättesaadavaks vahendid, mida ta peab tavapärase olukorra võimalikult kiireks taastamiseks kõige sobilikumaks.

3. ~~Liikmesriigid võivad nõuda, et raudteeveo-ettevõtjad võtaksid osa ohutusnormidele ja -eeskirjadele vastavuse tagamisest ja järelevalvest~~***Käesoleva artikli alusel veose vedamiseks eraldatud rongiliini ei või tühistada vähem kui kaks kuud enne sõiduplaanis ette nähtud aega, kui asjaomane taotleja ei ole andnud tühistamiseks oma nõusolekut, välja arvatud vääramatust jõust tingitud juhtudel, sealhulgas kiireloomulised ohutusega seotud tööd. Sellisel juhul püüab asjaomane raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja pakkuda taotlejale samaväärse kvaliteedi ja usaldusväärsusega rongiliini ning taotlejal on õigus sellega nõustuda või sellest keelduda. Keeldumise korral on tal vähemalt õigus vastavate tasude tagastamisele***. **[ME 95]**

4. JAGU

Reguleeriv asutus

Artikkel 55

~~Reguleeriv asutus~~ ***Riiklikud reguleerivad asutused***

1. Iga liikmesriik loob ühtse riiklikku raudteesektorit reguleeriva asutuse. Kõnealune asutus on eraldiseisev asutus, mis on organisatsioonilise, funktsionaalse ja hierarhilise ülesehituse poolest ning otsuste tegemise seisukohast õiguslikult eraldiseisev ja sõltumatu teistest ametiasutustest. Samuti on ta organisatsiooniliselt, rahastamisotsuste osas, õigusliku struktuuri poolest ning otsustustes sõltumatu mis tahes raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast, tasusid määravast asutusest, läbilaskevõimet jaotavast asutusest või taotlejast. 1 Lisaks on asutus funktsionaalselt sõltumatu kõigist pädevatest asutusest, kes on seotud avaliku teenindamise lepingu töövõtja kindlaksmääramisega. ***Reguleerival asutusel on personali ja materiaalsete vahendite osas vajalik organisatsiooniline suutlikkus, mis vastab liikmesriigi raudteesektori tegevustasemele, näiteks liiklusmahu poolest, ning võrgustiku suurusele, et täita tema jaoks artiklis 56 sätestatud ülesandeid.***

2. Liikmesriigid võivad luua reguleerivaid asutusi, mis on pädevad mitmes reguleeritavas sektoris, kui sellised integreeritud reguleerivad asutused vastavad lõikes 1 nimetatud sõltumatuse põhimõttele.

3. Raudteesektori reguleeriva asutuse juht ja juhatus nimetatakse ***riigi parlamendi või muu pädeva parlamendi poolt*** ametisse tähtajaliseks ja pikendatavaks ametiajaks selgete ja sõltumatust tagavate eeskirjade alusel. Nad valitakse selliste isikute hulgast, ***kellel on teadmised ja kogemused raudteesektori reguleerimise või teadmised ja kogemused muude sektorite reguleerimise valdkonnas ning eelistatavalt selliste isikute hulgast,*** kes ei ole reguleeritavates ettevõtjates ega üksustes otseselt ega kaudselt töötanud ega olnud juhtival ametikohal, omanud huve ega olnud selliste asutustega ärisuhetes ~~kolme~~***vähemalt kahe*** aasta ***või riiklikus seaduses kindlaksmääratud pikema ajavahemiku*** jooksul enne ametisse nimetamist ja ametiaja jooksul. ***Nad teatavad sellest selgesõnaliselt asjakohases huvide deklaratsioonis.*** Pärast ametiaja lõppu ei tööta nad reguleeritavates ettevõtjates ega üksustes otseselt ega kaudselt ega ole juhtival ametikohal, oma huve ega sõlmi selliste asutustega ärisuhteid vähemalt ~~kolme~~***kahe*** aasta ***või riiklikus seaduses kindlaksmääratud pikema ajavahemiku*** jooksul. Neil on täielik pädevus reguleeriva asutuse töötajate töölevõtmisel ja juhtimisel. ***Nad peavad tegutsema täiesti sõltumatult ning neid ei tohi mingil juhul mõjutada valitsuse või avaliku või erasektori ettevõtjate juhised.*** **[ME 96]**

Artikkel 56

~~Reguleeriva asutuse~~ ***Riiklike reguleerivate asutuste*** funktsioonid

1. Ilma et see piiraks artikli 46 lõike 6 kohaldamist, on taotlejal õigus, kui ta leiab, et teda on ebaõiglaselt koheldud, diskrimineeritud või muul viisil kahjustatud, esitada reguleerivale asutusele apellatsioon eelkõige raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või vajaduse korral raudteeveo-ettevõtja või teenindusrajatise käitaja otsuste vastu, mis on seotud:

a) võrguaruandega;

b) selles esitatud kriteeriumidega;

c) jaotamismenetluse ja selle tulemustega;

d) tasude määramise skeemiga;

e) temalt nõutavate või nõuda kavatsetavate infrastruktuuri kasutustasude suurusega;

Kolmapäev, 16. november 2011

(f) artiklite 10, 11 ja 12 kohase juurdepääsukorraga;

g) teenustele juurdepääsuga ja teenuste eest tasude määramisega kooskõlas artikliga 13;

ga) tegevuslubade väljaandmise otsustega, kui reguleeriv asutus ei ole samaaegselt artikli 16 kohane tegevuslubade väljaandmise eest vastutav asutus.

1a. Reguleeriv asutus võib võtta meetmeid omal algatusel ja peab kaebuste puhul tegema otsuse olukorra heastamiseks hiljemalt ühe kuu jooksul alates kaebuse saamisest. Kui kaebus on esitatud seoses infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisest keeldumisega või tingimustega, mille alusel läbilaskevõimet pakutakse, kinnitab reguleeriv asutus, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja otsust ei ole tarvis muuta, või nõuab selle otsuse muutmist vastavalt reguleeriva asutuse antud juhistele.

Komisjon kontrollib artikli 64 lõikes 2 nimetatud nõuandemenetluse korras omal algatusel taotlust, reguleerivate asutuste volitustega seotud käesoleva direktiivi sätete kohaldamist ning nende otsustamistähtaegu.

2. Reguleerival asutusel on ~~ka~~pädevus jälgida konkurentsi***, peatada diskrimineeriv ja turgu moonutav tegevus*** raudteeteenuste turul ning vaadata omal algatusel läbi lõike 1 ~~punktid a–g~~***punktid a–ga***, et hoida ära taotlejatevaheline diskrimineerimine***, kasutades selleks ka asjakohaseid korrigeerivaid meetmeid***. Ta kontrollib eelkõige, kas võrguaruanne sisaldab diskrimineerivaid sätteid või kas sellega antakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele kaalutlusõigus, mida on võimalik kasutada taotlejatevaheliseks diskrimineerimiseks. ~~Reguleerival asutusel on nende ülesannete täitmiseks vajalik organisatsiooniline suutlikkus~~***Selleks teeb reguleeriv asutus tihedat koostööd ka riikliku ohutusasutusega, kelle ülesanne on hinnata koostalitlusvõime elementide sobivust või kasutuskõlblikkust või hinnata allsüsteemide vastavustõendamise nn EÜ menetlust vastavalt direktiivile 2008/57/EÜ. Riiklikus ohutusasutuses toimuvate menetluste puhul, mis võivad mõjutada turu juurdepääsetavust, teavitab riiklik ohutusasutus taotlejate palvel reguleerivat asutust menetluse asjaomastest aspektidest. Reguleeriv asutus esitab soovitused. Kui riiklik ohutusasutus kavatseb sellistest soovitustest kõrvale kalduda, esitab ta reguleerivale asutusele põhjendused***.

3. Reguleeriv asutus tagab, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt kehtestatud tasud on IV peatüki 2. jaoga vastavuses ning mittediskrimineerivad. Taotlejate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja läbirääkimised infrastruktuuri kasutustasude üle on lubatud üksnes juhul, kui need toimuvad reguleeriva asutuse järelevalve all. Reguleeriv asutus sekkub, kui läbirääkimised läheksid ilmselt vastuollu käesoleva peatüki nõuetega.

3a. Reguleeriv asutus kontrollib, kas raudtee-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate raamatupidamine vastab artiklis 6 kehtestatud raamatupidamisarvestuse lahususe nõudele.

3b. Kui see on riiklikus seaduses ette nähtud, määrab reguleeriv asutus vastavalt artikli 10 lõikele 2, kas teenuse peaeesmärk on reisijate vedu eri liikmesriikides asuvate jaamade vahel, ning määrab vastavalt artikli 11 lõikele 2, kas artiklis 10 nimetatud, lähte- ja sihtpunkti vahel osutatavad ühe või mitme avaliku teenindamise lepinguga hõlmatud teenused kahjustavad avaliku teenindamise lepingu majanduslikku tasakaalu.

3c. Reguleeriv asutus teavitab komisjoni kõigist kaebustest, mis on seotud reguleeriva asutuse otsusega vastavalt lõigetele 1–3 b. Kahe nädala jooksul alates kaebuse saamisest nõuab komisjon vajaduse korral kõnealuse otsuse muutmist, et tagada selle kooskõla liidu õigusega. Reguleeriv asutus muudab oma otsust, võttes arvesse komisjoni nõutud muudatusi.

***3d. Reguleeriv asutus konsulteerib vähemalt kord aastas raudtee kaubaveo ja reisijateveo teenuste kasutajate esindajatega, et arvesse võtta nende seisukohti raudteeturu kohta, sh teenuste täitmine, infrastruktuuri kasutustasud, raudteeteenuste hindade suurus ja läbipaistvuse määr.* [ME 97]**

4. Reguleerival asutusel on õigus asjassepuutuvas liikmesriigis nõuda raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt, taotlejalt ja mis tahes kolmandalt isikult asjakohaseid andmeid. Taotletud andmed tuleb esitada viivitamata. Reguleerival asutusel võimaldatakse jõustada selliseid taotlusi sobivate sanktsioonidega, sealhulgas trahvidega. Reguleerivale asutusele esitatav teave hõlmab kõiki andmeid, mida reguleeriv asutus vajab apelleerimisega seotud ülesannete täitmiseks ja seoses konkurentsi jälgimisega raudteeteenuste turul kooskõlas lõikega 2. See hõlmab andmeid, mida on vaja statistika tegemiseks ja turu jälgimiseks.

5. Reguleeriv asutus peab kaebuste puhul otsuse tegema ning võtma meetmeid olukorra heastamiseks hiljemalt kahe kuu jooksul alates kogu teabe saamisest. Vajaduse korral teeb ta omal algatusel otsuse asjakohaste meetmete kohta kõnealuste turgude negatiivse arengu korrigeerimiseks, võttes eelkõige arvesse lõike 1 ***punkte a–ga***.

Reguleeriva asutuse otsus on siduv kõikidele asjaomastele isikutele, teine haldusaste ei kontrolli seda. Reguleerival asutusel peab olema võimalik jõustada oma otsuseid sobivate sanktsioonidega, sealhulgas trahvidega.

Kui kaebus on esitatud seoses infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamisest keeldumisega või tingimustega, mille alusel läbilaskevõimet pakutakse, kinnitab reguleeriv asutus, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja otsust ei ole tarvis muuta, või nõuab selle otsuse muutmist vastavalt reguleeriva asutuse antud juhistele.

6. Liikmesriigid tagavad, et reguleeriva asutuse otsused on võimalik kohtus läbi vaadata. Kaebus võib peatada reguleeriva asutuse otsuse üksnes siis, kui kaebuse menetlusel kohtus tehakse kindlaks, et reguleeriva asutuse otsusest tulenev kohene mõju võib põhjustada kaebuse esitajale pöördumatut kahju.

7. Liikmesriigid tagavad, et reguleerivad asutused avaldavad teabe raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja III lisas loetletud teenuste osutajate otsustega seotud konfliktide lahendamise ja kaebemenetluse kohta.

8. Reguleerival asutusel on ka õigus teostada raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ja vajaduse korral raudteeveo-ettevõtjate auditeerimist või algatada nende suhtes välisaudit, et kontrollida raamatupidamisarvestuste lahusust käsitleva artikli 6 sätete täitmist.

Liikmesriigid tagavad, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad ja kõik ettevõtjad või muud üksused, kes tegelevad raudteeveoga, raudteeveo eri kategooriate integreerimisega või infrastruktuuri majandamisega, nagu on nimetatud artikli 6 lõigetes 1 ja 2, esitavad reguleerivale asutusele üksikasjaliku raamatupidamisarvestuse, et reguleeriv asutus saaks täita oma eri ülesandeid. Reguleerivale asutusele esitatav raamatupidamisarvestus peab sisaldama vähemalt X lisas nimetatud elemente. Reguleeriv asutus võib ka kõnealuse raamatupidamisarvestuse alusel teha järeldusi seoses riigiabi käsitlevate küsimustega, millest ta teavitab selliste küsimuste lahendamise eest vastutavaid ametiasutusi.

X lisa võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas ***artiklis 60a*** nimetatud menetlusega.

Kolmapäev, 16. november 2011

Artikkel 56a

Riiklike reguleerivate asutuste volitused

1. Artiklis 56 loetletud ülesannete täitmiseks on reguleerival asutusel õigus:

a) jõustada oma otsuseid asjakohaste karistuste, sealhulgas trahvidega. Reguleeriva asutuse otsus on siduv kõikidele isikutele, keda see hõlmab, ning ei allu teise riikliku haldusinstantsi kontrollile;

b) nõuda raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt, taotlejalt ja kõigilt küsimusega seotud kolmandatelt isikutelt asjaomases liikmesriigis vajalikke andmeid ning tagada oma nõudmise täitmine sobivate karistuste, sealhulgas ka trahvide abil. Reguleerivale asutusele esitatav teave hõlmab kõiki andmeid, mida reguleeriv asutus vajab oma apellatsioonidega seotud ülesannete täitmiseks ja konkurentsi järelevalveks raudteeteenuste turul. See hõlmab statistikat ja turuseire jaoks vajalikke andmed. Küsitud andmed tuleb esitada ilma asjatute viivitusteta;

c) auditeerida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid ja vajaduse korral raudteeveo-ettevõtjaid või algatada nende suhtes välisauditeid, et kontrollida artiklis 6 esitatud raamatupidamisarvestuse lahususe nõude täitmist.

2. Liikmesriigid tagavad reguleeriva asutuse otsuste kohtuliku läbivaatamise. Apellatsioon ei peata reguleeriva asutuse otsuse täitmist.

3. Piiriüleseid raudteeveoteenuseid reguleerivate asutuste otsuseid puudutavate konfliktide korral võivad asjaosalised esitada apellatsiooni komisjonile, kes peab ühe kuu jooksul pärast apellatsiooni saamist tegema siduva otsuse asjaomaste otsuste vastavuse kohta ELi õigusaktidele.

4. Liikmesriigid tagavad reguleeriva asutuse otsuste avaldamise.

5. Liikmesriigid tagavad, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad ja kõik ettevõtjad või muud üksused, kes tegelevad raudteeveo eri kategooriatega või raudteeveo infrastruktuuri majandamisega, kaasa arvatud teenindusasutuste käitajad, nagu on nimetatud artiklis 6, esitavad reguleerivale asutusele üksikasjaliku raamatupidamisarvestuse, et ta saaks oma eri ülesandeid täita. Reguleerivale asutusele esitatav raamatupidamisarvestus peab sisaldama vähemalt X lisas nimetatud elemente. Reguleeriv asutus võib kõnealuse raamatupidamisarvestuse alusel teha ka järeldusi seoses riigiabi käsitlevate küsimustega, millest ta teavitab selliste küsimuste lahendamise eest vastutavaid ametiasutusi.

X lisa võib saadud kogemustest lähtuvalt muuta kooskõlas artiklis 60a nimetatud menetlusega. **[ME 98]**

Artikkel 57

Riiklike reguleerivate asutuste koostöö ***ja komisjoni volitused***

1. Siseriiklikud reguleerivad asutused vahetavad andmeid oma töö ja otsustuspõhimõtete ning tavade kohta ja teevad muul viisil koostööd, et otsustamist kogu Euroopa Liidu ulatuses ühtlustada. Selleks teevad nad koostööd ***ametlikult moodustatud võrgustikus, mis komisjoni kutsel ja eesistumisel*** korrapäraselt kokku tulevas ~~töörühmas. Selle ülesande teostamisel toetab reguleerivaid asutusi~~***tuleb. Sel eesmärgil tagab*** komisjon ***reguleerivate asutuste vahel aktiivse koostöö ning võtab meetmeid, kui reguleerivad asutused oma volitusi ei täida***.

Komisjoni esindajate hulka kuuluvad nii transpordi kui ka konkurentsi eest vastutavate teenistuste esindajad.

Komisjon loob andmebaasi, kuhu liikmesriikide reguleerivad asutused sisestavad kõigi kaebusmenetluste kohta andmed, nagu kaebuste esitamise kuupäevad, omaalgatuslike menetluste algusaeg, kõik otsuste projektid ja lõplikud otsused, kaasatud pooled, peamised menetlusküsimused ja raudteeõiguse tõlgendamise probleemid ning omaalgatuslikud uurimised, mis on seotud rahvusvahelisele raudteeliinile juurdepääsuga või tasu määramisega.

2. Reguleerivad asutused teevad tihedat koostööd, sealhulgas töökorralduse abil, et aidata üksteist turu järelevalve teostamisel ning kaebuste või uurimistega seotud küsimustes.

3. Kui kaebus või omaalgatuslik uurimine on seotud rahvusvahelisele raudteeliinile juurdepääsuga või tasu määramisega, ja ka seoses konkurentsi jälgimisega rahvusvaheliste raudteeveoteenuste turul, ~~konsulteerib~~ ***teavitab*** asjaomane reguleeriv asutus ***komisjoni ja konsulteerib*** kõigi teiste liikmesriikide reguleerivate asutustega, mida asjaomane rahvusvaheline rongiliin läbib, ja taotleb neilt enne otsuse tegemist kogu vajaliku teabe. ***Reguleerivate asutuste võrgustik esitab samuti arvamuse.***

4. Lõike 3 kohaselt konsulteeritavad reguleerivad asutused esitavad kogu teabe, mida neil endil on siseriiklikest õigusaktidest tulenevalt õigus küsida. Kõnealust teavet võib kasutada üksnes lõike 3 kohase kaebuse või uurimisega seotud küsimuste lahendamiseks.

5. Reguleeriv asutus, kellele kaebus esitatakse või kes teostab omaalgatuslikku uurimist, edastab kogu asjakohase teabe vastutavale reguleerivale asutusele, et kõnealune asutus võtaks asjaosaliste suhtes meetmeid.

6. Liikmesriigid tagavad, et kõik artikli 40 lõike 1 kohased raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ühenduste esindajad esitavad viivitamata kogu teabe, mida on vaja käesoleva artikli lõike 3 kohase kaebuse või uurimisega seotud küsimuste lahendamiseks või mida taotleb selle liikmesriigi reguleeriv asutus, kus kõnealune esindaja asub. Kõnealusel reguleerival asutusel on õigus edastada selline asjakohast rahvusvahelist rongiliini hõlmav teave lõikes 3 nimetatud reguleerivatele asutustele.

6a. Komisjon võib omal algatusel osaleda artikli 57 lõigetes 2 – 6 nimetatud tegevustes, teavitades sellest lõikes 1 nimetatud reguleerivate asutuste võrgustikku.

7. ~~Reguleerivad asutused töötavad~~ ***Lõike 1 kohaselt loodud reguleerivate asutuste võrgustik töötab*** välja ühised põhimõtted ja tavad, mida ~~nad järgivad~~ ***ta järgib*** käesoleva direktiivi kohaselt ~~neile~~***talle*** antud otsustamisõiguse kasutamisel. Komisjon võib ***selliseid ühiseid põhimõtteid ja tavasid*** vastu võtta ~~rakendusmeetmeid, et sätestada sellised ühised põhimõtted ja tavad. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on tagada käesoleva direktiivi ühetaoline rakendamine, võetakse vastu rakendusaktidena kooskõlas artikli 63 lõikega 3~~***ja täiendada vastavalt artiklis 60a viidatud menetlusele***.

~~Reguleerivad asutused vaatavad~~ ***Reguleerivate asutuste võrgustik vaatab*** ka läbi artikli 40 lõike 1 kohaste raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate ühenduste otsused ja tavad, millega rakendatakse käesoleva direktiivi sätteid või mis muul viisil aitavad hõlbustada rahvusvahelisi raudteevedusid. **[ME 99]**

Kolmapäev, 16. november 2011

Artikkel 57a

Euroopa Liidu reguleeriv asutus

Reguleerivate asutuste võrgustiku kaudu saadud kogemuste põhjal koostab komisjon hiljemalt … (*) ***seadusandliku ettepaneku Euroopa Liidu reguleeriva asutuse loomiseks. Nimetatud asutusel on järelevalve- ja vahekohtuniku funktsioonid piiriüleste ja rahvusvaheliste probleemidega tegelemiseks ning siseriiklike reguleerivate asutuste otsuste kohta esitatud apellatsioonide läbivaatamiseks.* [ME 100]**

V PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 58

Käesoleva direktiivi sätted ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/17/EÜ (millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused) [1] kohaldamist.

Artikkel 59

Erandid

1. Kuni 15. märtsini 2013 ei pruugi:Iirimaa kui liikmesriik, mis asub saarel ja millel on raudteeühendus ainult ühe teise liikmesriigiga, ja Ühendkuningriik Põhja-Iirimaa osas samadel alustel

a) teha sõltumatule asutusele ülesandeks määrata infrastruktuuri võrdne ja mittediskrimineeriv kasutamine, nagu on ette nähtud artikli 7 lõike 1 esimeses lõigus, kuivõrd kõnealune artikkel kohustab liikmesriike looma sõltumatuid asutusi artikli 7 lõikes 2 nimetatud ülesannete täitmiseks;

b) kohaldada nõudeid, mis on sätestatud artiklis 27, artikli 29 lõikes 2, artiklites 38, 39 ja 42, artikli 46 lõikes 4, artikli 46 lõikes 6, artiklis 47, artikli 49 lõikes 3, artiklites 50–53, 55 ja 56, tingimusel et infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise või tasude määramise otsuste peale on võimalik esitada kaebus sõltumatule asutusele, kui raudteeveo-ettevõtja seda kirjalikult nõuab, ning kõnealune sõltumatu asutus teeb otsuse kahe kuu jooksul alates kõikide vajalike andmete esitamisest ning tema otsus on võimalik kohtus läbi vaadata.

2. Kui üks või mitu artikli 17 kohaselt tegevusluba omavat raudteeveo-ettevõtjat või Iirimaa ja Põhja-Iirimaa puhul mujal tegevusluba omav raudteeveo-ettevõtja esitab ametliku taotluse osutada konkureerivaid raudteeveoteenuseid Iirimaa või Põhja-Iirimaa territooriumil, territooriumile või territooriumilt, otsustatakse selle erandi kohaldamise jätkamine kooskõlas artikli 64 lõikes 2 nimetatud menetlusega.

Lõikes 1 nimetatud erandit ei kohaldata, kui Iirimaal või Põhja-Iirimaal raudteeveoteenuseid osutav raudteeveo-ettevõtja esitab ametliku taotluse osutada raudteeveoteenuseid mõne muu liikmesriigi territooriumil, territooriumile või territooriumilt, välja arvatud Iirimaa Põhja-Iirimaal raudteeveoteenuseid osutava raudteeveo-ettevõtja puhul või Ühendkuningriigid Iirimaal raudteeveoteenuseid osutava raudteeveo-ettevõtja puhul.

Aasta jooksul alates kas käesoleva lõike esimeses lõigus nimetatud otsuse saamisest või artikli käesoleva lõike teises lõigus nimetatud ametliku taotluse esitamisest võtavad asjaomased liikmesriigid (Iirimaa või Ühendkuningriik Põhja-Iirimaa osas) vastu õigusaktid lõikes 1 nimetatud artiklite rakendamiseks.

(*) Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi avaldamist.

[1] ELT L 134, 30.4.2004, lk 1.

3. Lõikes 1 nimetatud erandit võib uuendada kuni viieaastaste perioodide kaupa. Hiljemalt 12 kuu jooksul enne erandi kehtivusaja möödumist võib kõnealust erandit kasutav liikmesriik esitada komisjonile taotluse erandi uuendamiseks. Taotlus peab olema põhjendatud. Komisjon vaatab sellesisulise taotluse läbi ja teeb otsuse kooskõlas artikli 64 lõikes 2 nimetatud nõuandemenetlusega. Kõnealust menetlust kohaldatakse kõikide taotlusega seotud otsuste suhtes.

Komisjon võtab otsuse tegemisel arvesse geopoliitilise olukorra arengut ja erandi uuendamist taotlenud liikmesriigi territooriumil, territooriumile või territooriumilt toimuvate raudteevedude arengut.

Artikkel 59a

Volituste delegeerimine

***Komisjonile antakse artikli 60a kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seoses turujärelevalve ulatusega vastavalt artikli 15 lõikele 5, võrguaruande teatavate osadega vastavalt artikli 27 lõikele 2, teatavate tasude määramise põhimõtetega vastavalt artikli 31 lõigetele 3 ja 5, Euroopa rongijuhtimissüsteemi kasutavatele rongidele infrastruktuuri kasutustasu ajutise vähendamisega vastavalt artikli 32 lõikele 3, tulemuslikkuse kava teatavate osadega vastavalt artikli 35 lõikele 2, infrastruktuuri läbilaskevõime taotluste esitajatele seatavate nõuete kriteeriumidega vastavalt artikli 41 lõikele 3, jaotamisgraafikuga vastavalt artikli 43 lõikele 1, raamatupidamisarvestusega vastavalt artikli 56a lõikele 5 ning reguleerivate asutuste otsustuspõhimõtete ja tavadega vastavalt artikli 57 lõikele 7.* [ME 101]**

~~Artikkel 60~~

~~Delegeerimine~~

~~1. Komisjonile antakse määramata ajaks õigus võtta vastu artikli 7 lõike 1 teises lõigus, artikli 13 lõike 5 teises lõigus, artikli 15 lõike 5 teises lõigus, artikli 20 kolmandas lõigus, artikli 27 lõikes 2, artikli 30 lõike 3 teises lõigus, artikli 31 lõike 5 teises lõigus, artikli 32 lõike 1 kolmandas lõigus ja lõikes 3, artikli 35 lõikes 2, artikli 43 lõikes 1 ja artikli 56 lõike 8 kolmandas lõigus nimetatud delegeeritud õigusakte.~~

~~2. Kohe pärast delegeeritud õigusakti vastuvõtmist teatab komisjon sellest samal ajal Euroopa Parlamendile ja nõukogule.~~

~~3. Volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile artiklites 61 ja 62 sätestatud tingimustel.~~**[ME 102]**

Artikkel 60a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 15 lõikes 5, artikli 27 lõikes 2, artikli 31 lõigetes 3 ja 5, artikli 32 lõikes 3, artikli 35 lõikes 2, artikli 41 lõikes 3, artikli 43 lõikes 1, artikli 56 a lõikes 6 ja artikli 57 lõikes 7 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates … (*)***. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehas seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppu.***

(*) Ppalun sisestada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

Kolmapäev, 16. november 2011

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 15 lõikes 5, artikli 27 lõikes 2, artikli 31 lõigetes 3 ja 5, artikli 32 lõikes 3, artikli 35 lõikes 2, artikli 41 lõikes 3, artikli 43 lõikes 1, artikli 56 a lõikes 6 ja artikli 57 lõikes 7 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 15 lõikeg 5, artikli 27 lõike 2, artikli 31 lõigete 3 ja 5, artikli 32 lõike 3, artikli 35 lõike 2, artikli 41 lõike 3, artikli 43 lõike 1, artikli 56a lõike 6 ja artikli 57 lõike 7 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt, jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra. **[ME 103]**

~~Artikkel 61~~

~~Delegeerimise tagasivõtmine~~

~~1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 60 lõikes 1 nimetatud volituste delegeerimise tagasi võtta.~~

~~2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas delegeerimine tuleks tagasi võtta, teatab sellest teisele seadusandjale ja komisjonile hiljemalt üks kuu enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud õigused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ning tagasivõtmise põhjused.~~

~~3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. See avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.~~ **[ME 104]**

~~Artikkel 62~~

~~Vastuväited delegeeritud õigusaktide suhtes~~

~~1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kahe kuu jooksul alates teatamiskuupäevast esitada delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse kõnealust ajavahemikku ühe kuu võrra.~~

~~2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud või kui nad on enne seda kuupäeva komisjonile teatanud, et nad on otsustanud vastuväiteid mitte esitada, jõustub delegeeritud õigusakt selles sätestatud kuupäeval.~~

~~3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Vastuväite esitanud institutsioon põhjendab oma vastuväiteid.~~**[ME 105]**

Artikkel 63

Rakendusmeetmed

1. Liikmesriigid võivad juhtida komisjoni tähelepanu kõikidele käesoleva direktiivi rakendamisega seotud küsimustele. Asjakohased otsused võetakse vastu artikli 64 lõikes 2 nimetatud nõuandemenetlust rakendades.

2. Komisjon kontrollib ~~liikmesriigi~~***siseriikliku reguleeriva asutuse või muu pädeva siseriikliku asutuse*** taotluse korral või omal algatusel käesoleva direktiivi sätete kohaldamist ja jõustamist konkreetsel juhul**.** ~~ning~~***Siseriiklikud reguleerivad asutused haldavad oma kavandatavaid otsuseid sisaldavat andmebaasi, mis on Euroopa Komisjonile juurdepääsetav. Euroopa Komisjon*** teeb kahe kuu jooksul alates vastava taotluse saamisest artikli 64 lõikes 2 nimetatud nõuandemenetluse korras otsuse, kas kõnealuse meetme kohaldamist võib jätkata. Komisjon edastab oma otsuse Euroopa Parlamendile, nõukogule ja liikmesriikidele. **[ME 106]**

~~Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 258 kohaldamist, võib iga liikmesriik suunata komisjoni otsuse nõukogule ühe kuu jooksul alates kõnealuse otsuse kuupäevast. Nõukogu võib kvalifitseeritud häältenamusega teha erandolukorras ühe kuu jooksul alates tema poole pöördumise kuupäevast teistsuguse otsuse~~***Komisjon kontrollib konkreetsel juhul liikmesriigi taotlusel või omal algatusel käesoleva direktiivi sätete kohaldamist ja jõustamist ning teeb selle kohta artikli 64 lõikes 3 nimetatud kontrollimenetluse korras otsuse.*** **[ME 107]**

3. ~~Meetmed~~***Komisjon võtab vastavalt artikli 10 lõikele 2, artikli 11 lõikele 4, artikli 14 lõikele 2 ja artikli 17 lõikele 5 vastu rakendusakte***, mille eesmärk on tagada direktiivi ühetaoline rakendamine.~~, võtab komisjon rakendusaktidena~~ ***Rakendusakti võetakse*** vastu vastavalt artikli 64 lõikes 3 nimetatud ~~regulatiivmenetlusele~~***kontrollimenetlusele.*** **[ME 108]**

Artikkel 64

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. ***See komitee on määruses (EL) nr 182/2011 määratletud komitee.*** **[ME 109]**

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse ~~otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut~~***määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4***. **[ME 110]**

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse ~~otsuse 1999/468/EÜ artiklit 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid~~***määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5***. **[ME 111]**

Artikkel 65

Aruanne

Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2012 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele aruande II peatüki rakendamise kohta.

Nimetatud aruandes hinnatakse ka turu arengut, sealhulgas raudteeveoturu edasise avamise ettevalmistuste seisu. Nimetatud aruandes analüüsib komisjon samuti erinevaid turu korraldamise mudeleid ja käesoleva direktiivi mõju avaliku teenindamise lepingutele ning nende rahastamisele. Seda tehes võtab komisjon arvesse määruse (EÜ) nr 1370/2007 rakendamist ja liikmesriikidele iseloomulikke erinevusi (võrkude tihedus, reisijate arv, sõidu keskmine pikkus). Oma aruandes esitab komisjon vajaduse korral täiendavaid meetmeid turu avamise hõlbustamiseks ning hindab nende meetmete mõju.

Kolmapäev, 16. november 2011

Artikkel 66

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid kehtestavad artiklite […] ja […] lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ~~[…]~~ (*). Liikmesriigid edastavad nende sätete teksti ning kõnealuste sätete ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile. **[ME 112]**

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad nad märkuse, milles täpsustatakse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides tehtud viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitletakse käesolevale direktiivile tehtavate viidetena. Sellise viitamise viisi ja märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiivi reguleerimisalas muudetavate peamiste siseriiklike õigussätete tekstid.

Käesoleva direktiivi ülevõtmise ja rakendamise kohustust ei kohaldata Küprose ega Malta suhtes seni, kuni nende territooriumil puudub raudteesüsteem.

Artikkel 67

Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid 91/440/EMÜ, 95/18/EÜ ja 2001/14/EÜ, mida on muudetud XI lisa A osas loetletud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks alates […], ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud XI lisa B osas nimetatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ning loetakse kooskõlas XII lisa vastavustabeliga.

Artikkel 68

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Artikleid […] ja […] lisa kohaldatakse alates […].

Artikkel 69

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

…,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

(*) 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

I LISA

Raudteeinfrastruktuuri elementide loetelu

Raudteeinfrastruktuur koosneb järgmistest osadest, tingimusel et need moodustavad osa rööpmestikust, k.a haruteed, kuid v.a raudteed, mis asuvad tehnohoolduspunktides ja veduri- või vagunidepoodes, ja eraraudteed:

— raudteemaa;

— rööbastee ja muldkeha, eelkõige mulded, süvendid, veeviimarid, rennid, truubid, tugiseinad, taimed mulde nõlvade kaitseks jne; reisi- ja kaubaplatvormid; teepeenrad ja jalgteed; piirded, hekid ja tarad; tulekaitsevööndid; seadmed pöörangute, ristmete jne soojendamiseks; lumeväravad;

— tehnorajatised: sillad, truubid ja muud ülesõidusillad, tunnelid, kaetud süvendid ja muud ülekäigutunnelid; tugiseinad ja rajatised kaitseks laviinide, langevate kivide jne eest;

— raudteeületuskohad, k.a maanteeliikluse ohutuse tagamise seadmed;

— pealisehitis, eriti: rööpad, riströöpad ja kontrarööpad; liiprid ja teetõkkeseadmed, rööpmestiku väiksemad tarvikud, ballast, k.a kivikillustik ja liiv; pöörangud, ristmed jne; pöördesillad ja teisaldussillad (v.a need, mis teenindavad ainult vedureid);

— juurdepääsuteed reisijatele ja kaupadele, k.a ***jalakäijate juurdepääs ja*** juurdepääsu võimaldavad sõiduteed; **[ME 113]**

— jaamavahe, jaamade ja sorteerimisjaamade ohutus-, signalisatsiooni- ja telekommunikatsiooniseadmed, k.a elektrivarustusseadmed signaliseerimiseks ja telekommunikatsiooniks; ehitised sellistele seadmetele; vaguniaeglustid;

— valgustusseadmed liikluse toimimiseks ja ohutuse tagamiseks;

— kontaktvõrk: alajaamad, alajaamade ja kontaktjuhtmete vahelised toitekaablid, õhuliinid ja mastid; toiterööpad;

— infrastruktuuriüksuse kasutatavad ehitised.

~~II LISA~~

~~Raudteeinfrastruktuuri ettevõtja põhiülesanded~~

~~(Nimetatud artiklis 7)~~

~~Artiklis 7 nimetatud põhiülesannete loetelu:~~

~~otsuste tegemine rongiliinide jaotamise kohta, sealhulgas kasutatavuse kindlaksmääramine ja hindamine ning individuaalsete rongiliinide jaotamine;~~

~~otsuste tegemine infrastruktuuri kasutustasu kohta, sealhulgas tasude kindlaksmääramine ja kogumine.~~ **[ME 114]**

Kolmapäev, 16. november 2011

III LISA

Raudteeveo-ettevõtjatele osutatavad teenused

(Nimetatud artiklis 13)

1. Minimaalne juurdepääsupakett sisaldab järgmist:

a) raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime taotluste käsitlemine;

b) õigus kasutada eraldatud läbilaskevõimet;

c) pöörangute ja haruteede kasutamine;

d) liikluskorraldus, sealhulgas signaalimine, suunamine, dispetšjuhtimine ja side ning teabe andmine rongi liikumise kohta;

e) elektrikontaktvõrgu kasutamine kohtades, kus see on võimalik;

~~f) tankimisseadmed, kus see on võimalik;~~

g) mis tahes muu teave, mida on tarvis selle teenuse osutamiseks, mille jaoks läbilaskevõime on jaotatud.

2. Samuti pakutakse juurdepääsu ***järgmistele*** teenindusrajatistele***, kui need on olemas,*** ning ***nendes rajatistes pakutavatele*** teenustele~~järgmistes rajatistes~~:

a) jaamad, jaamahooned ja muud rajatised reisijate jaoks, sealhulgas ~~piletimüük ja reisiteabe andmine~~***reisiteabeteenused ning sobiv ühine asukoht piletimüügiteenuste jaoks***;

b) kaubajaamad;

c) sorteerimisjaamad;

d) rongide koostamise rajatised;

e) ladustusteed;

f) hooldus- ja muud tehnorajatised;

g) raudteealase tegevusega seotud sadamarajatised;

h) hädaabi, sh puksiiriteenuste osutamise rajatised***;***

ha) tankimisseadmed ja nende abil kütusega varustamine, mille eest makstav tasu näidatakse arvel tankimisseadmete kasutustasust eraldi.

3. Lisateenused võivad hõlmata järgmist:

a) veoelektri kasutamine, mille ***tarnija raudteeveo-ettevõtja võib vabalt valida; kui veoelektri tarnija on sama kes rajatise käitaja, näidatakse veoelektri*** eest makstav tasu ~~näidatakse~~arvel elektri kontaktvõrgu kasutustasust eraldi;

aa) toiteallikate ja ülekandeliinide kasutamise tingimused ja hinnad, mis peavad olema võrdsed kõigi ettevõtjate jaoks;

b) reisirongide eelsoojendus;

~~c) kütuse tarnimine, mille eest makstav tasu näidatakse arvel tankimisseadmete kasutustasust eraldi;~~**[ME-d 115 ja 165]**

d) erilepingud:

— ohtlike kaupade veo juhtimiseks,

— abi osutamiseks erirongide liiklemisel.

4. Abiteenused võivad hõlmata järgmist:

a) juurdepääs sidevõrgule;

b) täiendava teabe andmine;

c) veeremi tehnokontroll.

IV LISA

Raudteeturu jälgimiseks vajalik teave

(Nimetatud artiklis 15)

1. Raudteeveo tulemuslikkuse näitajate areng ja avaliku teenindamise kohustuse täitmise eest makstav hüvitis:

	2007	Protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga	2008	Protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga
Kaubavedu (tonnkilomeetrites) kokku				
Rahvusvaheline kaubavedu				
Transiit				
Siseriiklik kaubavedu				
Reisijatevedu kokku (reisijakilomeetrites)				
Rahvusvaheline reisijatevedu				
Transiit				
Siseriiklik reisijatevedu				
Sellest avalik teenindamine kohustuse alusel				
Avaliku teenindamise eest makstud hüvitis (eurodes)				

Kolmapäev, 16. november 2011

2. Raudteeveo-ettevõtjate turuosa raudteeveo kogunäitajate alusel 2008. aasta lõpus (loetletakse raudteeveo-ettevõtjad, kelle turuosa tonnkilomeetrites või reisijakilomeetrites on ≥ 1 %):

Raudteeveo-ettevõtjad (KAUBAVEDU)	Turuosa (protsentides, tonnkilomeetrite alusel)	Muude kui turgu valitsevate ettevõtjate turuosa kokku

Raudteeveo-ettevõtjad (REISIJATEVEDU)	Turuosa (protsentides, reisijakilomeetrite alusel)	Muude kui turgu valitsevate ettevõtjate turuosa kokku

3. Reguleerivad asutused:

	Eelmine aasta	Üleeelmine aasta
Raudteeturule juurdepääsuga seotud reguleerivate küsimustega tegelevate töötajate arv:		
Menetletud kaebuste arv:		
Omaalgatuslike uurimiste arv:		
Tehtud otsuste arv		
— seoses kaebustega:		
— seoses omaalgatuslike uurimistega:		

4. Raudteevedude valdkonnas eelmisel aastal avaldatud siseriiklikud ja muud õigusaktid.

5. Eelmise aasta asjaomased arengusuunad seoses turgu valitseva raudteeveo-ettevõtja ümberstruktureerimisega ning siseriiklike transpordistrateegiate vastuvõtmise/rakendamisega.

6. Eelmisel aastal teie riigis elluviidud olulised raudteeveoalased koolitusalgatused ja -meetmed.

7. Raudteeveo-ettevõtjate ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate tööhõive eelmise aasta lõpus.

Raudteeveo-ettevõtjate töötajate arv kokku	
— nendest rongijuhid	
— nendest muud liikuvad töötajad, kes töötavad piiriüleselt	
Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate töötajate arv kokku	
Muud töötajad, sh raudteega seotud teenindusettevõtjate (hooldustöökojad, terminalide käitajad, koolitajad, rongijuhtide rentijad, energiaga varustajad) töötajad	

8. Eelmisel aastal kehtinud mitmeaastaste infrastruktuuri majandamise lepingute staatus:

Infrastruktuuri-ettevõtja	Lepinguga hõlmatud võrgu pikkus	Lepingu ajaline kestus, alates [kuupäev]	Kokkulepitud tulemuslikkuse näitajate määratlus (JAH/EI)? Kui jah, palun täpsustage.	Makstud koguhüvitis (eurodes/aastas)	

9. Infrastruktuurikulud (tava- ja kiirraudteevõrk):

	Hooldus	Uuendamine	Tõhustamine
Tavaraudteevõrgu liinid eelmisel aastal: (eurodes)			
(tehtud töö, kilomeetrites)			
Prognoosid käesolevaks aastaks (eurodes)			
(tehtud töö, kilomeetrites)			
Kiirraudteevõrgu liinid eelmisel aastal (eurodes)			
(tehtud töö, kilomeetrites)			
Prognoosid käesolevaks aastaks (eurodes)			
(tehtud töö, kilomeetrites)			

10. Infrastruktuuri hooldamise hinnanguline mahajäämus eelmise aasta lõpus

Tavaraudteevõrgu liinid eelmisel aastal: (eurodes)	
(teha tulev töö, kilomeetrites)	
Kiirraudteevõrgu liinid eelmisel aastal (eurodes)	
(teha tulev töö, kilomeetrites)	

11. Kiirraudteevõrgu investeeringud

Liinid	Eelmisel aastal kasutusele võetud liinid kilomeetrites	Tavapärase kavandamisperioodi jooksul (10–20 aastat) kasutusele võetavad liinid kilomeetrites

Kolmapäev, 16. november 2011

12. Raudteevõrgu pikkus eelmise aasta lõpus:

Tavaraudteevõrgu liinid (kilomeetrites)	
Kiirraudteevõrgu liinid (kilomeetrites)	

13. Raudteele juurdepääsu tasud eelmisel aastal

Rongi kategooria	Keskmine tasu eurodes rong-kilomeetri kohta, v.a elektri kasutamise maksumus
1 000 brutotonni kaaluv kaubarong	
500 brutotonni kaaluv linnadevaheline reisirong	
140 brutotonni kaaluv linnalähirong	

14. Käesoleva direktiivi artikli 35 kohaselt loodud tulemuslikkuse kava olemasolu (kui jah, esitage palun selle põhijooned).

15. Liikmesriigi pädeva asutuse väljaantud kehtivate raudtee-tegevuslubade arv

	Eelmise aasta 31. detsembril kehtinud tegevusload	Tagasivõetud tegevusload	Väljaantud uued tegevusload	Üleeelmise aasta 31. detsembril kehtinud tegevusload
Kokku				
millest:				
— kaubaveo tegevusload				
— reisijateveo tegevusload				

16. ERTMSi kasutuselevõtu olukord

16a. Eelmisel aastal toimunud intsidendid, õnnetusjuhtumid ja tõsised õnnetusjuhtumid vastavalt direktiivile 2004/49/EÜ. **[ME 116]**

17. Muud olulised arengusuunad

~~V LISA~~

~~Finantsnõuetele vastavus~~

~~(Nimetatud artiklis 20)~~

~~1. Finantsnõuetele vastavust kontrollitakse raudteeveo ettevõtja raamatupidamise aastaaruande põhjal või bilansi põhjal, kui tegemist on taotleva ettevõtjaga, kellel ei ole võimalik esitada raamatupidamise aastaaruannet. Üksikasjalikud andmed tuleb esitada eelkõige järgmiste aspektide kohta:~~

~~a) kasutusel olevad vahendid, kaasa arvatud pangakonto saldo, tagatisena lubatud arvelduskrediidid ja laenud;~~

~~b) tagatisena kasutusel olevad vahendid ja varad;~~

~~c) käibekapital;~~

~~d) asjakohased kulud, kaasa arvatud sõidukite, maa, hoonete, seadelduste ja veeremi soetamiskulud;~~

~~e) maksud ettevõtja varalt.~~

~~2. Taotleja ei vasta finantsnõuetele eelkõige juhul, kui tal on märkimisväärsed maksu- või sotsiaalkindlustusvõlad, mis tulenevad ettevõtja tegevusest.~~

~~3. Asutus võib eelkõige nõuda auditori järeldusotsuse esitamist ning asjakohaseid dokumente pangalt, riiklikult hoiupangalt, raamatupidajalt või auditorilt. Kõnealused dokumendid peavad sisaldama andmeid punktis 1 nimetatud küsimuste kohta.~~ **[ME 117]**

VI LISA

Võrguaruande sisu

(Nimetatud artiklis 27)

Artiklis 27 nimetatud ~~võrguaruanne sisaldab~~ ***võrguaruande osad sisaldavad*** järgmist teavet. **[ME 118]**

~~1. Jagu, milles kirjeldatakse raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri omadusi ning sellele juurdepääsu tinginusi. Selles jaos esitatav teave on kooskõlas raudteesüsteemi koostalitusvõime direktiivi 2008/57/EÜ artikli 35 kohaselt avaldatavate raudteeinfrastruktuuriregistritega või osutab neile.~~**[ME 119]**

2. Jagu tasu määramise põhimõtete ja tariifide kohta~~. See~~ hõlmab nõuetekohaseid üksikasju tasude määramise skeemi kohta ning piisavat teavet seoses tasudega ning ka muud asjakohast teavet seoses juurdepääsuga III lisas loetletud üksnes ühe teenuse osutaja poolt pakutavatele teenustele. Selles esitatakse üksikasjalik teave ~~artiklite 31–36~~***artikli 31 lõigete 4 ja 5 kuni artikli 36*** kohaldamise meetodite, eeskirjade ja vajaduse korral graafikute kohta nii kulude kui ka tasude puhul. See sisaldab teavet tasude muutmise kohta, mis on juba otsustatud või mida kavandatakse järgmisel viiel aastal. **[ME 120]**

3. ~~Jagu~~***Jaos*** läbilaskevõime jaotamise põhimõtete ja kriteeriumide kohta~~. Selles~~ sätestatakse põhinäitajad raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri läbilaskevõime ning selle kasutuspiirangute kohta, sealhulgas eeldatav hoolduseks vajalik läbilaskevõime. Selles sätestatakse ka läbilaskevõime jaotamisega seotud menetlus ja tähtpäevad. See sisaldab kõnealuses menetluses kasutatavaid konkreetseid kriteeriume, eelkõige: **[ME 121]**

a) menetlust, mida kasutades taotlejad saavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt läbilaskevõimet taotleda;

b) taotlejate suhtes kehtivaid nõudeid;

c) taotlemise ja jaotamise graafikut ning menetlust, mida järgitakse ajakava kohta teabe taotlemisel kooskõlas artikli 45 lõikega 4;

d) kooskõlastamismenetlust reguleerivaid põhimõtteid ja selle menetluse raames kättesaadavaks tehtavat vaidluste lahendamise süsteemi;

e) infrastruktuuri ülekoormuse korral kasutatavat menetlust ja kriteeriume;

f) üksikasjalikke andmeid infrastruktuuri kasutuspiirangute kohta;

g) tingimusi, mille alusel võetakse jaotamismenetluses eelistuste määratlemiseks arvesse varasemat läbilaskevõime ärakasutamist.

See sisaldab üksikasjalikke andmeid meetmete kohta, mida võetakse kaubaveoteenuste, rahvusvaheliste vedude ning *ad hoc* menetluse alla kuuluvate taotluste nõuetekohaseks käsitlemiseks. See sisaldab läbilaskevõime taotluste vormi. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja avaldab ka üksikasjaliku teabe rahvusvaheliste rongiliinide jaotusmenetluse kohta.

Kolmapäev, 16. november 2011

~~4. Jagu, mis sisaldab teavet artiklis 25 nimetatud tegevusloa taotluse kohta ja direktiivi 2004/49/EÜ (*)kohaselt väljastatud ohutuslubade kohta.~~

~~5. Jagu, mis sisaldab teavet vaidluste lahendamise menetluse ja apellatsioonide kohta seoses juurdepääsuga raudteeinfrastruktuurile ja teenustele ning artikli 35 kohasele tulemuslikkuse kavale.~~**[ME 122]**

~~6. Jagu, mis sisaldab teavet III lisas nimetatud teenindusrajatistele juurdepääsu ja sellekohase tasu määramise kohta. Käitajad, kelle teenindusrajatisi raudteeinfrastruktuuri ettevõtjad ei kontrolli, esitavad teavet rajatisele juurdepääsu ja teenuste osutamise eest makstava tasu kohta ning võrguaruandesse lisatavate juurdepääsu tehniliste tingimuste kohta.~~ **[ME 123]**

~~7. Artikli 42 kohaselt sõlmitava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ning taotleja vahelise raamkokkuleppe näidis.~~ **[ME 124]**

~~(*) ELT L 164, 30.4.2004, lk 44.~~

VII LISA

Pädevate asutuste ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate vaheliste lepingute põhimõtted ja parameetrid

(Nimetatud artiklis 30)

Lepingus täpsustatakse artikli 30 sätteid ja sealhulgas järgmist:

1. kokkuleppe reguleerimisala seoses infrastruktuuri ja teenindusrajatistega, mis on struktureeritud kooskõlas III lisaga. See hõlmab ~~infrastruktuuri arendamise kõiki aspekte, sh~~juba kasutatava infrastruktuuri ~~hooldust ja uuendamist~~***hooldust ja uuendamise kõiki aspekte***. Uue infrastruktuuri ehitamise võib lisada eraldi elemendina;

2. kokkulepitud maksete struktuur, ***sh selle oodatava taseme suunavad prognoosid,*** mida kohaldatakse III lisas loetletud infrastruktuuriteenuste, hoolduse, ***sealhulgas uuendamise ja ümberehitamise,*** uue infrastruktuuri ehitamise ja tegemata hooldustööde suhtes; ***maksed uude infrastruktuuri võib lisada eraldi elemendina;***

3. kasutajakesksed tulemuslikkuse eesmärgid, mis hõlmavad näitajaid ja kvaliteedikriteeriume seoses järgmiste aspektidega:

   a) rongiliikluse tulemuslikkus ja tarbijate rahulolu***, eelkõige infrastruktuuri kvaliteedi mõju rongiliikluse usaldusväärsusele***;

   b) võrgu läbilaskevõime ***ja infrastruktuuri olemasolu***;

   c) varahaldus;

   d) tegevuse maht;

   e) ohutustase;

   f) keskkonnakaitse;

4. võimalike tegemata hooldustööde maksumus ja selle probleemi lahendamiseks ette nähtud kulud ning varad, mille kasutamine lõpetatakse järk-järgult ja millega seetõttu kaasnevad erinevad finantsvood;

5. artikli 30 lõike 1 kohased stiimulid;

6. raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja esitatava teabega seotud miinimumnõuded, mida kohaldatakse sisu ja aruande esitamise sageduse ning sealhulgas igal aastal avaldatava teabe suhtes;

7. mehhanism, millega ***vastavalt artikli 30 lõike 1 nõuetele*** tagatakse, et kasutajad saavad kulude vähendamisest olulisel määral kasu tänu tasumäära vähenemisele***, ilma et sellega kahjustataks artikli 8 lõike 4 kohast nõuet, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja bilanss peab olema tasakaalus***;

8. lepingu kokkuleppeline kestus, mis on kooskõlas ja vastavuses raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja äriplaaniga, kontsessiooni või tegevusloaga ning liikmesriigi kehtestatud tasude määramise raamistiku ja eeskirjadega;

9. eeskirjad oluliste tegevushäirete ja hädaolukorra kõrvaldamiseks~~, sealhulgas minimaalne teenuste osutamise tase võimaliku streigi korral~~ ning lepingu varajane lõpetamine ja ***õigeaegne*** teave kasutajatele; **[ME 125]**

10. parandusmeetmed, mida võetakse, kui üks osaline rikub lepingulisi kohustusi. See hõlmab uute läbirääkimiste ja lepingu varajase lõpetamise tingimusi ja menetlust, sealhulgas reguleeriva asutuse rolli.

VIII LISA

Raudteeinfrastruktuuri kulude ja kasutustasudega seotud nõuded

(Nimetatud artikli 31 lõigetes 3 ja 5, artikli 32 lõigetes 1 ja 3 ning artiklis 35)

1. Artikli 31 lõikes 3 nimetatud rongiliikluse korraldamise otsesed kulud, mis on seotud infrastruktuuri kulumisega, ei hõlma järgmist:

   a) kogu võrgu üldised kulud~~, sealhulgas palgad ja pensionid~~;

   b) kapitalilt makstav intress;

   ~~c) rohkem kui üks kümnendik kuludest, mis on seotud ajakava, liinide jaotamise, liikluse korraldamise, rongiliikluse dispetšjuhtimise ja signaalimisega;~~

   d) info-ja kommunikatsiooni või -telekommunikatsiooniseadmete kulumine;

   e) kinnisvarahalduse kulud, eelkõige seoses omandamise, müümise, lammutamise, saastatusest puhastamise, maa rekultiveerimise ja rentimise ning muude kinnisasjadega;

   f) ~~sotsiaalteenused,~~ koolid, lasteaiad~~, restoranid~~; **[ME 126]**

   g) loodusõnnetuste, õnnetuste ja teenuse osutamise häiretega seotud kulud.

   Kui otsesed kulud ületavad 35 % kogu võrgu keskmistest kuludest, mis on seotud võrgu hoolduse, majandamise ja uuendamisega, võttes aluseks rongiliikluse rong-kilomeetrid, põhjendab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja seda reguleerivale asutusele üksikasjalikult. Sel eesmärgil arvutatud keskmised kulud ei hõlma punktides e, f või g nimetatud kuluelemente.

2. Müratasemest tulenevalt eristatavad infrastruktuuri kasutustasud, millele on osutatud artikli 31 lõikes 5, vastavad järgmistele nõuetele:

   a) tasud eristatakse, et kajastada rongi moodustavate veeremiüksuste koosseisu, lähtudes komisjoni 23. detsembri 2005. aasta otsuses 2006/66/EÜ, mis käsitleb üleeuroopalise tavaraudteevõrgustiku alasüsteemi veerem – müra tehnilisi koostalitlusnõudeid ([1]) sätestatud müra piirmäärast;

   b) eelisõigus on kaubavagunitel;

   c) kaubavagunite mürataseme alusel eristamine võimaldab investeeringute tagasisaamist mõistliku aja jooksul, et ehitada vagunid ümber nii, et need oleksid varustatud majanduslikult kõige tasuvama vähe müra tekitava pidurisüsteemiga;

([1]) ELT L 37, 8.2.2006, lk 1.

Kolmapäev, 16. november 2011

d) tasude eristamiseks võib kaaluda ka järgmisi lisaelemente:

i) kellaaeg, eriti õhtune müra;

ii) rongi koosseis, millel on mõju müratasemele;

iii) kohaliku müra tõttu kannatava piirkonna müratundlikkus;

iv) täiendavad müraklassid, mis on oluliselt madalamad punktis a nimetatust.

3. ***Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja määratleb homogeensed turusegmendid ja vastavad lisatasud artikli 32 lõike 1 mõistes turu-uuringu alusel ja pärast taotlejatega konsulteerimist. Välja arvatud artikli 32 lõikes 1a nimetatud kaubaveod, näitab*** raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja näitab reguleerivale asutusele, et raudteeteenuse eest on võimalik maksta lisatasu vastavalt artikli 32 lõikele 1~~, kusjuures iga järgmise punkti all loetletud teenus kuulub erinevasse turusegmenti:~~ ***Juhul kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kehtestab lisatasud, koostab ta turusegmentide nimekirja, millele reguleeriv asutus annab oma eelneva kinnituse.***

~~a) reisijateveoteenused/kaubaveoteenused;~~

~~b) ohtlike kaupu vedavad rongid / muud kaubarongid;~~

~~c) siseriiklikud teenused / rahvusvahelised teenused;~~

~~d) kombineeritud veod / otseveod;~~

~~e) reisijateveo linnaliin või piirkondlik liin / linnadevaheline liin;~~

~~f) marsruutrongid/kogumisrongid;~~

~~g) regulaarne rongiteeteenus / mitteregulaarne rongiteenus.~~**[ME 127]**

4. Artiklis 35 nimetatud tulemuslikkuse kava puhul lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

~~a) selleks et saavutada teenuse kvaliteedi kokkulepitud tase ja mitte seada ohtu teenuse elujõulisust, lepib raudteeinfrastruktuuri ettevõtja taotlejatega pärast reguleeriva asutuse heakskiitu kokku tulemuslikkuse kava põhiparameetrites, eelkõige viivituste maksumuses, tulemuslikkuse kava kohaste tasuda tulevate maksete künnistes, mida kohaldatakse raudteeveo ettevõtja nii üksikute kui ka kõigi rongiliinide suhtes teatava aja jooksul;~~ **[ME 128]**

~~b) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teavitab raudteeveo-ettevõtjaid viivituste arvutamise aluseks olevast liiklusgraafikust vähemalt viis päeva enne rongi liikumist;~~ **[ME 129]**

c) kõik viivitused jagatakse ühte järgmisse klassi ja alaklassi:

1. raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolne käitamise / kavandamise juhtimine;

1.1. liiklusgraafiku koostamine;

1.2. rongi koostamine;

1.3. tegevusega seotud vead;

1.4. eelisõigust käsitlevate eeskirjade vale kohaldamine;

1.5. personal;

1.6. muud põhjused;

2. raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja infrastruktuurirajatised;

2.1. signaalimiseks kasutatavad rajatised;

2.2. signaalimiseks kasutatavad rajatised raudteeülesõidukohal;

2.3. telekommunikatsiooniseadmed;

2.4. toiteplokid;

2.5. rööbastee;

2.6. struktuurid;

2.7. personal;

2.8. muud põhjused;

3. raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast tingitud tsiviilehituslikud põhjused;

3.1. korralised ehitustööd;

3.2. eeskirjade eiramine ehitustööde teostamisel;

3.3. defektsest rööbasteest tulenev kiirusepiirang;

3.4. muud põhjused;

4. teistest raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatest tulenevad põhjused;

4.1. eelmisest raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast tulenevad põhjused;

4.2. järgmisest raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast tulenevad põhjused;

5. raudteeveo-ettevõtjast tulenevad ärilised põhjused;

5.1. peatumisaja ületamine;

5.2. raudteeveo-ettevõtja taotlus;

5.3. laadimistööd;

5.4. eeskirjade eiramine laadimisel;

5.5. rongi äriline ettevalmistamine;

5.6. personal;

5.7. muud põhjused;

6. raudteeveo-ettevõtja veerem;

6.1. graafiku kavandamine / ümberkorraldamine;

6.2. rongi koostamine raudteeveo-ettevõtja poolt;

6.3. bussidega seotud probleemid (reisijatevedu);

Kolmapäev, 16. november 2011

6.4. vagunitega seotud probleemid (kaubavedu);

6.5. autode, vedurite ja vagunitega seotud probleemid;

6.6. personal;

6.7. muud põhjused;

7. teistest raudteeveo-ettevõtjatest tulenevad põhjused;

7.1. järgmisest raudteeveo-ettevõtjast tulenevad põhjused;

7.2. eelmisest raudteeveo-ettevõtjast tulenevad põhjused;

8. välised põhjused, mis ei tulene raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast ega raudteeveo-ettevõtjast;

8.1. streik;

8.2. haldusformaalsused;

8.3. väline mõju;

8.4. ilmastikust ja loodusest tingitud põhjused;

8.5. järgmise võrgu välistest tingimustest tulenev viivitus;

8.6. muud põhjused;

9. teisesed põhjused, mis ei tulene raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjast ega raudteeveo-ettevõtjast;

9.1. ohtlikud vahejuhtumid, õnnetused ja ohud;

9.2. sama rongi hilinemisest tingitud rööbastee hõivatus;

9.3. mõne teise rongi hilinemisest tingitud rööbastee hõivatus;

9.4. ümberpööramine;

9.5. ühendus;

9.6. täiendava uurimise vajadus;

d) võimaluse korral omistatakse viivitused ühele organisatsioonile, võttes arvesse nii häire põhjustamise eest vastutuse võtmist kui ka võimet taastada tavapärased liiklusolud;

e) maksete arvutamisel võetakse arvesse sarnaste täpsusnõuetega rongiteenuste keskmisi viivitusi;

f) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teatab raudteeveo-ettevõtjatele võimalikult kiiresti tulemuslikkuse kava kohaste maksete arvutuse. Selle arvutuse tegemisel võetakse arvesse kõiki maksimaalselt ühe kuu jooksul hilinenud ronge.

~~g) ilma et see mõjutaks kehtivate kaebemenetluste ning artikli 50 sätete kohaldamist, tehakse tulemuslikkuse kavaga seotud vaidluste korral kättesaadavaks vaidluste lahendamise süsteem, et kõnealused vaidlused kiiresti lahendada. Kõnealuse süsteemi kohaldamisel tehakse otsus hiljemalt kümne tööpäeva jooksul;~~ **[ME 130]**

~~h) kord aastas avaldavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad raudteeveo-ettevõtjatele osutatava teenuse keskmise aastase kvaliteedi taseme, võttes aluseks tulemuslikkuse kavas kokku lepitud põhiparameetrid;~~**[ME 131]**

5. ETCS-süsteemi kasutavate rongide infrastruktuuri kasutustasusid vähendatakse ajutiselt vastavalt artikli 32 lõikele 3 järgmiselt:

Kaubavedu:

Aasta	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tasude vähendamine	~~5 %~~ ***20 %***	~~5 %~~ ***20 %***	~~5 %~~ ***20 %***	~~5 %~~ ***15 %***	~~5 %~~ ***10 %***	~~5 %~~ ***8 %***	~~4 %~~ ***6 %***	~~3 %~~ ***4 %***	~~2 %~~ ***3 %***	~~1 %~~ ***3 %***

Reisijatevedu:

Aasta	***2015***	***2016***	***2017***	***2018***	***2019***	2020	2021	2022	2023	2024
Tasude vähendamine	***10 %***	***10 %***	***10 %***	***10 %***	***10 %***	~~5 %~~ ***8 %***	~~5 %~~ ***6 %***	5 %	~~5 %~~ ***4 %***	~~5 %~~ ***2 %***

[ME 132]

IX LISA

Jaotamisgraafik

(Nimetatud artiklis 43)

1. Liiklusgraafik kehtestatakse üks kord kalendriaastas.

2. Liiklusgraafikut muudetakse detsembrikuu teise laupäeva kesköö l. Kui muudatusi või kohandusi tehakse pärast talve, et võtta vajaduse korral eelkõige arvesse piirkondliku reisiliikluse graafiku muudatusi, tehakse seda juunikuu teise laupäeva kesköö l ning nimetatud kuupäevade vahelisel ajal selliste ajavahemikega, kui tarvis. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad võivad kokku leppida muid kuupäevi ning teavitavad komisjoni, kui see võiks mõjutada rahvusvahelist liiklust.

3. Liiklusgraafikusse lisatava läbilaskevõime taotluste vastuvõtmise lõpptähtpäev ei tohi olla varasem kui 12 kuud enne kõnealuse liiklusgraafiku jõustumiskuupäeva.

4. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, et hiljemalt 11 kuud enne liiklusgraafiku jõustumist on koostöös teiste asjaomaste raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatega kehtestatud esialgsed rahvusvahelised rongiliinid. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad tagavad, et edasise menetluse käigus järgitakse neid võimalikult suurel määral.

5. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja koostab liiklusgraafiku kavandi hiljemalt neli kuud pärast taotlejate poolt pakkumiste esitamise tähtpäeva.

Kolmapäev, 16. november 2011

X LISA

Reguleerivale asutusele esitatav raamatupidamisarvestus

(Nimetatud artikli 56 lõikes 8)

Reguleerivale asutusele kooskõlas artikli 56 lõikega 8 esitatav raamatupidamisarvestus sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

1. Raamatupidamisarvestuste lahusus

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad, kes esitavad reguleerivale asutusele raamatupidamisarvestuse, ja kõik ettevõtjad või muud üksused, kes tegelevad raudteeveoga või raudteeveo eri kategooriate integreerimisega või saavad avaliku sektori vahendeid:

a) lisavad eraldi kasumiaruanded ja bilansid kaubaveo, reisijateveo ja infrastruktuuri majandamise kohta;

b) esitavad põhjaliku teabe avaliku sektori vahendite ja muude hüvitiste üksikute allikate ja kasutamise kohta läbipaistvalt ja üksikasjalikult, sealhulgas põhjaliku ülevaate äriühingu rahavoogudest, et saaks kindlaks teha, kuidas on kasutatud avaliku sektori kõnealuseid vahendeid ja muid hüvitisi;

c) lisavad kooskõlas ***artiklis 6 sisalduvate ja*** reguleeriva asutuse ***poolt vajalikuks ja proportsionaalseks hinnatud*** nõuetega kulu- ja kasuliigid, et oleks võimalik kindlaks teha, kas neid eri tegevusi ristsubsideeriti; **[ME 133]**

d) esitavad nii üksikasjaliku teabe nagu reguleeriv asutus peab vajalikuks ja proportsionaalseks;

e) lisavad dokumendi, milles on esitatud meetod, mida kasutatakse kulude jaotamiseks eri tegevusvaldkondade vahel.

Kui reguleeritav ettevõtja on osa kontsernist, koostatakse reguleerivale asutusele esitatav raamatupidamisarvestus kogu kontserni kohta ja iga tütarettevõtja kohta. Peale selle tuleb reguleerivale asutusele esitatavasse raamatupidamisarvestusse lisada kõik ettevõttesiseste maksete üksikasjad, et tagada avaliku sektori vahendite nõuetekohane kasutamine.

2. Raudteele juurdepääsu tasude jälgimine

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate poolt reguleerivale asutusele esitatavas raamatupidamisarvestuses:

a) esitatakse erinevad kululiigid, eelkõige esitatakse piisavalt teavet eri teenuste või teenusegruppide piirkulude / otseste kulude kohta nii, et infrastruktuuri kasutustasusid oleks võimalik jälgida;

b) esitatakse piisavalt teavet, mis võimaldab jälgida teenuste (või teenusegruppide) eest makstud üksikuid tasusid. Reguleeriva asutuse nõudmisel sisaldab see teavet üksikute teenuste mahu, hinna ning sise- ja välisklientidelt saadud kogutulu kohta;

c) esitatakse üksikute teenuste (või teenusegruppide) kulu ja tulu, võttes aluseks reguleeriva asutuse nõutava asjakohase kulumeetodi, et teha kindlaks võimalik konkurentsi pärssiv hinnakujundus (ristsubsideerimine, turuvallutuslik hinnakujundus ja liiga kõrge hinna kehtestamine).

3. Finantstulemuslikkuse näitajad

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate poolt reguleerivale asutusele esitatav raamatupidamisarvestus hõlmab:

a) finantstulemuslikkuse aruannet;

b) kulude eelarvestuse kokkuvõtet;

c) hoolduskulude eelarvestuse aruannet;

d) talituskulude aruannet;

e) kasumiaruannet;

f) põhjendavaid märkusi, millega vajaduse korral täiendatakse ja selgitatakse aruandeid.

4. Muud küsimused

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt reguleerivale asutusele esitatavat raamatupidamisaruannet kontrollib sõltumatu audiitor. Audiitori aruanne lisatakse reguleerivale asutusele esitatavale raamatupidamisarvestusele.

Reguleerivale asutusele esitatav raamatupidamisarvestus sisaldab kasumiaruannet ja bilanssi ning see viiakse vastavusse ettevõtja kohustusliku raamatupidamisarvestusega ning kõikide vastavusseviidud punktide kohta esitatakse selgitused.

XI LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiivid ja nende hilisemad muudatused

(viidatud artiklis 67)

Nõukogu direktiiv 91/440/EMÜ (EÜT L 237, 24.8.1991, lk 25)	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/12/EÜ (EÜT L 75, 15.3.2001, lk 1)	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/51/EÜ (ELT L 164, 30.4.2004, lk 164)	
Nõukogu direktiiv 2006/103/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 344)	ainult lisa punkt B
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/58/EÜ (ELT L 315, 3.12.2007, lk 44)	ainult artikkel 1
Nõukogu direktiiv 95/18/EÜ (EÜT L 143, 27.6.1995, lk 70)	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/13/EÜ (EÜT L 75, 15.3.2001, lk 26)	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/49/EÜ (ELT L 164, 30.4.2004, lk 44)	ainult artikkel 29
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/14/EÜ (EÜT L 75, 15.3.2001, lk 29)	
Komisjoni otsus 2002/844/EÜ (EÜT L 289, 26.10.2002, lk 30)	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/49/EÜ (ELT L 164, 30.4.2004, lk 44)	ainult artikkel 30
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/58/EÜ (ELT L 315, 3.12.2007, lk 44)	ainult artikkel 2

Kolmapäev, 16. november 2011

B osa

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäev

(viidatud artiklis 67)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
91/440/EMÜ	1. jaanuar 1993
95/18/EÜ	27. juuni 1997
2001/12/EÜ	15. märts 2003
2001/13/EÜ	15. märts 2003
2001/14/EÜ	15. märts 2003
2004/49/EÜ	30. aprill 2006
2004/51/EÜ	31. detsember 2005
2006/103/EÜ	1. jaanuar 2007
2007/58/EÜ	4. juuni 2009

XII LISA

Vastavustabel

Direktiiv 91/440/EMÜ	Direktiiv 95/18/EÜ	Direktiiv 2001/14/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 2 lõige 1	Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõike 1 esimene lõik	Artikli 1 lõige 1
		Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 2
Artikli 2 lõige 2			Artikli 2 lõige 1
	Artikli 1 lõige 2		Artikli 2 lõige 2
		Artikli 1 lõige 3	Artikli 2 lõige 3
Artikli 2 lõige 3	Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 4	Artikli 2 lõige 4
Artikli 2 lõige 4			Artikli 2 lõige 5
Artikkel 3			Artikli 3 lõiked 1–8
	Artikli 2 punktid b ja c		Artikli 3 lõiked 9 ja 10
		Artikkel 2	Artikli 3 lõiked 11–21
Artikkel 4			Artikkel 4
Artikkel 5			Artikkel 5
Artikli 6 lõiked 1 ja 2			Artikli 6 lõiked 1 ja 2
Artikli 9 lõige 4			Artikli 6 lõige 3
Artikli 6 lõike 1 teine lõik			Artikli 6 lõige 4
Artikli 6 lõige 3			Artikli 7 lõige 1

Direktiiv 91/440/EMÜ	Direktiiv 95/18/EÜ	Direktiiv 2001/14/EÜ	Käesolev direktiiv
		Artikli 4 lõige 2 ja artikli 14 lõige 2	Artikli 7 lõige 2
Artikli 7 lõiked 1, 3 ja 4			Artikli 8 lõiked 1, 2 ja 3
		Artikli 6 lõige 1	Artikli 8 lõige 4
Artikli 9 lõiked 1 ja 2			Artikli 9 lõiked 1 ja 2
Artikli 10 lõiked 3 ja 3a			Artikli 10 lõige 1 ja lõike 2 esimene, teine ja kolmas lõik
Artikli 10 lõige 3b			Artikli 11 lõiked 1, 2 ja 3
			Artikli 11 lõige 4
Artikli 10 lõiked 3c ja 3e			Artikli 11 lõiked 5 ja 6
Artikli 10 lõige 3f			Artikkel 12
		Artikkel 5	Artikkel 13
			Artikkel 14
Artikkel 10b			Artikkel 15
	Artikkel 3		Artikkel 16
	Artikli 4 lõiked 1–4		Artikli 17 lõiked 1–4
	Artikkel 5		Artikkel 18
	Artikkel 6		Artikkel 19
	Artikkel 7		Artikkel 20
	Artikkel 8		Artikkel 21
	Artikkel 9		Artikkel 22
	Artikli 4 lõige 5		Artikli 23 lõige 1
	Artikkel 10		Artikli 23 lõiked 2 ja 3
	Artikkel 11		Artikkel 24
	Artikkel 15		Artikkel 25
		Artikli 1 lõike 1 teine lõik	Artikkel 26
		Artikkel 3	Artikkel 27
Artikli 10 lõige 5			Artikkel 28
		Artikli 4 lõige 1 ja artikli 4 lõiked 3–6	Artikkel 29
		Artikli 6 lõiked 2–5	Artikkel 30
		Artikkel 7	Artikkel 31
		Artikkel 8	Artikkel 32

Kolmapäev, 16. november 2011

Direktiiv 91/440/EMÜ	Direktiiv 95/18/EÜ	Direktiiv 2001/14/EÜ	Käesolev direktiiv
		Artikkel 9	Artikkel 33
		Artikkel 10	Artikkel 34
		Artikkel 11	Artikkel 35
		Artikkel 12	Artikkel 36
		Artikkel 13	Artikkel 38
		Artikli 14 lõiked 1 ja 3	Artikkel 39
		Artikkel 15	Artikkel 40
		Artikkel 16	Artikkel 41
		Artikkel 17	Artikkel 42
		Artikkel 18	Artikkel 43
		Artikkel 19	Artikkel 44
		Artikli 20 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 45 lõiked 1, 2 ja 3
			Artikli 45 lõige 4
		Artikli 20 lõige 4	Artikli 45 lõige 5
		Artikkel 21	Artikkel 46
		Artikkel 22	Artikkel 47
		Artikkel 23	Artikkel 48
		Artikkel 24	Artikkel 49
		Artikkel 25	Artikkel 50
		Artikkel 26	Artikkel 51
		Artikkel 27	Artikkel 52
		Artikkel 28	Artikkel 53
		Artikkel 29	Artikkel 54
		Artikli 30 lõige 1	Artikkel 55
		Artikli 30 lõige 2	Artikli 56 lõige 1
		Artikkel 31	Artikkel 57
Artikkel 12			Artikkel 58
Artikkel 14a		Artikli 33 lõiked 1, 2 ja 3	Artikkel 59
			Artikkel 60
			Artikkel 61
			Artikkel 62
Artikkel 11		Artikkel 34	Artikkel 63
Artikkel 11a		Artikli 35 lõiked 1, 2 ja 3	Artikkel 64

Direktiiv 91/440/EMÜ	Direktiiv 95/18/EÜ	Direktiiv 2001/14/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 10 lõige 9			Artikkel 65
		Artikkel 38	Artikkel 66
			Artikkel 67
	Artikkel 17	Artikkel 39	Artikkel 68
Artikkel 16	Artikkel 18	Artikkel 40	Artikkel 69
			I lisa
II lisa			II lisa
		II lisa	III lisa
			IV lisa
	Lisa		V lisa
		I lisa	VI lisa
			VII lisa
			VIII lisa
		III lisa	IX lisa
			X lisa